

Maako

Ɔkalan Konkonsɛ Ɖbono Ɖ Ɔmarase Kyu Lii Yesu So Mɔ

Gyɔn Gi Tɔge Asa Yɛɛ Mɛ' Lɔrɔ Mɔmɔ-Gɛkyena Dɔ Gyoo Yesu

¹ Ɔkalan konkonsɛ kyu lii Yesu Kirisito, Wurubuaarɛ mɔ-bi mɔ so giyiigɛsɛ ne n gyɛ yɛɛ, ²⁻³ Wurubuaarɛ gi tɔge sa mɔ-bi mɔ yɛɛ ɔ laa yɛgɛ mɔ de ɔ' ba gɛsinkpan so. O kii tɔge sa mɔ yɛɛ,

“Pɛi ne fo laa kpe mɔ,

nan sun ɔko de ɔ' gyangbara kpaa tɔge sa asa yɛɛ
mɛ' lɔrɔ mɔmɔ-gɛkyena dɔ gyoo fo.

Nengyene o kpe mɔ, asa mɛ laa nu mɔ-gigyɛbi' gipen dɔ,
ɔ laa kpen ɔ kya tɔge yɛɛ,

‘Fɛ' lɔrɔ fɛye-gɛkyena dɔ gyoo Wurubuaarɛ
de ɔ' nyɛ naa de ɔkpa ntintin ba fɛye asɛ.’ ”

Ilaa ibono Wurubuaarɛ gi tɔge sa mɔ-bi mɔ gɛnen mɔ,
ɔ yɛgɛ mɔ-ikalan ɔtɔgɛbo Isaya gi wolaa wu imɔ ne mɛ
Ɇmarase imɔ yela ɔwolɛ dɔ, ⁴ ne gɛnen ilaa ibono i ba
gɛsintin. Imɔ ne n gyɛ yɛɛ Wurubuaarɛ gi sun ɔnyen
ɔko mɛ kya terɛ mɔ yɛɛ Gyɔn yɛɛ ɔ' gyangbara mɔ-bi
mɔ. Gyɔn gi kpe gipen dɔ ɔ kya gyere asa Wurubuaarɛ
sagyere. Ɖ kya tɔge ɔ sa asa yɛɛ, “Fɛ' nu fɛye-nyoro
gɛsɛ de fɛ' kyɛgɛ lii fɛye-ilaa nyɛnyɛn giwɔra dɔ. Fɛ
wɔra gɛnen mɔ, nan gyere fɛye Wurubuaarɛ sagyere de
i' nyiile yɛɛ Wurubuaarɛ gi kyu fɛye-ilaa nyɛnyɛn kyɛɛ
fɛye.” ⁵ Gɛsintin mɔ asa sakyɔ mɛ kya lii ma-a lii Gyudiya
gɛsinkpan so de Gyɛrusalem ɔsowolɛ so mɛ kya ba Gyɔn
asɛ gipen mɔ dɔ. Mɛ kya kpe mɛ kya tɔge mɔmɔ-ilaa

nyenyeny ibono me wɔra mɔ, ne Gyɔn kya gyere mɔmɔ Wurubuaare sagyere Gyɔɔdan ɔbon dɔ.

⁶ Gyɔn gegbe suuse mɔ, me kyu daa gekpatitii ifuu kyu luo gemɔ, ne o kyu gebue ɔwole wɔra liide. Mɔ-ilaa gyise ne n gyɛ nkpenfuree nko oyuduu de nmasan.

⁷ Gyɔn ilaa tɔgese dɔ mɔ, ɔ kya tɔge ɔ kya sa asa yee, “Me-gemara mɔ, ɔko laa ba. ɔ don me ilaa kamaase dɔ. Fee n' ba gese de n' kyu mɔ-ayaawole tole mɔ-ayaa dɔ sa mɔ gbaa mɔ, meɲ fo. ⁸ Me, n de daa nkyu n kya gyere feye Wurubuaare sagyere. Mɔ, ɔbono ɔ don me mɔ bere, Wurubuaare Oduduu ne ɔ laa kyu gyere feye.”

Gyɔn Gi Gyere Yesu Wurubuaare Sagyere

⁹ Genen nke nbono Gyɔn kya gyere asa Wurubuaare sagyere mɔ ne Yesu gi lii Nasarete ɔsowole Galeli gesinkpan so ba Gyɔn ase. Ne Gyɔn gi gyere mɔ Wurubuaare sagyere Gyɔɔdan ɔbon dɔ. ¹⁰ Yesu gi kpe lii nkyu mɔ dɔ dii gyan gigengen so mɔ, o wu Wurubuaare dɔ i kya bugi, ne Wurubuaare Oduduu gi kpelegɛ lii nno fee bonbue baa gyan mɔ so. ¹¹ Ne Wurubuaare gi tɔnge lii soso yee, “Fo gyɛ me-bi. Fo-ilaa i bo me-gisen dɔ. Fo kya gyi me-ginsi.”

Ilaa Nyenyeny Pɛwu Gemu Mɔ Gi Soo Yesu Idoo

¹² Ayaa abono so mɔ Wurubuaare Oduduu mɔ gi yegɛ Yesu gi kpe gipen mɔ dɔ. ¹³ ɔ kyena gipen mɔ dɔ nke ikue-inyɔ. ɔ bo nno mɔ, ilaa nyenyeny pɛwu gemu mɔ gi baa soo mɔ idoo kere yee ɔ laa nye mɔ de o' nu mɔ ase? ɔ meɲ kii nye mɔ. Aberɛ abono mɔ, ɔko meɲ bo Yesu ase nno, ifɛ dɔ nbue wole. Ne Wurubuaare dɔ isɔɔ me kpa kere mɔ so.

Yesu Gi Lee Mɔ-Akasebo Gyangbarase

¹⁴ I baa fo aberε ako dɔ mɔ, mε keda Gyɔn tii de obu. Imɔ gεmara mɔ Yesu gi baa kpe Galeli gεsinkpan so ɔ naa ɔ kya tɔgε Wurubuaarε ɔkalan konkonsε mɔ ɔ sa asa. ¹⁵ Mɔ-ilaa tɔgεε mɔ dɔ mɔ, ɔ kya tɔgε yεε, “Nkε nbono Wurubuaarε gi yela mɔ gi fo. Idε kon ne Wurubuaarε gεwuragyi dɔ akyenabi a laa ba asa dɔ ne. Imɔso fε' nu fεye-nyoro gεε de fε' kyεεgε de fε' sɔɔ Wurubuaarε ɔkalan konkonsε mɔ gyi.”

¹⁶ Yesu naa Galeli ɔbon gigengen mɔ so, ɔ baa kerε mɔ, iken alεεbo ako ne, Simon mɔ-rε mɔ-tedε Andiru. Mε kya too asεwu. ¹⁷ O wu mɔmɔ gɛnen mɔ, ɔ tɔgε mɔmɔ yεε, “Fε' baa wɔra me-akasεbo. Nε wu yεε nkana fε gye iken alεεbo. Nperε nan yεgε de fε' san laarε daa asa de mε' nyε Wurubuaarε asε gεkyena.” ¹⁸ Ayaa abono so mɔ, mε taa mɔmɔ-asεwu mɔ yεgε, ne mε naa buu mɔ.

¹⁹ ɔ naa kpe ansi dɔ ηmaraa mɔ, o wu Gyeemesi mɔ-rε mɔ-tedε Gyɔn, Sεbedi mɔ-biana, mε tε gikolii dɔ, mε kya lɔrɔ mɔmɔ-asεwu. ²⁰ Nfono mɔ, Yesu gi tɔgε mɔmɔ kee yεε mε' baa buu mɔ de mε' wɔra mɔ-akasεbo. Ne gεsintin mɔ, mε taa mɔmɔ-sε Sεbedi de mɔ-gεsun awɔrabo yεgε, ne mε naa buu Yesu.

Yesu Gi Kosorε Ilaa Nyenyen Oduduu Lii ɔnyen ɔko So

²¹ Yesu mɔ-rε mɔmɔ mε naa kpaa loo Kapεeniyon. Mε bo nno mɔ, mɔmɔ-gεkε kyoolasε gε fo. Asa mε kpaa gyan mɔmɔ-gikyangbon dɔ, ne Yesu gi nyiile mɔmɔ Wurubuaarε ilaa nno. ²² Yesu ilaa nyiilesε mɔ i kya dε mɔmɔ-gɛnɔ. I lii fεε mε nu mɔ-anyiilebi mɔ, mε wolaa wu yεε Wurubuaarε ne n sa mɔ mɔ-ilaa nyiilesε pɛi ne ɔ kya nyiile gɛnen. I mεη gye gɛnen ne mɔmɔ-nbara aηmarasεbo mɔ mε kya nyiile ilaa ne.

²³ ɔnyen ɔko bo mɔmɔ-gikyangbon mɔ dɔ, ilaa nyenyen oduduu i tε mɔ so. ɔnyen mɔ gi kpε wu Yesu

mɔ, ilaa nyɛnyɛn oduduu ibono i tɛ mɔ so mɔ i tɔgɛ ken-ken taase Yesu yɛɛ, ²⁴ “Yesu, Nasarɛtɛnyen, menɛ ne fo kya laare aye ase? Fo ba de fo' baa nyida aye ilaa nyɛnyɛn oduduu kpɛi-kpɛi mɔ abɛɛ?” Ne ilaa nyɛnyɛn oduduu mɔ i kii tɔgɛ sa Yesu yɛɛ, “N nyi isa ɔbono fo Yesu fo gyɛ. Fo ne n gyɛ gisen fufuli wura ɔbono fo-nkon ne n lii Wurubuaare ase mɔ.”

²⁵ Nfono mɔ Yesu gi tɔgɛ ilaa nyɛnyɛn oduduu mɔ yɛɛ, “Bun fo-gɛnɔ so de fo' koso lii ɔnyen baare so, n kerɛ fo faa.” ²⁶ Gɛsintin mɔ, ilaa nyɛnyɛn oduduu mɔ i saawo ken-ken kuu ɔnyen mɔ da gɛsɛ, i kya gbebi mɔ, pɛi ne i koso lii ɔnyen mɔ so. ²⁷ Gɛnen ilaa idɛ i wɔra asa abono mɛ bo nno mɔ pɛwu giyan. Mɛ san ma-a taase abara yɛɛ, “Menɛ ilaa ne idɛ? Ilaa pobɔɔ iko mɔ ne? Yesu gɛnɔ dɔ agyɛbi a bo gya! Ilaa nyɛnyɛn oduduu gbaa i kya nu mɔ ase!” ²⁸ Nfono mɔ, ilaa ibono Yesu kya wɔra mɔ i nu gyan' de Galeli gɛsinkpan gɛbono so pɛwu.

Yesu Gi Kyɛ Alɔbo Sakyɔ

²⁹ Yesu mɔ-rɛ mɔ-akasebo mɔ mɛ kpɛ lii gikyangbon mɔ dɔ mɔ, Simon mɔ-rɛ Andiru mɛ kyu Yesu kpe mɔmɔ-gɛwi. Gyeemesi mɔ-rɛ Gyɔn kee mɛ buu mɔmɔ kpe. ³⁰ Simon mɔ-saa kyiiɛ kya lɔ ɔkyagyii, ɔ dɛ gifengen so. Imɔso Yesu gi loo mɔmɔ-gikpaara so mɔ, mɛ buu sa mɔ yɛɛ ɔkyii mɔ kya lɔ. ³¹ Yesu gi loo ɔkyii mɔ ase, ne ɔ keda mɔ-gibaa dɔ kosore mɔ kyena. Nfono mɔ ɔkyii mɔ nyoro mɔ gi taa mɔ yɛgɛ, ne ɔ koso kii taale keda mɔmɔ-gisafo.

³² Gɛnen gɛkɛ gɛbono gɛdɔdɛ owi gi tɔɔ mɔ, asa mɛ kyu alɔbo bara Yesu yɛɛ ɔ' kyɛ mɔmɔ. Ne ako, mɔ, mɛ kyu abono ilaa nyɛnyɛn oduduu i tɛ i tɛ mɔmɔ so mɔ ba yɛɛ Yesu ɔ' kosore imɔ lii asa mɔ so. ³³ ɔsowolɛ ɔbono so asa pɛwu mɛ ba Yesu ase nfono. Mɛ yeɛ gikpaara mɔ so

sindi obu mɔ gibunono. ³⁴ Ne Yesu gi kyɛ asa alɔbi kpɛi-kpɛi gikyɔ ne ɔ kosorɛ ilaa nyɛnyɛn oduduu kpɛi-kpɛi lii asa so kee gikyɔ. Ilaa nyɛnyɛn oduduu mɔ i nyi Yesu, imɔso Yesu mɛɲ sa imɔ ɔkpa de i' nyɛ tɔngɛ.

Yesu Gi Tɔgɛ Wurubuaarɛ ɔkalan Konkonsɛ Mɔ Galeli

³⁵ I kya laarɛ i' fo gibaadiikɛ mɔ, Yesu gi koso lii kpe nfono ɔko mɛɲ bo mɔ ne ɔ kpaa dalaa sa Wurubuaarɛ. ³⁶ Simon mɔ-rɛ mɔ-nanboana mɛ naa ma-a laarɛ Yesu. ³⁷ Mɛ wu mɔ mɔ, mɛ tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “ɔkamaasɛ kya laarɛ fo-gɛten.” ³⁸ Yesu gi kisee tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “A' kpe gɛten banban isowolɛ ibono i sindi gɛrɛ mɔ de n' nyɛ tɔgɛ Wurubuaarɛ ilaa sa imɔ so awura kee. Imɔso ne nɛ ba.” ³⁹ Gɛsintin ɔ naa gyan de Galeli isowolɛ mɔ so. ɔ naa mɔ, ɔ kya tɔgɛ Wurubuaarɛ ilaa mɔmɔ-akyangbon dɔ ne ɔ kya kosorɛ ilaa nyɛnyɛn oduduu kpɛi-kpɛi lii asa so.

Yesu Gi Kyɛ Okononbu ɔko

⁴⁰ Okononbu ɔko gi ba Yesu asɛ baa ɲmii mɔ-ayaa dɔ ne ɔ tɔgɛ mɔ yɛɛ, “Nengyene i gyɛ fo-gɛlaarɛ dɔ mɔ, fo laa taalɛ kyɛ me.” ⁴¹ ɔ tɔgɛ gɛnen mɔ, mɔ-ilaa i wɔra Yesu ayen. Imɔso Yesu gi tengɛ mɔ-gibaa kpaa yii mɔ, ne ɔ tɔgɛ yɛɛ, “I gyɛ me-gɛlaarɛ. Fo-gilɔ mɔ gi' ta.” ⁴² Gɛsintin mɔ, ayaa abono so mɔ, gilɔ mɔ gi ta. ⁴³ Yesu gi kyɛ ɔnyen mɔ mɔ, ɔ tɔgɛ mɔ yɛɛ, “Naa fo kya kpe.” Ne o kii ka mɔ yɛɛ, ⁴⁴ “Gɛɲ sa fo' tɔgɛ sa ɔko-rɛ ɔko yɛɛ me ne n kyɛ fo. Naa kpaa wɔra nbara ilaa ibono Mosisi gi yela sa okononbu kamaasɛ ɔbono mɔ-gilɔ gi ta mɔ. Imɔ ne n gyɛ yɛɛ fo laa kperɛ fo-nyoro kpaa nyiile Wurubuaarɛ asunbi ɔlɛɛbo de ɔ' kerɛ fo-nyoro pɛwu gyan'. ɔ laa wu yɛɛ fo-gilɔ mɔ gi ta de fo' kyu fo-afaala sa mɔ de o' kyu lɛɛ asunbi sa Wurubuaarɛ sa fo. Imɔ ne nan yɛgɛ asa mɛ' bii yɛɛ fo-alɔɔ mɔ a ta.”

⁴⁵ Ɔnyen mɔ gi kyon mɔ, Ɔ san Ɔ naa Ɔ kya da imɔ so gikpengboo Ɔ sa asa. Gɛten kamaasɛ nfono Ɔ kpɛ nyɛ ne Ɔ loo mɔ, Ɔ kya tɔgɛ imɔ so ilaa daa. Imɔso i yɛgɛ Yesu mɛɲ baa nyɛ loo isowolɛ so tentegelen. I lii fɛɛ asa mɛ kya ɲmaa mɔ gikyɔ. Ɔ san Ɔ tɛ daa ifɛ dɔ. Imɔ gɛnen gbɔa mɔ, asa mɛ kya lii gɛten kamaasɛ ba mɔ asɛ ifɛ mɔ dɔ nno.

2

Yesu Gi Kyɛ Ɖɛgɛsɛ

¹ Imɔ nke kalɛsɛ gɛmara mɔ, Yesu gi kii ba Kapɛɛniyon ɔsowolɛ so. Ne i nu gyan de ɔsowolɛ mɔ yɛɛ Yesu gi kii ba; Ɔ bo mɔ-gɛten dɔ. ² Imɔso asa mɛ baa gyan mɔ asɛ faa fiye-e. Mɛ gɛnda, ibono isa mɛɲ baa nyɛ ɔkpa tu ba gɛbunono asɛ. Ɔ kya tɔgɛ Wurubuaarɛ agyɛbi Ɔ kya sa mɔmɔ. ³ Mɛ bo nno gɛnen mɔ, asa ako mɛ kpaa kyu ɔɛgɛsɛ ɔko ba mɔ asɛ. Anyen anan ne n sola mɔ ba. ⁴ Asa mɛ nyaakyɔ nno so mɔ, abono mɛ sola ɔlɔbo mɔ ba mɔ mɛɲ nyɛ ɔkpa kyu mɔ loo Yesu asɛ obu mɔ dɔ de gɛbunono so. Imɔso mɛ dii obu mɔ soso maragɛ mɔ de nfono so Yesu yelɛ mɔ ɲmaraa, ne mɛ kpelegɛɛ ɔlɔbo mɔ mɔ-rɛ mɔ-gifengen loo de ɔmaragɛten mɔ kyu mɔ yela Yesu asɛ. ⁵ Yesu gi wu yɛɛ asa adɛ mɛ sɔɔ mɔ gyi yɛɛ Wurubuaarɛ ɔlon bo mɔ dɔ mɔ, Ɔ tɔgɛ sa ɔɛgɛsɛ mɔ yɛɛ, “Me-bi, nɛ kyu fo-ilaa nyɛnyɛn ibono fo wɔra Wurubuaarɛ mɔ kyu kyɛɛ fo.”

⁶ Yesu gi tɔgɛ gɛnen mɔ, Gyuda awura nbara aɲ-marasɛbo ako mɛ tɛ nno. Mɛ kya taasɛ mɔmɔ-asen dɔ yɛɛ, ⁷ “Ɔkpa ɔmɔ so ne ɔnyen baarɛ kya tɔgɛ gɛnen? Ɔ kya tɔngɛ fɛɛ mɔ ne n gyɛ Wurubuaarɛ. Ne iɲ gyɛ Wurubuaarɛ wolɛ mɔ, fo anɛ ne nan taalɛ kyu ɔko ilaa nyɛnyɛn ibono Ɔ wɔra Wurubuaarɛ mɔ kyu kyɛɛ mɔ?”

⁸ Ayaa abono so mɔ, Yesu gi bii mɔmɔ-nwɔnsa nbono mɛ

kya sa mɔ, ne ɔ taase mɔmɔ yee, “Mene n wɔra so ne fe kya sa genen nwɔnsa nde? ⁹ Nan tɔge ilaa inyɔ sa ɔtegeɛ baare. Giko ne n gye yee, ‘Ne kyu fo-ilaa nyenyen ibono fo wɔra Wurubuaare mɔ kyee fo.’

Ginyɔse mɔ ne n gye yee,

‘Koso, puru fo-gifengen de fo' naa.’

Imɔ inyɔ ide dɔ mɔ, imɔmɔ ne fe laa wu de feye-ansi? ¹⁰ N kya laare de fe' nye bii yee me, anyamese pewu mɔmɔ-daa mɔ, n bo ɔkpa gesinkpan so de n' kyu asa ilaa nyenyen ibono me kya wɔra Wurubuaare mɔ kyee mɔmɔ.”

Genen so mɔ, o kisee tɔge sa ɔtegeɛ mɔ yee, ¹¹ “N' tɔge sa fo yee koso, puru fo-gifengen de fo' naa kpe gɛwi.” ¹² Gesintin, ayaa abono so mɔ, ɔnyen mɔ gi koso ne o puru mɔ-gifengen, ne ɔ naa lii asa mɔ dɔ. ɔkamaase ɔbono ɔ bo nfono mɔ gi wu mɔ mɔ, i wɔra mɔ giyan. Me san me kya yen Wurubuaare, me kya tɔge yee me men ti wu imɔ ide ɔnan gɛkaako kere.

Yesu Gi Terɛ Lefi Yee ɔ' Baa Wɔra Mɔ-ɔkasebo

¹³ Yesu gi kii naa kpe ɔbon mɔ gigengen. Sakpii bele ɔko gi ba mɔ ase nno, ne o nyiile mɔmɔ ilaa. ¹⁴ Yesu gi nyiile mɔmɔ ilaa ta mɔ, ɔ naa ɔ kya kyon mɔ, o wu Lefi, Alefayo mɔ-bi, te lenpoo ɔsɔɔten, ɔ kya sɔɔ lenpoo, ne Yesu gi tɔge mɔ yee, “Baa buu me de fo' wɔra me-ɔkasebo.” Ne Lefi gi koso baa buu mɔ.

¹⁵ Imɔ gemara mɔ, Yesu te Lefi gɛten dɔ ɔ kya gyi mɔ, lenpoo asɔɔbo abono Gyuda awura ase mɔ me gye asa nyenyen mɔ de ilaa nyenyen awɔrabo sɛnse sakyɔ me baa tu mɔmɔ, ne mɔmɔ-re mɔmɔ me wɔra abaa gyi dabɔle. Lenpoo asɔɔbo de ilaa nyenyen awɔrabo abono me buu Yesu mɔ me nyaakyɔ. ¹⁶ Gyuda awura nbara aɲmarasebo abono me gye Farasii gikpen mɔ dɔ awura

mɔ mɛ wu yɛɛ lɛnpoo asɔɔbo de ilaa nyɛnyɛn awɔrabo mɔmɔ-rɛ Yesu mɛ kya gyi mɔ, mɛ taasɛ Yesu akasɛbo mɔ yɛɛ, “Mɛnɛ n wɔra so ne fɛye-ɔbelɛnsɛ kya wɔra abaa gyi de gɛnen asa adɛ?”

¹⁷ Yesu gi nu gɛnen mɔ, ɔ tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Fɛɛ gɛnɔɔbono ɔɔbo tiri ɔkyɛbo mɔ, gɛnen kee ne ilaa nyɛnyɛn awɔrabo mɛ tiri me, Yesu, nɛ. I mɛɛ gyɛ abono mɛ bo alanfiya mɔ ne n tiri ɔkyɛbo. Fɛ' bii yɛɛ ilaa nyɛnyɛn awɔrabo ne nɛ ba de n' baa tɔgɛ yɛɛ mɛ' wɔra me-akasɛbo. I mɛɛ gyɛ abono mɛ nyi yɛɛ mɛ ti mɛ gyɛ gɛsintin awura mɔ so ne nɛ ba.”

Asa Ako Mɛ Taasɛ Yesu Ilaa Kyu Lii Nnɔ ɲminde So

¹⁸ Owi ɔko dɔ mɔ, i ba yɛɛ Gyɔn akasɛbo de Farasii awura akasɛbo mɛ kya ɲminde nnɔ. Nfono ne asa ako mɛ baa taasɛ Yesu yɛɛ, “Gyɔn akasɛbo mɛ kya ɲminde nnɔ. Farasii awura akasɛbo kee mɛ kya ɲminde nnɔ. Ne mɛnɛ n wɔra ne fo-lɛɛ akasɛbo mɔ berɛ, mɛɛ kya ɲminde nnɔ daa?”

¹⁹ Yesu gi lɛɛ gɛnɔ da mɔmɔ gikpalɛ yɛɛ, “I mɛɛ gyɛ aberɛ adɛ ne mɛ laa wɔra gɛnen. I dɛ daa fɛɛ gɛnɔɔbono aye Gyuda awura a kya kpɛi ɔkyɛi mɔ. A' kyu yɛɛ me ne n gyɛ ɔkyɛiɔ mɔ-kuli. Owi ɔbono me-kyɛmɛnɛana mɛ ba me asɛ a san a kya gyi ɔkon mɔ, i kaaborɛ mɛ' ɲminde nnɔ? I maɲ sa gɛnen. ²⁰I laa baa fo owi ɔko mɔ, i laa puru ɔkyɛiɔ mɔ-kuli mɔ lii mɔ-kyɛmɛnɛana asɛ. Lii gɛnen owi ɔbono kyu kyon mɔ, i laa sa de mɛ ɲminde nnɔ kon.”

Yesu Gi Nyiile Asa Yɛɛ ɔ Bara Akyenabi Pobɔɔ

²¹ Yesu gi kii da mɔmɔ gikpalɛ kyu nyiile yɛɛ ɔ bara akyenabi pobɔɔ. ɔ da gikpalɛ mɔ yɛɛ, “Nɛngyene gikuru dedaa gi tɛɛ mɔ, mɛɛ kya kyu gikuru pobɔɔ gipanan kyu baa tii ɔtɛɛten mɔ. Fɛ wɔra gɛnen mɔ,

gikuru pobɔɔ mɔ gɛten i laa kyigi lɛɛ de i' wɔra ɔɔ beɛ nyɛ ibono i wolaa tɛɛ mɔ.”

²² A' kii laa ansi kerɛ gɛnɔɔbono mɛ kya kyu nta kyu wɔra nbuɛ iwolɛ dɔ mɔ de a' kerɛ. Ɔko maŋ kyule kyu nta pobɔɔ kyu wɔra nta ɔwɔraten iwolɛ dedaa dɔ. Ɔbono ɔ wɔra gɛnen mɔ, gyɛɛbi ne ɔ kya laarɛ. Nta mɔ gi laa paadɛ nta ɔwɔraten iwolɛ mɔ de nta mɔ gi' duuli fuɛ de iwolɛ mɔ, mɔ, kee i' nyida. Mɛ kya kyu nta pobɔɔ kyu wɔra daa nta ɔwɔraten iwolɛ pobɔɔ dɔ.

Yesu Bo Ɔlon Gɛkɛ Kyoolasɛ So

²³ Gɛkɛ kyoolasɛ gɛko mɔ, Yesu mɔ-rɛ mɔ-akasɛbo mɔ mɛ naa mɛ kya kpe mɔmɔ-nten kpesɛ, ne mɛ baa loo awayu ndɔɔ nko dɔ. Mɛ naa awayu mɔ dɔ mɛ kya kpe mɔ, Yesu akasɛbo mɔ mɛ yii gɛsɛ mɛ kya kyadɛ awayu mɔ, mɛ kya ɔlɔgɛ mɛ kya wɛ. ²⁴ Farasii gikpen mɔ dɔ awura ako mɛ wu mɔmɔ gɛnen mɔ, mɛ taasɛ Yesu yɛɛ, “Kerɛ, fo-akasɛbo mɔ mɛ kya kyadɛ awayu adɛ faa, fo mɛŋ nyi yɛɛ gɛsun ne mɛ kya wɔra aye-gɛkɛ kyoolasɛ mɔ dɔ faa? Aye-nbara giŋ kya sa ɔkpa gɛnen.”

²⁵⁻²⁶ Ne Yesu gi lɛɛ gɛnɔ sa ɔmɔ yɛɛ, “Fɛye yɛɛ iŋ dɛ ɔkpa gɛnen faa mɔ, imɔso fɛŋ ti kalɛ Wura Deefidi mɔ-rɛ mɔ-nanboana ilaa Wurubuaarɛ agyɛbi mɔ dɔ kerɛ? Mɛ ŋmarasɛ nno yɛɛ owi ɔko dɔ mɔ Abiyata gi wɔra Wurubuaarɛ asunbi alɛɛbo gɛmu. Abiyata gɛkyena dɔ mɔ, gɛkɛ gɛko dɔ mɔ, Wura Deefidi mɔ-rɛ mɔ-nanboana mɛ kya wu gɛnsipɛɛrɛ ne akon a dɛ ɔmɔ. Imɔso ɔ loo Wurubuaarɛ ɔson panpan mɔ dɔ kpaa puru bodobodo ɔbono asa mɛ kya kyu bara Wurubuaarɛ mɔ. Naafɔ aye-nbara mɔ giŋ kya sa ɔkpa fɛɛ fo nyamesɛ giyan fo' nyɛ gyi gɛnen bodobodo ɔbono, gɛnen mɔ, Gyuda awura asunbi alɛɛbo wolɛ. Wura Deefidi, mɔ, gi

gyi bodobodo mɔ iko ne o kyu iko kee sa mɔ-nanboana mɔ.”

²⁷ Imɔso Yesu gi lɛɛ gɛsɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Fɛ' nu yɛɛ Wurubuaarɛ gi yela gɛkɛ kyoolasɛ sa daa anyamesɛ. ɔ mɛɲ lɛɛ anyamesɛ mɔ sa gɛkɛ kyoolasɛ. ²⁸ Imɔso me, anyamesɛ pɛwu mɔmɔ-daa mɔ, n bo ɔlon dabɔlɛ gɛkɛ kyoolasɛ mɔ so.”

3

Yesu Gi Kyɛ Gibaa Wusɛ Wura Gɛkɛ Kyoolasɛ

¹ Gɛkɛ kyoolasɛ gɛko kee mɔ Yesu gi kii kpaa loo Gyuda awura gikyangbon giko dɔ. ɔnyen ɔko bo nno, mɔ-gibaa giko gi wu'. ² Yesu gi loo nno mɔ, asa ako mɛ kya dii mɔ de mɛ' kerɛ yɛɛ ɔ laa kyɛ gibaa wusɛ wura mɔ abɛɛ? Nengyene ɔ nyɛ kyɛ mɔ gɛnen gɛkɛ kyoolasɛ gɛbono dɔ mɔ de mɛ' nyɛ kyu mɔ wɔra nbɛlɛ dɔ yɛɛ ɔ wɔra gɛsun gɛkɛ kyoolasɛ.

³ Nfono mɔ Yesu gi tɔgɛ sa ɔnyen mɔ yɛɛ, “Koso baa yeɛ asa ansi dɔ gɛrɛ.” Ne ɔnyen mɔ gi naa kpaa yeɛ ansi dɔ. ⁴ Nfono ne Yesu gi taasɛ asa mɔ yɛɛ, “Nnɛ ne Wurubuaarɛ nbara gi kya nyiile yɛɛ a' wɔra aye-gɛkɛ kyoolasɛ dɔ? A' wɔra ilaa dɛnsɛ abɛɛ a' wɔra ilaa nyɛnyɛn? A' sɔɔ abara nkpa abɛɛ a' mɔɔ abara?”

Yesu gi taasɛ mɔmɔ gɛnen mɔ, asa mɔ mɛɲ tɔgɛ sɛi. ⁵ ɔ kerɛ mɔmɔ dɔ pɛwu gyan. Mɔmɔ-gisoɔlon so mɔ, i yeɛgɛ o kyu ginyadon mɔmɔ so, ne mɔmɔ-ilaa i kii kisee wɔra mɔ ayen. ɔ tɔgɛ sa ɔnyen gibaa wusɛ wura mɔ yɛɛ, “Tengɛ fo-gibaa mɔ.” Gɛsintin mɔ ɔ tengɛ gimɔ, ne gibaa mɔ gi kii kyingi. ⁶ Nfono mɔ, Farasii awura mɔ mɛ lii kpaa wu Wura Herodɛ adɛ, ne mɛ yii gɛsɛ mɛ kya ɲminde gɛnɔɔbono mɛ laa nyɛ Yesu mɔɔ mɔ.

Sakpii Belɛ Buu Yesu

⁷⁻⁸ Imɔso Yesu mɔ-rɛ mɔ-akasɛbo mɔ mɛ lii kyon Galeli ɔbon belɛ mɔ gigengen so. Asa mɛ nu Yesu ilaa wɔrase so, imɔso sakpii belɛ gi lii Galeli buu mɔ. Ne ako kee mɛ lii Gyudiya de Gyɛrusalem de Idumiya nsinkpan so. Ako, mɔ, mɛ lii Gyɔɔdan gɛmara nno so de Taya de Sidon isowolɛ so ba mɔ asɛ.

⁹ Yesu gi tɔgɛ sa mɔ-akasɛbo mɔ yɛɛ sakpii mɔ gi don abaa. Imɔso mɛ' kyu gikolii ba. Nengyene asa mɛ laa gɛnda de mɔ gikyɔ mɔ de ɔ' dii loo gikolii mɔ dɔ. ¹⁰ Mɔ-asa gikyɛ so mɔ, ɔlɔbo kamaasɛ kya laarɛ de ɔ' kpaa yii mɔ de mɔ-alɔtɔ a' nyɛ ta. ¹¹ Nengyene asa abono ilaa nyɛnyɛn oduduu i tɛ mɔmɔ so mɔ mɛ wu Yesu mɔ, ilaa nyɛnyɛn oduduu mɔ i kya yɛgɛ asa mɔ mɛ kya kpelegɛ ŋmii mɔ-ayaa dɔ de ilaa nyɛnyɛn oduduu mɔ i' saawo tɔgɛ yɛɛ, “Yesu, fo ne n gyɛ Wurubuaarɛ mɔ-bi mɔ.” ¹² Yesu kya da ilaa nyɛnyɛn oduduu mɔ tii yɛɛ i mɛŋ' sa i' lɛɛ mɔ-gɛwi nyiile asa.

Yesu Gi Lɛɛ Mɔ-Isɔɔ Gudu Anyɔ

¹³ Imɔ gɛmara mɔ, Yesu gi dii kpe gibii giko so, ne ɔ terɛ asa abono ɔ kya laarɛ mɔ yɛɛ mɛ' ba mɔ asɛ. Gɛsintin mɔ, mɛ kpe, ¹⁴ ne ɔ lɛɛ mɔmɔ dɔ asa gudu anyɔ abono mɛ laa kyena mɔ asɛ de ɔ' kyena ɔ kya sun mɔmɔ de mɛ' kpaa tɔgɛ Wurubuaarɛ ilaa sa asa. ¹⁵ ɔ sa mɔmɔ ɔlon de mɛ' taalɛ gya ilaa nyɛnyɛn oduduu kpɛi-kpɛi koso asa so.

¹⁶ Gɛnen asa gudu anyɔ abono ɔ lɛɛ mɔ ɔko ne n gyɛ Simon. Yesu gi yela mɔ-ginyen giko yɛɛ Piita. ¹⁷ Ako ne n gyɛ Gyeemesi de mɔ-tedɛ Gyɔn Sɛbedi mɔ-biana, abono Yesu gi yela mɔmɔ ayenbi yɛɛ Buwaneegyisi. (Buwaneegyisi gɛsɛ ne n gyɛ yɛɛ “abono mɛ dɛ fɛɛ nyangbon gigbere mɔ.”) ¹⁸ Mɛ kya terɛ ako kee yɛɛ Andiru de Filipo de Batolomiyu de Matiyu de Tomaasɛ

de Gyeemesi ōko kee; Alefayo mō-bi, de Taadiyuse, ¹⁹ de Simon ōko kee, ōbono ōŋ kya kyule mō-ōsowole so mō de Gyudasē Isikaayōte, ōbono gēmara gēmara ō fē Yesu sa mō-akyobo mō.

Yesu Gi Gyi Ilaa Nyenyen Pēwu Gēmu So

Yesu ō baa lii gibii mō so kpe gēwi mō, ²⁰ sakpii gi ti baa bōla mō-gēten dō ibono i yēgē mō-rē mō-akasebo gudu anyō mō mēŋ kya nyē nyoro de mē' kpeē agyudō wōra gēnō. ²¹ Yesu mō-subuana mē kya nu asa mē kya tōngē nkan-nkan yēē, “Yesu mēŋ baa ō bo gimu. Itēfaa i kya pēēde mō.” Imōso mē kpe mē' kpaa keda mō lii sakpii mō dō de mē' baa kerē mō so.

²² Gyuda awura nbara aŋmarasēbo ako mē lii Gyērusalem baa nu yēē Yesu kya gya ilaa nyenyen oduduu lii asa so. Gēnen so mō, mē kya nyida mō-ginyen yēē, “I mēŋ gyē giyan so ne Yesu kya taalē gya ilaa nyenyen oduduu koso asa so gēnen. Ilaa nyenyen oduduu pēwu gēmu mō ōbono mē kya terē mō-ginyen giko yēē Besibuli mō ne n tē mō so, ō kya sa mō ōlon gēnen.”

²³ Yesu gi nu yēē mē kya nyida mō-ginyen gēnen mō, ō terē Gyuda awura nbara aŋmarasēbo mō, ne ō tōngē sa mōmō akpalē dō yēē, “Ilaa nyenyen pēwu gēmu de ilaa nyenyen oduduu kamaasē mē gyē nyamesē kolon. Imōso ilaa nyenyen pēwu gēmu mō maŋ gya mō-adē koso asa so. ²⁴ ō tōgē yēē ō' wōra gēnen mō, i laa wōra fēē wura mō-rē mō-adē ne n kya kō de abara. Mē kya kō gēnen mō, mō-gēwuragi mō gē maŋ dē kpe. ²⁵ Gēten kolon dō asa mē yē mōmō-nyoro dō mē kya kō de abara mō, gēnen gēten gēbono gē laa boori. ²⁶ Imōso nengyene i gyē gēsintin yēē ilaa nyenyen pēwu gēmu mō ne n kya kō de mō-adē ne mēŋ bo gēnō kolon mō, gēnen berē mō,

mɔ-gɛwɔrɔgi gɛ maŋ dɛ kpe. ɔ maŋ baa nyɛ ɔlon asa so.”

²⁷ Ne Yesu gi kii da gikpale sa mɔmɔ yɛɛ, “Ilaa nyɛnyɛn pɛwu gɛmu mɔ dɛ daa fɛɛ ɔnyɛn bolonsɛ ɔbono ɔ kya dii mɔ-gɛten dɔ atɔ pɛwu dandan. Nnɛ ne fo ɔko fo laa wɔra de fo' loo gɛnen gɛten gɛbono dɔ sɔgɛ ɔnyɛn mɔ atɔ kyu kyon daa? Gɛnen mɔ, fo taalɛ ŋminde mɔ yela.

²⁸ “N kya tɔgɛ fɛye gɛsintin yɛɛ ilaa nyɛnyɛn kpɛi-kpɛi kamaasɛ ibono fo nyamesɛ fo laa wɔra mɔ, de asebi kamaasɛ abono fo laa saalɛ Wurubuaarɛ mɔ, i laa sa de Wurubuaarɛ o' kyu kyɛɛ fo. ²⁹ Ibono ɔko laa saalɛ mɔ Wurubuaarɛ Oduduu mɔ mɔ berɛ, Wurubuaarɛ maŋ kyu imɔ ibono kyu kyɛɛ mɔ. Gɛnen ilaa nyɛnyɛn ibono berɛ, i laa sii fo kaasɛ mɔ so gɛkpaɛ.” ³⁰ Nkana Yesu gi nu yɛɛ Gyuda awura nbara aŋmarasɛbo mɔ mɛ kya nyida mɔ-ginyɛn yɛɛ ilaa nyɛnyɛn oduduu ne n tɛ mɔ so. Imɔso ne o bugi mɔ-gɛnɔ tɔgɛ ilaa idɛ sa mɔmɔ gɛnen.

Yesu Gi Nyiile Asa Abono ɔnan Mɛ Gyɛ Mɔ-Subuana Mɔ

³¹ Imɔ gɛmara mɔ, Yesu mɔ-nyi de mɔ-tedɛana mɛ ba mɛ yeɛ nŋmaŋman, ne mɛ sun terɛ mɔ. ³² Sakpii tɛ kyaabɔɔ mɔ. Imɔso sakpii mɔ dɔ ako mɛ tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Fo-nyi de fo-tedɛana mɛ yeɛ nŋmaŋman mɛ kya laarɛ mɛ' wu fo.”

³³ Yesu gi lɛɛ gɛnɔ taasɛ mɔmɔ yɛɛ, “Anɛana ne n gyɛ me-nyi de me-tedɛana?” ³⁴ ɔ kerɛ abono mɛ tɛ kyaabɔɔ mɔ mɔ, ne ɔ tɔgɛ yɛɛ, “Me-nyi de me-tedɛana ne! ³⁵ Isa ɔbono ɔ kya wɔra Wurubuaarɛ gɛlaarɛ mɔ, mɔ ne n gyɛ me-tedɛ, mɔ ne n gyɛ me-pikyii, mɔ ne n gyɛ me-nyi.”

4

Dɔɔbo ɔko Gikpale

¹ Yesu kii ɔ kya nyiile asa ilaa Galeli ɔbon belɛ mɔ gigengen so. Asa mɛ kyaabɔɔ mɔ faa fiye-e. Imɔso ɔ

dii loo gikolii dɔ ɔ gyan nkyu so, yɛgɛ asa mɔ mɛ san mɛ yeɛ gigengen, mɛ kya nu mɔ asɛ. ² O nyiile mɔmɔ ilaa gikyɔ akpalɛ dɔ. ɔ kya nyiile mɔmɔ ilaa ɔ kya kpe mɔ, ɔ baa tɔgɛ mɔmɔ yɛɛ,

³ “Fɛ' nu gikpalɛ gibono nan baa da faa. Dɔɔbo ɔko gi kyena. Owi ɔko dɔ mɔ, ɔ koso kpe ndɔɔ kpaɛ ɲmadɛ ayu. ⁴ ɔ kya ɲmadɛ mɔ, amɔ ako a tɔrɔ ɔkpa dɔ ne nbuii mɛ tɔɔsɛ amɔ gyi. ⁵ Ayu mɔ ako, mɔ, a tɔrɔ kpandan so. Amɔ abono a kpaala kɔrɔ. I kya nyiile yɛɛ isɛ mɔ i bo kpandan mɔ so mɔ iɲ kyɔ, ⁶ imɔso ayu mɔ a mɛɲ nyɛ de amɔ-ilin i' loo gɛsɛ. Owi gi dii mɔ, a wiili ne a wu'. ⁷ Ako kee a tɔrɔ iwe dɔ. Abono a kɔrɔ mɔ, iwe mɔ kee i kɔrɔ koso gɛɛɛ amɔ, ne a mɛɲ nyɛ da amu de a' wɔra abi. ⁸ Amɔ ako, mɔ, a tɔrɔ gɛsinkpan dɛnsɛ so. Amɔ berɛ, a kɔrɔ, ne a sen da amu kanpɛ. Dɔɔbo mɔ gi kɛbi amɔ mɔ, ɔ nyɛ abono ɔnan o kyu ɲmadɛ mɔ, amɔ ako oko de saalaa, ako ikue-isa, ne ako mɔ ikue-inun.” ⁹ Yesu gi da gikpalɛ mɔ ta mɔ, ɔ tɔgɛ yɛɛ, “ɔbono ɔ bo aso mɔ, o' nu.”

Yesu Gi Lɛɛ Gikpalɛ Mɔ Gɛsɛ Sa Mɔ-Akasebo Mɔ

¹⁰ I san Yesu mɔ-rɛ mɔ-akasebo gudu anyɔ mɔ de asa kalɛsɛ ako mɔ, mɛ taasɛ mɔ akpalɛ mɔ gɛsɛ. ¹¹ Yesu gi tɔgɛ mɔmɔ yɛɛ, “Fɛye ne n gyɛ abono Wurubuaarɛ laa lɛɛ mɔ-gɛwuragyi dɔ akyenabi mɔ ilaa boduduusɛ nyiile. Asɛnsɛ mɔ berɛ, mɛ laa nu ilaa kamaasɛ daa akpalɛ dɔ ¹² de i' nyɛ kyena de ilaa ibono i bo Wurubuaarɛ ɔwɔlɛ mɔ agyɛbi dɔ mɔ. I bo nno yɛɛ,

‘Mɛ laa kpɛ mɛ kya kerɛ ilaa, mɛ maɲ kii wu sɛi;

Mɛ laa kpɛ mɛ kya nu ilaa, mɛ maɲ kii nu ilaa gɛsɛ.

Nkana mɛ nyɛ nu ilaa gɛsɛ mɔ,

mɛ laa naa kii ba Wurubuaarɛ asɛ

de Wurubuaarɛ o' kyu mɔmɔ-ilaa nyɛnyɛn kyɛɛ mɔmɔ.’ ”

¹³ Ne Yesu gi taase mómó yee, “Fey nu gikpale gide gese? Gide ne fey nu gese faa, nne ne fe laa wora de fe' nu akpale sene gese?” Nfono mó Yesu gi lee gese sa mómó yee, ¹⁴ “Ayu abono doobo mó gi hmade mó ne n gye Wurubuaare agyebi. ¹⁵ Asa ako me de fee ayu abono a toro okpa do mó. Asa abono mó, me kpe nu Wurubuaare agyebi mó, ayaa abono so mó, ilaa nyenyen pewu gemu kya baa lee agyebi mó lii mómó-nwonsa do. ¹⁶⁻¹⁷ Genen kee ne asa ako mó me de fee ayu abono a toro kpandan so, ne amó-ilin i meny nye ise loo gese mó. Genen asa mó me de daa fee nbokyu. Me kpe nu Wurubuaare agyebi mó, me kya so amó de okon. Ogenda oko gi kpe tu mómó abee asa me kpe ka mómó-ansi kyu lii agyebi mó so mó, fe laa kere mó, me kya luu nyoro. ¹⁸ Asa ako mó, me de fee ayu abono a toro iwe do mó. Nengyene me nu Wurubuaare agyebi mó, ¹⁹ gesinkpan gedé so nsuili, de nkyoola, de ilaa kpei-kpei kamaase gilaare i kya gyi mómó-gimu. Imoso i kya geele agyebi abono me nu mó, ne meny baa ma-a taale wora amó so ilaa mómó-gykyena do. ²⁰ Asa ako mó, me de fee ayu abono a toro gesinkpan dense so mó. Me kya nu Wurubuaare agyebi mó, de me' nu gese wora amó so ilaa mómó-gykyena do fee genobono doobo mó gi nye ayu abono onan o kyu hmade mó, ako gikpadó oko de saalaa, ako ikue-isa, ne ako mó gikpadó ikue-inun mó.”

Yesu Gi Kii Da Akpale Ako

²¹ Yesu san o kya nyiile omó ilaa mó, o toge yee, “oko meny bo no o laa nyoga fatela kyu loo obu do de o' kyu fee gelóbi baala bun mó so, abee o' kyu wora npa gese. O laa kyu mó gyan' daa nfono i laa wu asa mó. ²² I lii fee sei meny bo no i bo obo do yee i manj lii gifuli, abee ilaa iko i njara yee i manj lii gewi. ²³ Obono o bo aso mó, o' nu.”

²⁴ Ne Yesu yεε, “Ilaa ibono fε nu mɔ, fε' kerε imɔ dɔ dɔɔdan. Kaala ɔbono fε laa kyu kaala mɔ, Wurubuaare laa kyu mɔ-ɔnan kaala sa fεye kee de o' kii too fεye. ²⁵ ɔbono ɔ kya nu Wurubuaare ase mɔ, ɔ laa nyε nu too, ne ɔbono ɔɲ kya nu Wurubuaare ase mɔ, ipii ibono o nu mɔ gbaa, i laa kii lii mɔ-gimu dɔ.”

²⁶ Yesu gi kii tɔge sa mɔmɔ yεε, “Gεnɔɔbono Wurubuaare gεwuragyi dɔ akyenabi a kya yelege asa dɔ mɔ a dε fεε ilaa duuse. Dɔɔbo kya kpa a ηmade fεε ayu de ɔ' naa ba gεwi mɔ. ²⁷ Gεnyε de gεpe, ɔ dε-o, ɔ kerε-o, gεnɔɔbono ayu mɔ a kya kɔɔ de a' sen mɔ, ɔ mεɲ nyi. ²⁸ Gεsinkpan mɔ gbaa-gbaa ne n kya yege ne ayu mɔ a kya kɔɔ amɔ-gibaa so. A kɔɔ mɔ de a' baa da itɔ. A da itɔ mɔ de a' boori wɔra abi de a' pεere. ²⁹ A pεere mɔ, dɔɔbo mɔ mεɲ baa ɔ waala nke. ɔ kya loo amɔ dɔ gikebi daa. I kya nyiile yεε ayu mɔ akεbiberε a fo.”

Maasade Gibi Gikpale

³⁰ O kii taase mɔmɔ yεε, “Nne ne a laa tɔge yεε Wurubuaare gεwuragyi dɔ akyenabi mɔ a dε? Mene gikpale ne a laa kyu kesere ne? ³¹ Gεnɔɔbono gεnen akyenabi abono a kya yelege asa dɔ mɔ i dε fεε Maasade giponfe ilaa. Pei ne fo laa duu gimɔ mɔ, gibi mɔ gi kerε faa ηini-ηini. Aponfe abi dɔ pεwu mɔ, gimɔ ne mεɲ kiire. ³² Nengyene fo kyu gimɔ duu ne gi kɔɔ mɔ, gi kya wɔra giponfe bele don giponfe kamaase. Gi kya baba ngyalenbi kiirese de nbuii gi' taale luu asisaa kyena gimɔ-oyuli dɔ.”

³³ Akpale gikyɔ fafaanan so-o ne Yesu gi kyu tɔge Wurubuaare agyebi sa mɔmɔ, gεnɔɔbono ɔkara mε laa taale nu gεse mɔ. ³⁴ ɔɲ tɔnge de mɔmɔ yεε ɔ mεɲ da gikpale. Nengyene i san mɔ-rε mɔ-akasεbo mɔ wole mɔ, ɔ kya lεε ilaa kamaase gεse sa mɔmɔ.

Yesu Gi Yεge Afuu Bele A Taa Gida Yεge

³⁵⁻³⁶ GENEN gεkaabono gεdɔɔde mɔ, Yesu mɔ-rε mɔ-akasεbo mɔ mε san mε bo gikolii mɔ dɔ mɔ, ɔ tɔge sa mɔmɔ yεε, “A' fara kpe gibenbε.” Ne gεsintin mɔ, akasεbo mɔ mε palε Yesu de gikolii mɔ lii nfono kyon taa asa mɔ yεge. Akolii ako kee a buu mɔmɔ. ³⁷⁻³⁸ Mε kya kpe mɔ, Yesu tε gikolii mɔ gεmara. ɔ dε ginsi gide, o sin gεputu. Nfono mɔ afuu bele ako a tigi, a kya da ginyadon so. A kya yεge nkyu mɔ gi kya loo gikolii mɔ dɔ. I wɔra mɔmɔ gifuu, ne mε da Yesu kyingi taase mɔ yεε, “ɔbelensε, a kya laare a' sii faa, in fε fo-giso?”

³⁹ Yesu gi kyingi, ne ɔ tɔge afuu mɔ yεε a' taa gida yεge, de nkyu mɔ, mɔ, gi' wɔra bɔyin. Gεsintin mɔ, afuu mɔ a tɔɔ ne ilaa kamaasε i sii faa kurun. ⁴⁰ Ne ɔ taase mɔ-akasεbo mɔ yεε, “I wonε so ne fε gyε afuubo genen? Fεη kya sɔɔ me gyi?”

⁴¹ Yesu akasεbo mɔ mε wu ilaa ibono ɔ wɔra genen mɔ, i dε ɔmɔ-gεnɔ ne i wɔra mɔmɔ gifuu, mε san ma-a taase abara yεε, “Menε nyamesε ɔnan ne? Kerε, afuu de nkyu gbaa gi kya nu mɔ-gεdε.”

5

Yesu Gi Kosorε Ilaa Nyenyεn Oduduu Lii ɔnyen ɔko So

¹ Yesu mɔ-rε mɔ-akasεbo mɔ mε fara ɔbon bele mɔ kpe gibenbε giko so Gerigasa gεsinkpan so. ² Yesu gi kpe lii gikolii mɔ dɔ mɔ, ɔnyen ɔko gi da lii ibuni opuleten ba de ɔ' baa gyangara mɔ.

Ilaa nyenyεn oduduu kpεi-kpεi i tε genen ɔnyen ɔbono so. ³ Ibuni opuleten mɔ nno ne ɔnyen mɔ tε. Ilaa nyenyεn oduduu kpεi-kpεi ibono i tε mɔ so mɔ so mɔ i yεge ɔko mεη baa ɔ kya taale ηminde mɔ yela. Ba-a fo ne n kine fo kyu agbangbaran, fo maη taale. ⁴ Gikpadɔ gifonεε gifonεε mɔ, asa mε da mɔ abaa de ayaa ilaran de

ipan. FEE ME da mo ilaran de ipan gɛnen mo, o kya wolaa gbaa-gbaa imo. O bo olon gikyɔ ibono oko meɲ kya taale mo. ⁵ Gɛnye de gɛpe ilaa nyɛnyɛn oduduu mo i kya yege onyen mo kya saawo ken-ken, o kya kpen ibuni opuleten mo de abii so. I san mo, o de abui o kya ten mo-nyoro giyan-giyan.

⁶ Gɛnen onyen baare gi wu Yesu koo-koo ne o sele kpaa nmii Yesu ayaa do. ⁷⁻⁸ Nfono ne Yesu gi ka sa ilaa nyɛnyɛn oduduu mo yee i' koso lii onyen mo so o kere imo faa. Yesu gi ka sa imo gɛnen mo, ilaa nyɛnyɛn oduduu mo i yege onyen mo gi kpen ken-ken taase Yesu yee, “Me-re fo menɛ ase, Yesu, Gitobele mo mo-bi? N de Wurubuaare ginyen n kya kole fo, geɲ wɔra me awɔɔfoɔ.”

⁹ Yesu gi taase ilaa nyɛnyɛn oduduu mo yee, “Me kya terɛ fo-ginyen yee menɛ?” ¹⁰ Ne ilaa nyɛnyɛn oduduu mo i lee gɛno yee, “Me kya terɛ me yee Sakpii, i kya nyiile yee a kyɔ.” Nfono ne ilaa nyɛnyɛn oduduu mo i te onyen mo so mo i kpe i kya de Yesu giserɛ i kya kole mo yee o meɲ' sa o' gya imo lii gɛnen gɛsinkpan gɛbono so.

¹¹ Aberɛ abono mo, akuuri gikpen bele giko gi yeɛ gibii mo alan do nno me kya gyi. ¹² Ne ilaa nyɛnyɛn oduduu mo i te onyen mo so mo i kole Yesu yee o' yege imo i' nye kpe kpaa kyena akuuri mo so. ¹³ Imoso Yesu gi sa imo okpa, ne i koso lii onyen mo so kpaa kyena akuuri mo so. Akuuri mo pɛwu gɛgyɔno ge laa wɔra fee nwe oko. Momɔ pɛwu me sele kpelege de gibii mo kpaa loo obon bele mo do, ne nkyu mo gi gyi momo.

¹⁴ Anyen abono me kya kere akuuri mo so mo, me sele kpe nten do de ndɔɔana do me kya toge ilaa ibono i ba momo-akuuri mo so mo ma-a sa asa nno. Ne asa mo me lii kpaa kere. ¹⁵ Me ba Yesu ase mo, me wu onyen mo nkana ilaa nyɛnyɛn oduduu gikpen mo gi te mo so mo, o

bun gikuru ɔ tɛ Yesu ase. ɔ nyɛ mɔ-ginyamesɛ gɛwɔnsa. I wɔra asa mɔ gifuu ne i dɛ mɔmɔ-gɛnɔ. ¹⁶ Abono mɛ yeɛ nfono ne mɛ wu ilaa kamaasɛ mɔ mɛ buu ilaa ibono i wɔra ɔnyen mɔ de ilaa ibono i wɔra akuuri mɔ sa asa abono mɛ seɛ baa tu ɔmɔ mɔ.

¹⁷ Asa abono mɛ tɛ gɛnen gɛsinkpan mɔ so mɔ mɛ kole Yesu yɛɛ ɔ' lii mɔmɔ-gɛsinkpan so. ¹⁸ Yesu kya dii ɔ loo gikolii dɔ mɔ, ɔnyen ɔbono nkana ilaa nyɛnyɛn oduduu mɔ i tɛ mɔ so mɔ gi kole mɔ yɛɛ ɔ' yɛgɛ de ɔ' baa buu mɔ. ¹⁹ Yesu mɔ mɛɲ kyule sa mɔ. ɔ tɔgɛ mɔ daa yɛɛ ɔ' naa kpe gɛwi de ɔ' kpaa tɔgɛ sa mɔ-adɛ ilaa gbaa' ibono Wurubuaarɛ gi wɔra sa mɔ mɔ de gɛnɔɔbono o su mɔ gitolon mɔ.

²⁰ Imɔso ɔnyen mɔ gi naa kyon gɛsinkpan gɛbono mɛ kya terɛ yɛɛ Isowolɛ Gudu mɔ so. ɔ kpaa tɔgɛ ilaa ibono pɛwu Yesu gi wɔra sa mɔ mɔ. Asa mɛ nu mɔ, i wɔra mɔmɔ giyan.

Yesu Gi Kyingi Gɛbii Kyiisɛ Gɛko Ne ɔ Kyɛ ɔlɔbo ɔko

²¹ Yesu gi kyu gikolii mɔ kii fara kpe ɔbon belɛ mɔ gibenbɛ giko so. O kpe mɔ, asa sakyɔ mɛ ba gigengen mɔ so nno baa kyaabɔɔ mɔ faa fina-a. ²² Nfono mɔ ɔnyen ɔko gi ba Yesu ase. Mɛ kya terɛ mɔ yɛɛ Gyarasɛ. ɔ gyɛ Gyuda awura gikyangbon akerɛbo mɔ dɔ ɔko.

Gyarasɛ gi wu Yesu mɔ, ɔ kpelegɛ ɲmii mɔ-ayaa dɔ ²³ ne ɔ kole mɔ yɛɛ ɔ' gyan mɔ giwoo. Mɔ-bi kyiisɛ pii ɔko kya lɔ, ɔ kya laarɛ de o' wu. Imɔso ɔ' kpaa kyu mɔ-abaa gyan gɛbii mɔ so de ɔ' kyɛ mɔ de ɔ' nyɛ nkpa. ²⁴ Yesu gi kyule ne o buu ɔnyen mɔ mɛ kya kpe ɔnyen mɔ gɛwi.

Mɛ kya kpe mɔ, asa abono mɛ buu mɔmɔ mɔ mɛ nyaakyɔ, mɛ kya gɛnda de abara. Imɔso mɛ dɛ mɔmɔ-nyoro ma-a kpiidɛ de mɔ.

²⁵ Mɛɲ ti taa loo ɔnyen mɔ gɛwi mɔ, ɔkyii ɔko bo sakpii mɔ dɔ i kya da de mɔ. I kya da de mɔ faa, imɔ nsi gudu nnyɔ ne. ²⁶ O kpe-kpe alɔtɔ akyɛbo aɛɛ, ne o wu ɔlaa mɔmɔ-abaa dɔ gikyɔ. In lɛɛ mɔ, i kya kii lɔrɔ kine daa. ɔ nyida mɔ-aterenbi abono ɔ bo mɔ pɛwu, in taa wɔra sɛi. ²⁷⁻²⁸ O nu Yesu so mɔ, ɔ tɔgɛ sa mɔ-nyoro yɛɛ, “Me-gibaa gi taa kpɛ nyɛ yii mɔ-gɛgbɛ mɔ, n nyi ibono i laa kyɛ me.” ɔkyii mɔ gi buu Yesu gɛmara gɛmara baa loo sakpii mɔ dɔ lii kpaɛ yii Yesu gɛgbɛ.

²⁹ Ayaa abono so mɔ, ibono i kya da de ɔkyii mɔ mɔ, i ten. Gɛnɔɔbono i tɛɛ mɔ-nyoro dɔ mɔ, i yɛgɛ ɔ bii yɛɛ mɔ-gilɔ mɔ gi ta. ³⁰ Nfono mɔ, Yesu gi dɛsɛ yɛɛ mɔ-oduduu gi wɔra ilaa iko, ne o kisee kerɛ asa mɔ dɔ, ne ɔ taasɛ yɛɛ, “Anɛ ne n yii me-gɛgbɛ mɔ?” ³¹ Mɔ-akasɛbo mɔ mɛ buu mɔ mɔ mɛ kisee taasɛ mɔ yɛɛ, “Ne aye asa kpatakperɛ abono a kya gɛnda de abara faa, i wonɛ so ne fo kya taasɛ yɛɛ ɔko gi yii fo?” ³² Yesu gi kisee ɔ kya kerɛ de o' wu ɔkolon ɔbono o yii mɔ-gɛgbɛ mɔ.

³³ ɔkyii mɔ nyi ilaa ibono i wɔra mɔ-nyoro dɔ so mɔ, ɔ lii kpaɛ ŋmii Yesu ansi dɔ, ɔ kya seli gyin-gyin. I wɔra mɔ gifuu, ne ɔ tɔgɛ ilaa ibono i ba mɔ pɛwu gɛsintin sa Yesu. ³⁴ ɔkyii mɔ gi tɔgɛ ta mɔ ne Yesu yɛɛ, “Me-bi, gisɔɔgyi gibono fo bo sa me mɔ ne n kyɛ fo faa. Imɔso naa fo kya kpe de gisen yuuli. Fo-nyoro gi' tɔrɔ fo.”

³⁵ Yesu san ɔ yeɛ ɔ kya tɔngɛ ɔ kya sa ɔkyii mɔ mɔ, ako mɛ lii Gyarasɛ gɛwi ba. Gyarasɛ ne n gyɛ gikyangbon ɔkerɛbo ɔbono ɔ kolɛ Yesu yɛɛ ɔ' baa kyɛ mɔ-bi sa mɔ mɔ. Mɛ baa tɔgɛ Gyarasɛ yɛɛ, “Fo-bi mɔ gi wu'. Menɛ so ne fo ba fi-i nyala ɔbelɛnsɛ mɔ?” ³⁶ Yesu gi nu ɔkalan ɔbono mɛ baa tɔgɛ ɔbelɛnsɛ Gyarasɛ mɔ, o kisee tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Gɛɲ sa fo' selɛ gifuu. Fo berɛ, kpɛ sɔɔ me gyi daa.”

³⁷ Yesu gi tɔgɛ ɣɛnɛn mɔ, ɔ gya asa mɔ pɛwu. Ɖɛ baa yɛgɛ mɛ buu mɔ baa too de Piita, Gyeemesi, de Gyɔn, Gyeemesi mɔ-tedɛ. ³⁸ Mɛ naa kpaa loo ɔbelɛnsɛ mɔ ɣɛten dɔ mɔ, ɔlanba ne. Asa mɛ dɛ osulon mɛ yeɛ. ³⁹ Yesu gi loo nno mɔ, ɔ taasɛ yɛɛ, “Mɛnɛ ɔlanba de osulon ne fɛ dɛ fɛ yeɛ ɣɛnɛn? Ɛɛbii mɔ ɣɛɛ wu', ɣɛ dɛ daa.”

⁴⁰ Ɖ tɔgɛ ɣɛnɛn mɔ, mɛ kyu mɔ ɲmasɛ daa. Nfono mɔ ɔ gya asa mɔ lii ɣɛten mɔ dɔ, ne i san ɣɛbii mɔ mɔ-sɛ de mɔ-nyi de mɔ-akasɛbo asa' abono mɛ buu mɔ mɔ, ne o kyu mɔmɔ loo obu mɔ dɔ nfono obuni mɔ dɛ mɔ. ⁴¹ Ɖ keda ɣɛbii mɔ gibaa dɔ, ne ɔ tɔgɛ de mɔ-ɣɛdɛ dɔ yɛɛ, “Talita kum!” (“Talita kum” ɣɛsɛ ne n ɣyɛ yɛɛ “Ɛɛbolonbubii, koso.”)

⁴² Ayaa abono so mɔ, ɣɛbii kyiisɛ mɔ ɣɛ koso ɣɛ naa. I dɛ mɔmɔ-ɣɛnɔ gikyɔ kyɔde. Ɛɛbii kyiisɛ mɔ ɣɛ gyi nsi gudu nnyɔ ɣɛnɛn owi ɔbono. ⁴³ Ne Yesu gi ka sa mɔmɔ yɛɛ mɛɲ' sa mɛ' tɔgɛ imɔ sa ɔko-rɛ ɔko. Ne ɔ tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ mɛ' laarɛ ilaa iko sa ɣɛbii mɔ de ɣɛ' gyi.

6

Yesu Ɛɛwi Awura Mɛ Mɛɲ Sɔɔ Mɔ Abaa Anyɔ

¹ Yesu gi lii ɣɛnɛn ɔsowolɛ ɔbono so kpe mɔ-ɣɛwi. Mɔ-akasɛbo mɔ mɛ buu mɔ kpe. ² I fo ɣɛkɛ kyoolasɛ mɔ, Yesu gi yii ɣɛsɛ ɔ kya nyiile asa ilaa mɔmɔ-gikyangbon dɔ. Asa abono mɛ bo nno mɔ mɛ nyaakyɔ. Mɛ nu mɔ-ila nyiileɛ mɔ, i dɛ mɔmɔ-ɣɛnɔ. Mɛ san mɛ kya taasɛ yɛɛ, “Fonɛ ne ɔdɛ gi nyɛ imɔ idɛ pɛwu lii? Fonɛ ne ɔ nyɛ ɔlaako ginyi gidɛ lii? Nnɛ so nnɛ so ne ɔ kya nyɛ wɔra amunale ilaa ɣɛnɛn? ³ In ɣyɛ mɔ ne n ɣyɛ kaafenta mɔ? In ɣyɛ mɔ-nyi ne n ɣyɛ Mariya? In ɣyɛ mɔ-tedɛana ne n ɣyɛ Gyeemesi, Gyosɛfo, Gyudasɛ de Simon? In ɣyɛ

aye-rE mɔ-pikiyiana ne n tE gERE?" Yesu mEŋ gyE isafo sa mɔmɔ so mɔ, mE mEŋ kyule nu mɔ aSE.

⁴ Yesu gi wu gEnen mɔ, ɔ tɔgE sa mɔmɔ yEE, "WurubuaarE ikalan ɔtɔgEbo kya gyi ginsi gEten kamaasE, gEnen mɔ, mɔ-gEwi, mɔ gbaa-gbaa gEten dɔ de mɔ-subuana aSE wolE."

⁵ Yesu mEŋ taalE wɔra amunale ilaa ibono i kya dE gEnɔ mɔ nfono. O kyu mɔ-abaa gyan daa alɔbo kalEsE ako so ne ɔ kyE mɔmɔ. ⁶ I dE Yesu gEnɔ yEE asa mɔ mE mEŋ sɔɔ mɔ gyi.

Yesu Gi Sun Mɔ-Akasebo Gudu Anyɔ Mɔ

Yesu gi lii nno mɔ, ɔ naa de isowolE ibono i sindi nfono mɔ ɔ kya nyiile mɔmɔ WurubuaarE agyebi. ⁷ ɔ tere mɔ-akasebo gudu anyɔ mɔ, ne o sun mɔmɔ yEE mE' naa anyɔ-anyɔ kpe isowolE so, ne ɔ sa mɔmɔ ɔlon de mE' taalE gya ilaa nyenyEn oduduu kpEi-kpEi koso asa so. ⁸ ɔ ka sa mɔmɔ yEE, "FE kya kpe faa, fEŋ sa fE' puru sEi-sEi keda baa too de fEye-iyii tugEsE. FEŋ sa fE' puru agyudɔ keda. FE mEŋ' keda atɔ ɔwɔraten. FE mEŋ' puru aterenbi wɔra fEye-igo ibɔ dɔ. ⁹ FEŋ' sa fE' suu ngbE nnyɔ. AyaawolE berE fE' wɔra." ¹⁰ Yesu gi kii tɔgE sa mɔmɔ yEE, "GEnen gEbono dɔ fE loo mɔ, fE' kyena nno kaaborE fE laa lii ɔsowolE ɔbono so. ¹¹ Nengyene fE loo ɔsowolE ɔko so ne nno asa mE kine mE mEŋ bugi ansi de fEye abEsE mE mEŋ nu fEye aSE mɔ, fE lii ɔsowolE mɔ so mɔ, fE' kpiisi fEye-ayaa isE yela mɔmɔ. Imɔ ne nan lEsE nyiile asa yEE mE kine WurubuaarE ɔkalan faa mɔ, gisobiidE gi dE gi gyoo mɔmɔ."

¹² GEsintin mɔ, Yesu akasebo gudu anyɔ mɔ mE kyon kpa tɔgE sa asa yEE mE' nu mɔmɔ-nyoro gEsE de mE' kyEsE mɔmɔ-nwɔnsa lii ilaa nyenyEn giwɔra dɔ. ¹³ ME kosorE ilaa nyenyEn oduduu kpEi-kpEi gikyɔ ibono i tE

asa so mɔ, ne mɛ kyu nƆ nko kyu nyaa alɔbo sakyɔ, ne mɔmɔ-alɔtɔ a ta.

GENƆƆbono I Ba Ne Gyɔn Gi Nyɛ Lɛwu Mɔ

¹⁴ Wura Hɛrodɛ kee gi nu Yesu ilaa wɔrasɛ mɔ so. I kya nyiile yɛɛ Yesu ginyen gi nu gyan de gɛten kamaasɛ. Ako yɛɛ, “Oloobu Gyɔn ɔbono ɔ naa kyena gyere asa Wurubuaarɛ sagyere mɔ ne. O kyingi lii ibuni dɔ daa so ne ɔ nyɛ ɔlon ɔ kya wɔra ilaa gbaa'gbaa ibono i kya dɛ genɔ genen faa.” ¹⁵ Ako mɔ mɛ kya sɔɔ akycɔɔlɛ yɛɛ, “Kuaa. Oloobu ilaagya ne n kii ba.” Abanban mɔ yɛɛ, “ɔ gyɛ daa Wurubuaarɛ ikalan ɔtɔgɛbo fɛɛ Wurubuaarɛ ikalan atɔgɛbo adedaabo mɔ ɔko.” ¹⁶ Wura Hɛrodɛ gi nu Yesu ilaa mɔ mɔ, mɔ-lɛɛ ibono ɔ kya tɔgɛ mɔ ne n gyɛ yɛɛ, “Gyɔn ɔbono nɛ yɛgɛ mɛ ten mɔ-gimu mɔ ne n kii kyingi faa.”

¹⁷ GENƆƆbono i ba ne Wura Hɛrodɛ gi yɛgɛ mɛ' ten Gyɔn gimu mɔ ne n gyɛ yɛɛ, wura mɔ mɔ-tedɛ Filipo gi dena ɔkyii ɔko, mɛ kya terɛ mɔ yɛɛ Hɛrodiyase, ne Wura Hɛrodɛ gi sɔgɛ ɔkyii mɔ kyu dena. ¹⁸ Gyɔn mɔ gi nu genen mɔ, ɔ kya tɔgɛ wura mɔ yɛɛ, “Fo sɔgɛ fo-tedɛ mɔ-ka faa, iɲ boran. Iɲ dɛ ɔkpa genen.”

¹⁹ ɔkyii mɔ gi nu yɛɛ Gyɔn kya kyɔɔlɛ mɔ-rɛ wura mɔ gɛdena mɔ mɔ, ɔ sɔɔ ginyadon de Gyɔn. Imɔso mɔ-kuli wura mɔ gi kpaa keda Gyɔn ɲminde tii de obu. ɔkyii mɔ gi laarɛ fɛɛ mɛ' mɔɔ mɔ; oɲ kii nyɛ. ²⁰ I kya nyiile yɛɛ wura mɔ nyi yɛɛ Gyɔn gi lɔrɔ mɔ-nyoro yela ne ɔ kya gyi gɛsintin sa Wurubuaarɛ. Imɔso ɔ seɛ mɔ, ne ɔ mɛɲ yɛgɛ de mɛ' mɔɔ mɔ. ɔ kya kyena nu Gyɔn agyɛbi tɔgɛsɛ mɔ, mɔ-gɛwɔnsa dɔ iɲ kya kyena mɔ ɔkpa kolon. I kii i dɛ mɔ agyɛbi mɔ ginu.

²¹ Gɛkɛ gɛdɛ mɔ Wura Hɛrodɛ kya gyi mɔ-gɛkɛ korogɛsɛ gɛsi. Imɔso ɔ da gibaa terɛ mɔ-abelɛnsɛ de

mɔ-asogya abelɛnsɛ de Galeli abelɛnsɛ gbaa'gbaa yɛɛ mɛ' baa gyi gɛkɛ mɔ kpaa mɔ. Gɛnen gɛkɛ gɛbono mɔ i bugi ɔkpa sa Hɛrodiyase de ɔ' nyɛ Gyɔn mɔɔ.

²² Asa mɔ mɛ gyan mɛ kya gyi gɛkɛ belɛ mɔ, Hɛrodiyase mɔ-bi obolonbu ɔko gi lii kyaa tala asa mɔ ansi. Mɔ-gɛkyaa mɔ gɛ wɔra Wura Hɛrode mɔ-rɛ mɔ-asafo mɔ ɔbole gikyɔ. Imɔso ɔ ka sa obolonbu mɔ yɛɛ, “Ilaa kamaase ibono fo kya laare mɔ, tɔgɛ me, nan kyu sa fo.” ²³ O kii ka sa obolonbu mɔ yɛɛ, “Nengyene fo taase me ne meɲ nyɛ sa fo mɔ, nɛ tɔrɔ ntan. Ba-a me-gɛsinkpan mɔ de gɛmɔ-asa mɔ gibaafon pɛwu ne fo kya laare mɔ, nan kyu sa fo.” ²⁴ Obolonbu mɔ gi lii kpaa taase mɔ-nyi yɛɛ, “Menɛ ne n' tɔgɛ wura mɔ yɛɛ ɔ' sa me?” Ne mɔ-nyi yɛɛ, “Tɔgɛ mɔ yɛɛ Gyɔn ɔbono ɔ gyere asa Wurubuaare sagyere mɔ gimu ne fo kya laare.”

²⁵ Ayaa abono so mɔ, obolonbu mɔ gi selɛ kpaa tɔgɛ wura mɔ yɛɛ, “N kya laare daa Gyɔn ɔbono ɔ gyere asa Wurubuaare sagyere mɔ gimu tangalan ɔ ayaa adɛ so.”

²⁶ Obolonbu mɔ gi taase gɛnen mɔ, i yɛgɛ Wura Hɛrode gisen ɔ i nyida mɔ. ɔ ti ka ntan abelɛnsɛ mɔ ansi ɔ so mɔ, mɔ, ij kya sa mɔ gikine.

²⁷ Imɔso ayaa abono so mɔ, o sun mɔ-nten amuana mɔ ɔko yɛɛ ɔ' kpaa kyu Gyɔn gimu ba, ne ɔ kpaa ten mɔ-gimu nfono o tii de obu mɔ, ²⁸ ne o kyu gimɔ taga tangalan ɔ kyu bara obolonbu mɔ, ne obolonbu mɔ gi kyu kperɛ mɔ-nyi.

²⁹ Gyɔn akasebo mɔ mɛ nu gɛnen mɔ, mɛ kpaa kyu mɔ-gibuni mɔ kyu kpaa pule.

Yesu Gi Sa Sakpii Belɛ ɔko Agyudɔ

³⁰ Yesu akasebo mɔ mɛ lii nfono o sun mɔmɔ mɔ ba mɔ, mɛ baa buu ilaa ibono mɛ wɔra mɔ de ibono mɛ nyiile mɔ pɛwu sa mɔ. ³¹ Mɛ ba mɔ, asa mɛ kpɛ ma-a dii ma-a kpelegɛ mɔmɔ so. Imɔso i yɛgɛ mɛɲ kya nyɛ

nyoro de mɛ' gyi gbaa. Nfono ne Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Fɛ' koso de aye-wolɛ a' kpe nfono asa mɛɲ tɛ mɔ de fɛ' nyɛ kyoola ɲmaraa.” ³² Ne gɛsintin mɔ, mɛ dii loo mɔmɔ-gikolii dɔ ne mɛ kyon nfono asa mɛɲ bo mɔ.

³³ Mɛ kya kpe mɔ, asa sakyɔ mɛ wu mɔmɔ bii. Imɔso mɛ kuu ɔnangya lii isowolɛ mɔ pɛwu so kyu de gigengen so, ne mɛ gyangbara kpaa gyoo mɔmɔ. ³⁴ Yesu gi lii gikolii mɔ dɔ yeɛ gigengen mɔ, o wu sakpii bele-bele ti ɔ yeɛ. O wu mɔmɔ gɛnen mɔ, mɔmɔ-ilaa i wɔra mɔ ayen, i lii fɛɛ mɛ dɛ fɛɛ isandɛ ibono mɛɲ bo ɔkparɛbo. Ne o nyiile mɔmɔ ilaa gikyɔ. ³⁵ ɔ kya nyiile asa mɔ ilaa ɔ kya kpe mɔ, owi kya ta. Imɔso mɔ-akasɛbo mɔ mɛ kpaa tɔgɛ mɔ yɛɛ, “Nfono a bo faa, i gyɛ daa ifɛ nsana, ne owi kya ta. ³⁶ Imɔso lɛɛ asa mɔ ɔkpa de mɛ' naa kpe isowolɛ de ndɔɔana nbono gi sindi gɛrɛ mɔ de mɛ' kpaa nyɛ agyudɔ sɔɔ gyi.”

³⁷ Yesu gi kisee tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Fɛ' sa mɔmɔ ilaa iko de mɛ' gyi.” Yesu akasɛbo mɔ mɛ taasɛ mɔ yɛɛ, “A' kyu aterenbi bele kyu kpaa sɔɔ bodobodo bara asa adɛ de mɛ' gyi?” ³⁸ Nfono ne Yesu gi taasɛ mɔ-akasɛbo mɔ yɛɛ, “Ibodobodo ifonɛ ne fɛ bo? Fɛ' kpaa kerɛ de fɛ' baa buu sa me.” Mɛ kpaa kerɛ, ne mɛ baa buu sa mɔ yɛɛ, “A bo daa ibodobodo inun de iken inyɔ.”

³⁹ Nfono ne Yesu gi tɔgɛ yɛɛ asa mɔ pɛwu mɛ' kpelegɛ kyena ifɛ bonboli mɔ so akpen-akpen. ⁴⁰ Gɛsintin mɔ, mɛ kyena ifɛ mɔ so akpen ako dɔ, ikue inun-inun, de akpen ako mɔ dɔ, ikue-inyɔ de saalaa-saalaa. ⁴¹ Mɛ kyena gɛnen mɔ, Yesu gi puru ibodobodo inun mɔ de iken inyɔ mɔ, ne ɔ diirɛ mɔ-ansi kerɛ soso, o kyu afaala sa Wurubuaarɛ, ne ɔ gbaa ibodobodo mɔ dɔ ne o kyu sa mɔ-akasɛbo mɔ de mɛ' kyu sa asa mɔ. ɔ ye iken inyɔ mɔ kee sa asa mɔ pɛwu. ⁴² Mɔmɔ pɛwu mɛ gyi kaabo. ⁴³ Yesu akasɛbo mɔ mɛ koola-koola bodobodo mɔ de iken

agyisan mɔ pɛwu mɔ, i bɔla nkeebii gudu nnyɔ. ⁴⁴ Anyen abono mɛ saarɛ asa abono mɛ gyi agyudɔ mɔ gɛgyɔnɔ gɛ gyɛ anyen nwɛ ikue-inyɔ de saalaa.

Yesu Gi Naa Nkyu So, I Mɛɲ Muiinɛ Mɔ Loo

⁴⁵ Nfono mɔ, Yesu gi yɛgɛ mɔ-akasɛbo mɔ mɛ dii loo gikolii mɔ dɔ de mɛ' gyangbara mɔ fara kpe BESayida, gibenbɛ giko mɔ so de mɔ mɔ ɔ' lɛɛ sakpii mɔ ɔkpa de ɔ' baa tu ɔmɔ. ⁴⁶ Yesu gi lɛɛ mɔmɔ-ɔkpa ta mɔ, ɔ dii kpe abii dɔ de ɔ' kpa dalaa. ⁴⁷ I kya bun mɔ, i san Yesu wolɛ gɛsinkpan mɔ so nno yɛgɛ mɔ-akasɛbo mɔ mɛ bo gikolii mɔ dɔ mɛ gyan nkyu so mɛ kya kpe. Mɛ ti fo nkyu mɔ nsansana. ⁴⁸ Yesu gi wu mɔ-akasɛbo mɔ mɛ kya yiyɛɛ de gikolii mɔ nkyu mɔ so. I kya nyiile yɛɛ afuu a kya da kenken kyu kpe de nfono so mɛ lii de mɔ. Imɔso i yɛgɛ mɛ kya palɛ gikolii mɔ mɛ kya kpon. I baa fo sindi gibaadiike mɔ, Yesu naa nkyu mɔ so ɔ kya kpe de mɔmɔ asɛ. ɔ kerɛ ansi wɔra fɛɛ ɔ laa kyon mɔmɔ so. ⁴⁹ Mɛ wu mɔ ɔ naa nkyu mɔ so ɔ kya ba mɔ, mɛ nyi yɛɛ obuni. Mɛ san mɛ kya saawo.

⁵⁰ Mɔmɔ pɛwu mɛ wu mɔ mɔ, i ηmaa mɔmɔ-asen. Ayaa abono so mɔ, Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Fɛ' keda nyoro. Me Yesu ne. Fɛɲ sa fɛ' selɛ gifuu.” ⁵¹ Nfono mɔ ɔ dii loo mɔmɔ asɛ gikolii mɔ dɔ ne afuu mɔ a taa gida yɛgɛ. A taa yɛgɛ gɛnen mɔ, i dɛ mɔmɔ-gɛnɔ gikyɔ kyɔde. ⁵² I kya nyiile yɛɛ gɛnɔɔbono Yesu gi yɛgɛ ibodobodo mɔ i' ηan mɔ, mɛ mɛɲ ti nu imɔ gɛsɛ. Mɔmɔ-nwɔnsa dɔ iɲ bugi de mɛ' bii isa ɔbono ɔnan Yesu gyɛ mɔ.

Yesu Gi Kyɛ Alɔbo Gɛnɛsarɛtɛ Gɛsinkpan So

⁵³ Mɛ fara ɔbon belɛ mɔ lii kpe gibenbɛ giko mɔ so, Gɛnɛsarɛtɛ gɛsinkpan so, ne mɛ ηminde mɔmɔ-gikolii mɔ kyaga nfono. ⁵⁴ Mɛ kpe mɛ kya lii gikolii mɔ dɔ mɔ,

asa mE wu Yesu bii, ⁵⁵ imoſo mE sele gyan de geſinkpan mo pEwu mE kya sola alobo momo-rE momo-afengen mE de ma-a kpe nfono mE kya nu yEE Yesu bo mo. ⁵⁶ Geten kamaase gebono Yesu gi kpe nyE loo mo, isowole bele-bele so-o, nsowolebi so-o, ndoo do-o, mE kya kyu alobo kpaa yela sansana, de mE' kole mo yEE o' yEge mE' yii ba-a mo-gegebe ginEbi. Geſintin mo, okamaase obono o nyE yii mo-gegebe mo, mo-aloto a kya ta.

7

Ako ME Kya PenE Asa YEE Momo-Nbara Gi GyE Wurubuaare-LEE

¹ Farasii gikpen do awura ako de Gyuda awura nbara anmarasebo ako mE lii GyEusalem osowole so baa gyan Yesu ase. ² Nfono mo mE wu Yesu akasebo ako mE te mE kya gyi ibono mE meŋ foro momo-abaa momo Gyuda awura itiibilaa aforobi de i' lee ilaa kyolese sa momo pei de mE' loo gyi.

³ Farasii awura de momo Gyuda awura asense mo pEwu bere mE kya wora momo-tiibi ilaa worase ibono mE kase lii momo-seana ase mo, imoſo meŋ kya gyi yEE mE meŋ foro momo-abaa itiibilaa aforobi. ⁴ Momo-ilaa kyose i nyaakyo gikyoo. Nengyene ba-a mE lii gigya ba mo, mE kya kyu nkyu nmade momo-nyoro pei de mE' loo nyE gyi. Ne mE kya kyu nkyu nmade nwe, nlobi, de ikuruwa de sei oŋ' sa o' kyolese momo-Wurubuaare on.

⁵ Imoſo Farasii awura mo de Gyuda awura nbara anmarasebo mo mE taase Yesu yEE, "I wonE so ne fokasebo mo mE kya kerE ansi taa aye-itiibilaa mo giwora yEge daa? Imo ne n gye yEE mE laa gyi mo, meŋ kya foro momo-abaa aye-itiibilaa aforobi mo de sei oŋ' sa o' kyolese momo-Wurubuaare on."

⁶ Abelense mɔ me taase Yesu gɛnen mɔ, ɔ lɛɛ gɛnɔ kyu bun mɔmɔ gipuɛɛ yɛɛ, “Wurubuaare ɔkalan ɔbono Isaya gi nu tɔgɛ mɔ i kyena de fɛye-gikerɛansi ilaa wɔrase idɛ gɛsintin so. Isaya gi nu Wurubuaare gi tɔgɛ yɛɛ,

‘Ansi so ne me-asa adɛ mɛ kya lɛɛ me-ginyen;

Mɔmɔ-nwɔnsa dɔ berɛ, me-rɛ mɔmɔ aɲ bo gɛsu.

⁷ Mɛ kya son me daa ansi so giyan.

I kya nyiile yɛɛ anyamesɛ-lɛɛ nbara ne mɛ dɛ mɛ kya penɛ

mɛ kya nyiile asa yɛɛ i gyɛ me Wurubuaare-lɛɛ.’

⁸ Fɛye Farasii awura de nbara aɲmarasebo mɔ, fɛ too Wurubuaare-lɛɛ nbara mɔ fuɛ ne fɛ san fɛ kya gyi daa anyamesɛ-lɛɛ tiibi ilaa wɔrase mɔ so.”

⁹ Yesu gi kii tɔgɛ mɔmɔ yɛɛ, “Gɛnɔɔbono fɛ nyaa Wurubuaare nbara mɔ yela nkan de fe' nyɛ sii de fɛye anyamesɛ itiibilaa faa mɔ, fɛ wɔra ilaa ne? ¹⁰ Adedaabo owi mɔ, Wurubuaare gi yela nbara sa Mosisi yɛɛ o' kyu sa fɛye. Nbara mɔ nko ne n gyɛ yɛɛ,

‘Buu fo-sɛ de fo-nyi.’

Nko kee ne n gyɛ yɛɛ,

‘Fo ɔbono fo tɔgɛ nnɔ wɔra fo-sɛ abɛɛ fo-nyi mɔ,

mɛ' mɔɔ fo.’

¹¹ Fɛye Farasii awura de nbara aɲmarasebo adɛ berɛ, fɛɲ kya gyi nbara ndɛ so. ɔko bo no, ɔ laa sɔɔ ginyadon wɔra mɔ-nyi de mɔ-sɛ, ɔɲ kya laare mɛ' yii mɔ-ilaa. ɔ laa tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, ‘Ilaa ibono n bo ne nkana nan kyu kpaa fɛye mɔ, fɛɲ baa nyɛ yii imɔ, i gyɛ Koriban.’ (Koriban gyɛ ntan nbono i kya nyiile yɛɛ nɛ lɔrɔ imɔ yela sa Wurubuaare.) ¹² ɔ ka Koriban ntan ne gɛmara o nu mɔ-nyoro gɛsɛ yɛɛ iɲ boran mɔ, fɛye Gyuda awura nbara aɲmarasebo de Farasii awura mɔ fɛɲ baa fa-a yɛgɛ mɔ de ɔ' lɛɛ Koriban ntan mɔ de mɔ-nyi abɛɛ mɔ-sɛ mɛ' nyɛ

yii mɔ-ila. ¹³ Feye-anyamese itii bilaa ide so mɔ, fe kya nyaa Wurubuaare agyebi mɔ yela nkan. Feye-itii bilaa ide ne fe de fe kya nyiile feye-biana baa lii de nde faa. In gyee yee Koriban ntan nde wole gbaa; fe kya wɔra imɔ ide onan kee gikyɔ.”

Nyamese Nwɔnsa Ne N Kya Kyɔlese Mɔ-Wurubuaare ɔson

¹⁴ Yesu gi kii tere sakpii ɔbono ɔ bo nfono mɔ ba mɔ ase ne ɔ tɔge sa mɔmɔ yee, “Feye pɛwu fe' yela giso de fe' nu gese yee ¹⁵ sei meɲ bo no i laa loo nyamese genɔ dɔ de i' kyɔlese mɔ-Wurubuaare ɔson. Genen mɔ, ilaa ibono i kya lii mɔ-genɔ dɔ mɔ wole ne n kya kyɔlese mɔ-Wurubuaare ɔson. [¹⁶ ɔkamaase ɔbono ɔ bo aso mɔ, o' nu.”]

¹⁷ Yesu gi taa sakpii mɔ yee ne ɔ loo geten dɔ mɔ, mɔ-akasebo mɔ me taase mɔ ilaa ibono ɔ tɔge sa sakpii mɔ mɔ gese. ¹⁸ Yesu gi lee genɔ taase mɔmɔ yee, “Imɔso feye kee feye-nwɔnsa dɔ in ti bugi de fe' nu ilaa gese? Imɔso fe meɲ nyi yee sei meɲ bo no i laa loo nyamese genɔ dɔ de i' kyɔlese mɔ-Wurubuaare ɔson? ¹⁹ I kya nyiile yee in kya loo mɔ-gewɔnsa dɔ, i kya loo daa mɔ-ɔtɔ dɔ de ɔ' kɔɔ fue.” Yesu gi tɔge genen mɔ, ɔ lee nyiile yee ilaa gyise kamaase i boran; in kya kyɔlese nyamese Wurubuaare ɔson.

²⁰ Yesu gi kii lee gese bɔla yee, “Ilaa ibono i kya lii nyamese gewɔnsa dɔ mɔ ne n kya kyɔlese mɔ-Wurubuaare ɔson. ²¹ I kya nyiile yee nyamese kya sa gewɔnsa pɛi ne ɔ kya wɔra ilaa nyenyen fee ɔ kya laare ogyibara, ɔ kya yuuri, ɔ kya mɔɔ asa, ²² ɔ kya lii mɔ-ka abee mɔ-kuli gemara, ɔ kya wɔra onsipara, ɔ kya sa gɛkpe nwɔnsa, ɔ kya penɛ asa, ɔ kya wɔra ilaayan, ɔ bo gɛlaaloo, ɔ kya nyida asa, ɔ kya nyiile mɔ-nyoro, ne ɔ kya wɔra ilaa gyaga. ²³ Genen ilaa nyenyen ideana pɛwu

i kya lii nyamese gewonsa do ne imo ne n kya kyoleso mo-Wurubuaare onon.”

Isafokyii Gi Soɔ Yesu Gyi

²⁴ Yesu gi koso lii nno kyon kpe gesinkpan geko so, ge sindi Taya [de Sidon isowole]. O fo nno mo, o kpaaloo geten geko do. On kya laare de oko o' wu mo. On bo nara do so mo, imo pewu i wora gyan. ²⁵⁻²⁶ Mo-re mo-giloo mo, okyii oko gi nu mo so. Ilaa nyenyen oduduu i te genen okyii mo mo-bi kyise so. Okyii mo gi baa kpelege de Yesu ayaa do, ne o kole mo yee o' gya genen ilaa nyenyen oduduu mo koso mo-bi mo so sa mo. Okyii mo gi lii Sirofinisiya gesinkpan so. On gye asa abono me kya son Wurubuaare mo do isa. ²⁷ Okyii mo gi kole Yesu mo, Yesu gi toge sa mo yee, “In kaabore fee oko o' kyu nbii agyudo kyu too sa igyoono abere abono nbii mo men ti gyi mo.”

²⁸ Okyii mo yee, “Me-wura, i gye gesintin bere. Imo, mo, igyoono gbaa kee me kya nye toose ibono nbii me kya gyi ne i kya lii toro lepe gikodo mo gyi.”

²⁹ Ne Yesu gi kisee toge sa okyii mo yee, “Ibono fo toge faa so mo, ne yee ilaa nyenyen oduduu mo gi koso fo-bi mo so, imoso fo bere, naa kpe gewi.” ³⁰ Gesintin mo, okyii mo gi kii kpe gewi mo, o kpaaloo wu mo-bi mo de gifengen so; ilaa nyenyen oduduu ibono nkana i te gebii mo so mo i koso.

Yesu Gi Kye Omuumuu

³¹ Yesu gi lii gesinkpan gebono ge sindi Taya osowole so mo kpaaloo lii Sidon osowole so kyu genen-n kpaaloo lii gesinkpan gebono so Isowole Gudu mo i bo mo baa fo onon bele onono me kya tere mo yee Galeli mo ase. ³² Asa ako me kyu olobo oko kyu baa tu Yesu. Olobo mo gye daa osintiribu ne o kya tonge mo, in kya lii dodan.

Nfono mɔ asa mɔ mɛ kole Yesu yɛɛ ɔ' wɔra aniya de o' kyu mɔ-gibaa gyan ɔlɔbo mɔ so de mɔ-gilɔ mɔ gi' ta. ³³ Yesu gi kyu ɔnyen mɔ lii sakpii mɔ dɔ kpe nkan ne o kyu mɔ-abaabi wɔra ɔnyen mɔ aso dɔ. Imɔ gɛmara mɔ, ɔ too akyɔlɛ bun mɔ-gibaabi so ne o kyu yii ɔnyen mɔ ɔnandii. ³⁴ Ne Yesu gi diire mɔ-ansi kerɛ soso ne ɔ muusi. ɔ kisee kerɛ ɔnyen mɔ ne ɔ tɔgɛ de mɔ-gɛdɛ dɔ yɛɛ “ɛfata”. (ɛfata gɛsɛ ne n gyɛ yɛɛ, “Tigi”).

³⁵ Nfono mɔ ɔnyen mɔ aso mɔ a tigi, ne ɔ san ɔ kya nu ilaa, ne mɔ-ɔnandii kee gi sange ɔ san ɔ kya tɔngɛ dandan. ³⁶ Yesu gi kyɛ ɔnyen mɔ mɔ, ɔ da asa mɔ tii yɛɛ mɛɲ sa mɛ' buu ilaa idɛ sa ɔko-rɛ ɔko. ɔ kya gya mɔmɔ mɔ, i kya lɔrɔ wɔra mɔmɔ iwen daa. ³⁷ Gɛnɔɔbono Yesu gi kyɛ ɔnyen mɔ mɔ, i wɔra ɔkamaasɛ giyan. Mɛ san ma-a tɔgɛ yɛɛ, “Yesu kya wɔra daa ilaa dɛnsɛ so-o. Isintiribu de imuumuu gbaa, ɔ kya kyɛ mɔmɔ mɛ kya nu ilaa ne mɛ kya tɔngɛ.”

8

Yesu Gi Sa Sakpii Belɛ Agyudɔ

¹ Gɛnen nkɛ nbono dɔ mɔ asa mɛ kii gyan Yesu asɛ faa fiye-e. ɔsowolɛ mɛɲ bo nno, ne asa mɔ mɛɲ bo agyudɔ de mɛ' gyi. Nfono mɔ Yesu gi terɛ mɔ-akasebo mɔ, ne ɔ tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, ² “Ndɛ nkɛ nsa ne asa gikpen belɛ gidɛ mɛ buu me faa, mɛ mɛɲ baa mɛ bo agyudɔ de mɛ' gyi. Imɔso mɔmɔ-ilaa i bo me ayen. ³ Nengyene nɛ tɔgɛ mɔmɔ yɛɛ mɛ' naa kpe mɔmɔ-nwi yɛgɛ mɛ mɛɲ nyɛ sɛi gyi mɔ, mɛ laa tɔrɔ agbale ɔkpa dɔ. Ako mɛ maɲ taalɛ loo gɛwi. Mɔmɔ ako mɛ lii gɛta-gɛta.”

⁴ Yesu akasebo mɔ mɛ taasɛ mɔ yɛɛ, “Ifɛ nsana gɛrɛ, nnɛ ne a laa nyɛ agyudɔ sa gɛnyamesɛbi gɛdɛ de mɛ' gyi?”

⁵ Yesu gi taase mɔ-akasɛbo mɔ yɛɛ, mɔmɔ-lɛɛ bodobodo mɔ mɛ bo mɔ i gyɛ ifonɛ? Mɛ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ i gyɛ sono.

⁶ Nfono mɔ, ɔ tɔgɛ asa abono pɛwu mɛ buu mɔmɔ mɔ yɛɛ mɛ' kyena. Mɛ kpelegɛ kyena gɛsinkpan mɔ, o puru ibodobodo sono mɔ, o kyu afaala sa Wurubuaarɛ, ne ɔ gbaa-gbaa imɔ dɔ kyu sa mɔ-akasɛbo mɔ yɛɛ mɛ' yɛ sa sakpii mɔ de mɛ' gyi. Ne mɛ sɔɔ yɛ sa mɔmɔ. ⁷ Mɔ, mɛ bo nkenbii kalɛɛ nko. Nfono ne ɔ sɔɔ nkenbii mɔ ne o kii kyu afaala sa Wurubuaarɛ ne o kiiri sa mɔmɔ yɛɛ mɛ' kyu yɛ sa asa mɔ de mɛ' kyu gyi de mɔmɔ-bodobodo mɔ. ⁸ Mɛ yɛ gɛnen mɔ, ɔkamaase gi nyɛ gyi kaabo, ne i fo mɔmɔ kii san. Mɛ koola agyisan mɔ, i bɔla nkeebii sono. ⁹ Asa abono mɛ gyi amɔ mɔ gɛgyɔnɔ gɛ laa wɔra fɛɛ nwe ikue-inyɔ.

Asa mɔ mɛ gyi ta mɔ, Yesu gi lɛɛ mɔmɔ-ɔkpa, ne mɛ kyon gɛwi. ¹⁰ Nfono mɔ Yesu mɔ-rɛ mɔ-akasɛbo mɔ, mɔ, mɛ san dii loo mɔmɔ-gikolii dɔ ne mɛ kyon Dɔmanuta gɛsinkpan so.

Farasii Awura Ako Yɛɛ Yesu ɔ' Wɔra Ilaa Lɛɛnyiileɛ Sa ɔmɔ

¹¹ Mɛ bo nno mɔ, Farasii gikpen dɔ awura ako mɛ baa sɔɔ akyɔɔlɛ de Yesu. Mɛ laarɛ fɛɛ ɔ' wɔra ilaa lɛɛnyiileɛ lii Wurubuaarɛ dɔ sa mɔmɔ de mɛ' nyɛ bii yɛɛ Wurubuaarɛ ne n sa mɔ ɔlon ɔbono ɔ de mɔ. Mɛ kya laarɛ ɔ' wɔra gɛnen mɔ, mɛ kya daase mɔ mɛ kya kerɛ. ¹² Yesu gi sɔnga faa fo-o ne ɔ tɔgɛ yɛɛ, “Menɛ n wɔra ne ndɛ asa adɛ mɛ kya laarɛ ilaa lɛɛnyiileɛ de mɛ' wu gɛnen? Gɛsintin ne n' kya tɔgɛ fɛye faa, mɛ maɲ nyɛ ba-a ilaa kolon wu de ansi.”

¹³ Nfono ne ɔ naa taa mɔmɔ yɛgɛ, ne o kii dii loo gikolii mɔ dɔ fara kpe ɔbon belɛ mɔ gibenbɛ giko mɔ so.

Bodobodo Gelin Gikpale

¹⁴ ME kya kpe mɔ, mɛ tan mɛ mɛn laare agyudɔ keda. Bodobodo kolon ne n san mɔmɔ ase gikolii mɔ dɔ. ¹⁵ Yesu gi ka mɔ-akasebo mɔ yɛɛ, “FE! kerɛ fɛye-nyoro so dɔɔdan. Farasii gikpen dɔ awura de Wura Herode ilaa mɔ i de fɛɛ gelin gɛbono gɛ kya yɛgɛ bodobodo kya ŋan mɔ.”

¹⁶ Yesu gi ka mɔmɔ gɛnen mɔ, mɛ kyu mɛ kya taase abara yɛɛ, “Ibono a mɛn de bodobodo mɔ so ne ɔ tɔgɛ aye gɛnen faa abɛɛ?” ¹⁷ ME kya taase abara gɛnen mɔ, Yesu gi ti bii ilaa ibono mɛ dare mɔ. Imɔso ɔ taase mɔmɔ yɛɛ, “Menɛ n wɔra ne fɛ kya tɔngɛ kyu lii bodobodo ɔbono fɛ mɛn de mɔ so? Fɛn ti bii isa ɔbono n gye mɔ? Menɛɔ so ne fɛye-aso dɔ i kɔɔ ifuu gɛnen?” ¹⁸ FE bo ansi, yɛgɛ fɛ mɛn kya wu. FE bo aso, yɛgɛ fɛ mɛn kya nu. Imɔso fɛ tan ¹⁹ owi ɔbono nɛ gbaa-gbaa ibodobodo inun dɔ ne asa nwe ikue-inyɔ de saalaa mɛ gyi kpon mɔ? Agyisan nkeebii nfonɛ ne fɛ koola mɔ?” Mɔ-akasebo mɔ mɛ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Nkeebii gudu nnyɔ.” ²⁰ Ne Yesu gi kii taase mɔmɔ yɛɛ, “Ne owi ɔbono nɛ gbaa-gbaa ibodobodo sono mɔ dɔ kyu sa asa nwe ikue-inyɔ mɔ de? Agyisan nkeebii nfonɛ ne fɛ koola mɔ?” Mɔ-akasebo mɔ mɛ kii lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Nkeebii sono.” ²¹ Nfono ne Yesu gi kii taase mɔmɔ yɛɛ, “Imɔso fɛn ti nu gɛɛ?”

Yesu Gi Kyɛ Gyaatanbo

²² Yesu mɔ-rɛ mɔ-akasebo mɔ mɛ baa fo Bɛsayida ɔsowolɛ so. ɔsowolɛ mɔ so asa ako mɛ kyu ɔnyen ɔko baa tu Yesu. ɔnyen mɔ gyɛ daa gyaatanbo. ME ba mɔ, mɛ kole Yesu yɛɛ ɔ' wɔra aniya de o' kyu mɔ-abaa gyan mɔ so sa mɔmɔ de mɔ-ansi mɔ a' bugi. ²³ Yesu gi keda gyaatanbo mɔ gibaa dɔ kyu mɔ lii nten nkan ne ɔ too akyɔlɛ wɔra mɔ-ansi dɔ ne o kyu mɔ-abaa bun mɔ-ansi

mɔ so. Yesu gi lɛɛ mɔ-abaa ɔnyen mɔ-ansi mɔ so ne ɔ taase mɔ yɛɛ, “Fo kya wu ilaa iko?”

²⁴ Gyaatanbo mɔ gi diire mɔ-ansi ne ɔ kerɛ mɔ, ɔ tɔgɛ yɛɛ, “N kya wu asa. Mɔ, mɛ dɛ fɛɛ iyii mɛ naa mɛ naa.”

²⁵ Ne Yesu gi kii kyu mɔ-abaa bun gyaatanbo mɔ ansi mɔ so ne ɔ lɛɛ. Nfono mɔ gyaatanbo mɔ gi kii lɔrɔ kerɛ mɔ, mɔ-ansi mɔ a bugi. ɔ san ɔ kya wu ilaa kamaase dɔɔdan.

²⁶ Yesu gi kyɛ gyaatanbo mɔ ta mɔ, ɔ tɔgɛ mɔ yɛɛ ɔ' naa kpe mɔ-gɛwi. ɔ mɛɲ' sa o' kyu de ɔsowolɛ mɔ so.

Piita Gi lɛɛ Tɔgɛ Isa ɔbono ɔnan Yesu Gyɛ Mɔ

²⁷ Yesu mɔ-rɛ mɔ-akasebo mɔ mɛ yii ɔkpa mɛ kya kpe isowolɛ ibono i sindi Sɛsariya Filipayi ɔsowolɛ so mɔ. Mɛ naa mɛ kya kpe mɔ, Yesu gi taase mɔ-akasebo mɔ yɛɛ, “Asa ase mɔ, menɛ nyamesɛ ɔnan ne n' gyɛ?”

²⁸ Ne mɔ-akasebo mɔ mɛ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Ako mɛ kya tɔgɛ yɛɛ fo gyɛ Oloobu Gyɔn ɔbono ɔ naa kyena gyere asa Wurubuaare sagyere mɔ. Ako mɔ yɛɛ Kuaa! Fo ne n gyɛ Oloobu Ilaagya. Ne ako, mɔ, yɛɛ Wurubuaare ikalan atɔgɛbo iloobu mɔ dɔ ɔko kpɛi ne n kyingi lii ibuni dɔ ba gɛnen.”

²⁹ Nfono ne Yesu gi kii taase mɔ-akasebo mɔ yɛɛ, “Ne fɛye mɔ de? Menɛ nyamesɛ ɔnan ne fɛ nyi yɛɛ n' gyɛ?” Piita gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Fo ne n gyɛ ɔbono Wurubuaare gi sun de fo' baa mɔlɛgɛ asa de mɛ' nyɛ Wurubuaare ase gɛkyena mɔ.”

³⁰ Piita gi lɛɛ gɛnɔ gɛnen mɔ, Yesu gi ka sa mɔ-akasebo mɔ yɛɛ mɛ mɛɲ' sa mɛ' tɔgɛ sa ɔko-rɛ ɔko nyamesɛ ɔbono ɔnan ɔ gyɛ mɔ.

Yesu Gi Tɔgɛ Mɔ-Giwukyingi Mɔ So Ilaa

³¹ Nfono ne Yesu gi yii gɛsɛ ɔ kya nyiile mɔmɔ yɛɛ, “I gyɛ ibono i laa ba yɛɛ me, anyamesɛ pɛwu mɔmɔ-daa mɔ, n' wu ɔlaawusɛ kpɛi-kpɛi gikyɔ. Gyuda awura

asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ de nbara aɲmarasɛbo de mɔmɔ-abelɛnsɛ sɛnsɛ mɔ mɛ laa kine me, ne mɛ laa yɛgɛ asa mɛ' mɔɔ me. Mɛ mɔɔ me mɔ, imɔ gɛkɛ sase mɔ, nan kyingi lii ibuni dɔ.” ³² ɔ tɔgɛ tigi mɔmɔ, ɔɲ ɲara mɔmɔ. Ne Piita gi kyu mɔ lii nkan ne ɔ gya mɔ yɛɛ ɔɲ baa tɔgɛ gɛnen. ³³ Ne Yesu gi kisee kerɛ mɔ-akasɛbo sɛnsɛ mɔ, ne ɔ gya Piita yɛɛ, “Naa me ase; ilaa nyɛnyɛn gɛmu! Fogɛwɔnsa gɛɲ gyan Wurubuaarɛ gɛlaarɛ so. Anyamesɛ-lɛɛ gɛlaarɛ so ne fo-gɛwɔnsa gɛ gyan.”

³⁴ Nfono ne Yesu gi terɛ sakpii mɔ ba mɔ ase dabɔlɛ de mɔ-akasɛbo mɔ ne ɔ tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “ɔbono ɔ kya laarɛ de ɔ' wɔra me-ɔkasɛbo mɔ, kaasɛ mɔ o' kyu mɔ-nyoro fuɛ, o' kyule wu awɔɔɔɔ me so, de ɔ' kasɛ me-gidebi. Ba-a mɛ laa da mɔ aɲanbi oyii so mɔɔ mɔ, mɛ' da mɔ. ³⁵ I kya nyiile yɛɛ fo ɔbono fo kya kɔɔsɛ fo-nkpa fo kya yela fo-gibaa so mɔ, Wurubuaarɛ ase gɛkyena ɔnan mɔ gɛ laa lii fo-gibaa. Ne fo ɔbono, mɔ, kyu lii me-rɛ me-ɔkalan konkonsɛ mɔ so ne fo-nkpa gi lii fo-gibaa mɔ, fo laa nyɛ Wurubuaarɛ ase gɛkyena. ³⁶ Fo nyamesɛ fo nyɛ gɛsinkpan gɛdɛ so ilaa kamaasɛ pɛwu gyan ne fo too fo-ɔkyenaten Wurubuaarɛ ase mɔ fuɛ mɔ, fo nyi yɛɛ fo nyɛ gɛkyena ne? ³⁷ Menɛ ne fo laa kyu sa Wurubuaarɛ de fo' kii nyɛ ɔkyenaten mɔ ase? ³⁸ Gɛkyena gɛdɛ dɔ mɔ fɛ tɛ saarɛ asa abono mɛ kya wɔra ilaa nyɛnyɛn ne mɛɲ kya gyi gɛsintin sa Wurubuaarɛ mɔ. Imɔso fɛ' keda fɛyenyoro. Nengyene asa adɛ ansi dɔ ne i bo fo ɔko ipeeli yɛɛ fo kya son me abɛɛ fo kya sɔɔ me-agyɛbi mɔ gyi mɔ, gɛnen kee ne i laa wɔra me, anyamesɛ pɛwu mɔmɔ-daa mɔ, ipeeli sa fo gɛnen kaasɛ ɔbono, gɛkaabono nan kii ba gɛsinkpan so mɔ. Gɛnen gɛkaabono mɔ me-sɛ Wurubuaarɛ laa keda mɔ-isɔɔ sun lii Wurubuaarɛ dɔ. Me-rɛ ɔmɔ ne nan ba, ne me-sɛ Wurubuaarɛ laa lɛɛ menyisgyi nyiile asa.”

9

¹ Yesu gi kii tɔge sa mɔmɔ yee, “Gesintin ne n' kya tɔge feye faa, feye abono fe yelee gɛɛnaa faa, fe maŋ wu' ta pɛi ne fe laa wu Wurubuaare gɛwuragyi gɛkyena gɛ ba anyamese dɔ ne Wurubuaare gi lee mɔ-ɔlon nyiile.”

Wurubuaare Gi Lee Yesu Nyisigyi Nyiile Mɔ-Akasɛbo Asa' Ako

² Imɔ nke nsee gɛmara mɔ, Yesu gi kyu mɔ-akasɛbo Piita, Gyeemesi, de Gyɔn ne me dii kpe gibii bele giko so mɔmɔ wole. Me bo nno gɛnen mɔ, Yesu nyoro gi kyeege kii lɔɔ wɔra ɔdan too, ³ ne mɔ-ngbe nbono o suu mɔ gi fuuli faa pare-pare, gi kya ɲelegi. Gɛsinkpan gɛde so mɔ, nyamese maŋ taale foro ilaa de i' lii fuuli pare-pare gɛnen. ⁴ Me baa kii kerɛ mɔ, iloobu inyɔ iko ne: Ilaagya mɔ-rɛ Mosisi. Me ba Yesu ase, mɔmɔ-rɛ mɔ me yelee me kya gyi nsingyi. ⁵ Me yelee gɛnen mɔ, Piita gi ten loo tɔge atɔgekpane sa Yesu yee, “ɔbelense, i wɔra ɔdan yee a bo gɛɛ. Yee de a' yii ipanpan isa' sa feye: fo-lee ɔko, Ilaagya-lee ɔko, de Mosisi-lee ɔko.” ⁶ Yesu akasɛbo mɔ me wu iloobu mɔ gɛnen mɔ, i ɲmaa mɔmɔ-gisen ne i wɔra mɔmɔ gifuu. Piita meŋ bii ilaa ibono ɔ laa tɔge mɔ. Imɔ ne n bara mɔ-atɔgekpane mɔ gɛnen.

⁷ Mɔmɔ pɛwu me san me yelee mɔ, gibuntɔ giko gi ba baa bun mɔmɔ so faa kpem, ne Wurubuaare gigyebi gi lii gibuntɔ mɔ dɔ tɔge sa akasɛbo mɔ yee, “Me-gisen dɔ obi ne n gyɛ Yesu, fe' nu mɔ ase.” ⁸ Ayaa abono so mɔ, Yesu akasɛbo mɔ me kerɛ kyaabɔɔ mɔ, meŋ baa wu ɔko baa too de Yesu.

⁹ Me kya kpelege ma-a ba mɔ, Yesu gi da mɔmɔ tii yee, “Feŋ sa fe' tɔge ilaa ibono fe wu faa sa ɔko nperɛ. Me, anyamese pɛwu mɔmɔ-daa mɔ, ne wu' kii kyingi lii ibuni dɔ mɔ, pɛi de fe' lɔɔ gyi imɔ so gɛsingyi sa asa.” ¹⁰ ɔ gya

mómó mó, mé nu mó ašé; mé mēŋ buu sa óko. Mómó-wolé ne n taasé abara yéé, “Ibono ó dare yéé ó laa wu' de o' kii kyingi faa mó, imó gésé ne n gyé nné?” ¹¹ Ne Yesu akasébo mó mé taasé mó yéé, “Aye Gyuda awura nbara aŋmarasébo mó mé kya kyena tóge sa aye yéé Oloobu Ilaagya laa kii lii Wurubuaaré dó ba pēi de óbono Wurubuaaré laa sun yéé ó' baa gyi gēwura Wurubuaaré adé so mó ó' lóó ba. Ne fo ne n gyé gēnen isa óbono mó, mené n wóra so ne Ilaagya mēŋ baa gyangbara fo ba?”

¹² Yesu gi lēé gēnó yéé, “I gyé gēsintin yéé i kaabore Ilaagya ó' gyangbara ba de ó' baa lóó ilaa kamaasé pēi de n' lóó ba. Mé ŋmarasé me, anyamesé pēwu mómó-daa mó ilaa Wurubuaaré agyēbi mó dó yela yéé i gyé ibono i laa ba yéé n' wu awórófóó gikyó asa abaa dó de mēŋ' kyu me teré sēi. Ilaa ibono mé ŋmarasé gēnen mó gésé ne n gyé mené? ¹³ N' tóge fēye yéé Ilaagya gi ti wolaa kii ba, ne ibono Gyuda awura mé kya laaré mó mé ti kyu wóra mó fēé gēnóóbono mé wolaa ŋmarasé wóra Wurubuaaré agyēbi mó dó mó.”

Yesu Gi Kosoré Ilaa Nyēnyēn Oduduu Gēbii Gēko So

¹⁴ Mé kpelegé mé kya ba Yesu akasébo sēnsé mó ašé mó, mé wu sakpii yelé kyaabóó mómó; mómó-ré nbara aŋmarasébo mé kya sóó akycólé. ¹⁵ Sakpii mó gi da de ginsi wu Yesu kya ba mó, i dē sakpii mó gēnó gikyó, ne mé selé kpaá gyangara mó, ne mé faala mó. ¹⁶ Ne Yesu gi taasé mó mó yéé, “Mené gēsingyi ne fēye-ré me-akasébo fē kya gyi mó?”

¹⁷ Nfono mó óko gi lēé gēnó lii sakpii mó dó yéé, “Óbelensé, ilaa nyēnyēn oduduu óko tē me-bi nyensé so, i kya yége gēŋ kya taalé tóngé. Imóso né kyu mó ba fo ašé. ¹⁸ Nengyene i kyena gēmó so mó, i kya kuu gēmó too gēsinkpan. I san mó, gēmó-gēnó dó i kya furu afuru,

ne gE kya wE gEMO-anyi. GEMO-nyoro gi kya san faa kenkesen. NE ba ne meŋ tu fo mO, nE kolE fo-akasEbo mO yEE mE' gya gEnen ilaa nyENyEN oduduu mO koso gEMO so sa me mO, mE meŋ taale.”

¹⁹ Ne Yesu gi tOgE sakpii mO yEE, “O! FEye nKE ndE dO asa! FEŋ kya sOo Wurubuaare gyi. NKE nfonE ne nan kyena fEye ase, n kPE mi-i nyE gisen mi-i sa fEye daa? FE' kyu gEbii mO bara me.” ²⁰ Ne mE kyu gEMO bara mO.

Ilaa nyENyEN oduduu mO gi wu Yesu mO, ayaa abono so mO, i kyu gEbii mO too gESinkpan. GE san gE kya belen, gE kya kpiri, ne gEMO-gEnO dO i kya furu. ²¹ Ne Yesu gi taase gEbii mO mO-se yEE, “I kya wOra gEMO ofaanan faa, i ti kEela?” GEbii mO mO-se gi lEE gEnO yEE, “Lii ko-o gEMO-nbii dO ne i yii gEMO. ²² I kya laare i' mOo gEMO so mO, i kya kyu gEMO kyu too ogya dO de nkyu dO. Nengyene fo laa taale wOra ilaa iko kyu lii imO so mO, su aye so de fo' mOlegE aye.” ²³ Yesu gi taase mO yEE, “Fo yEE, ‘nengyene nan taale mO’? ImOso fo kya sOo akyOole yEE maŋ taale? Nu yEE obono o kya sOo Wurubuaare gyi mO, ilaa kamaase i kya wOra sa mO.” ²⁴ GEbii mO mO-se gi kPE nu yEE gisOogyi ne n tiri mO, o kyu osulon kolE mO yEE, “N kya sOo Wurubuaare gyi berE. Ibono meŋ sOo gyi mO, yEgE n' sOo gyi.”

²⁵ Yesu gi wu yEE sakpii mO kya nyaakyO o kya too mO, o tOgE sa ilaa nyENyEN oduduu mO yEE, “Fo ilaa nyENyEN oduduu obono fo tE gEbii gEdE so, ne fo yEgE gE bingiri gEMugamuga de osintiribu mO, n kya tOgE mi-i sa fo yEE, koso gEMO so, n kerE fo faa, de foŋ' baa kii ba gEMO so gEkaako.” ²⁶ Ilaa nyENyEN oduduu mO gi lOgedE saawo, ne i kyu olon nyala gEbii mO kerii-kerii pEi ne i koso gEMO so. I koso taa gEbii mO yEgE mO, gE san gE dE fEe obuni. Asa sakyO mE kya tOgE yEE gE wu' daa. ²⁷ Nfono ne Yesu gi keda gEMO-gibaa dO puru ne gE koso yeLE.

²⁸ Yesu gi kpa a loo obu dɔ mɔ, mɔ-akasebo mɔ me baa taase mɔ mɔmɔ-wole yee, “I wonɛ so ne aye bere, a mɛn taale gya ilaa nyenyɛn oduduu mɔ koso gebii mɔ so daa?” ²⁹ Mɛ taase Yesu ɛnen mɔ, ɔ tɔge sa mɔmɔ yee, “Sɛi mɛn bo no i laa taale gya ilaa idɛana ɔnan koso, ɛnen mɔ, [ɛnɔ nminde de] ɛdalaa.”

Yesu Gi Kii Tɔge Mɔ-Giwukyingi Mɔ So Ilaa

³⁰ Mɛ lii nfono mɔ, me naa loo Galeli ɛsinkpan so me kya kyon. Yesu mɛn kya laare de ɔko ɔ' bii nfono so me bo de mɔ. ³¹ I kya nyiile yee ɔ kya laare de o' nyiile mɔ-akasebo mɔ ilaa mɔmɔ-wole. ɔ kya nyiile mɔmɔ ilaa mɔ, ɔ tɔge sa mɔmɔ yee, “Owi mɔ gi fo ibono me-akyobo me laa kyu me, anyamesɛ pɛwu mɔmɔ-daa mɔ, wɔra asa ako abaa dɔ de me' mɔɔ me. Mɛ mɔɔ me mɔ, imɔ ɛke sase mɔ, nan kyingi lii ibuni dɔ.” ³² O buu sa ɔmɔ ɛnen mɔ, me mɛn nu imɔ ɛse. I kii i bo mɔmɔ gifuu de me' taase mɔ.

Isa ɔbono ɔnan ɔ Don Mɔ-Nanboana Mɔ

³³⁻³⁴ Yesu mɔ-rɛ mɔ-akasebo mɔ me kya kpe Kapɛɛnyon ɔsowole so. Mɛ naa ɔkpa dɔ me kya kpe mɔ, mɔ-akasebo mɔ me kya sɔɔ akyɔɔle yee mɔmɔ dɔ mɔ, anɛ ne n don mɔ-nanbo. Mɛ loo ɛten dɔ mɔ, Yesu gi taase mɔ-akasebo mɔ yee, “A kya ba mɔ, mɛnɛ akyɔɔle ne fe kya sɔɔ mɔ?” Mɛ sii kurun. I kya nyiile yee ipeeli i gyi mɔmɔ kyu lii akyɔɔle mɔ so. ³⁵ Ne Yesu gi kpelegɛ kyena ne ɔ tere mɔ-akasebo gudu anyɔ mɔ ba mɔ ase ne ɔ tɔge sa mɔmɔ yee, “Nɛngyene ɔko kya laare ɛbelɛnsɛ o' gyi mɔ, i kaabore ɔ' wɔra mɔ-nyoro feɛ gebii de ɔ' wɔra dega sa ɔkamaase.” ³⁶ Nfono ne Yesu gi keda gebii pii ɛko, ne o kyu ɛmɔ yeɛ mɔmɔ-ansi dɔ, ne o kyu mɔ-abaa mili ɛmɔ kyaabɔɔ, ne ɔ tɔge sa mɔmɔ yee, ³⁷ “Nɛngyene me so ne fo ɔko fo bugi ansi

de gɛbii gɛko fɛɛ gɛdɛ ɔnan mɔ, me ne fo bugi ansi de gɛnen. Ne fo bugi ansi de me mɔ, fo bugi ansi de me-sɛ ɔbono o sun me mɔ kee ne.”

Yesu Yɛɛ ɔbono ɔɲ Kya Kyo Mɔ Mɔ Yelɛ Mɔ-Gɛmara Ne

³⁸ Ne Gyɔn gi tɔgɛ sa Yesu yɛɛ, “ɔbelɛnsɛ, a wu ɔnyen ɔko ɔ dɛ fo-ginyen ɔ kya gya ilaa nyɛnyɛn oduduu kpɛi-kpɛi ɔ kya koso asa so. Kaasɛ mɔ mɛɲ kii ɔ bo aye dɔ, imɔso a gya mɔ yɛɛ ɔɲ' baa wɔra gɛnen.” ³⁹ Ne Yesu gi lɛɛ gɛnɔ sa mɔ yɛɛ, “fɛ san wu gɛnen mɔ, fɛɲ' baa gya mɔ. ɔbono ɔ dɛ me-ginyen ɔ kya wɔra amunale ilaa mɔ, gɛnen kaasɛ ɔbono maɲ baa kii tɔgɛ ilaa nyɛnyɛn iko kyu lii me so ayaa abono so. ⁴⁰ I kya nyiile yɛɛ ɔbono ɔɲ kya sɔɔ akycɔɔlɛ de aye mɔ, ɔ yelɛ aye-gɛmara ne. ⁴¹ Ibono fɛ kya son me, Kirisito, mɔ so ne ɔko gi sa fɛye ba-a nkyu nunse mɔ, n kya tɔgɛ fɛye gɛsintin, kaasɛ mɔ maɲ wɔra imɔ too nkyu dɔ gyan. Wurubuaarɛ ntɛɛla gi dɛ sa mɔ.

Fɛɲ Kerɛ Dandan Mɔ, Fɛ Maɲ Nyɛ Kyena Wurubuaarɛ Ase

⁴² “ɔbono, mɔ, ɔ laa yɛgɛ apiipii abono mɛ sɔɔ me gyi mɔ dɔ ɔko gisɔɔgyi gi' koso me so mɔ, nengyene fɛɛ mɛ kyu gibui belɛ ɲminde kyaga de kaasɛ ɔbono gibɔ ne mɛ too mɔ wɔra apoo dɔ mɔ, i tɛsɛ i bɔ. ⁴³⁻⁴⁴ Imɔso nengyene fo-gibaa gi kya yɛgɛ fo-gisɔɔgyi gi' koso me so mɔ, kɛbi gimɔ fuɛ! I boran yɛɛ fo kyu gibaa kolon de fo' kpaa kyena Wurubuaarɛ ase mɔ don ibono Wurubuaarɛ laa kyu fo-rɛ fo-abaa anyɔ too wɔra ɔgya ɔbono ɔɲ kya wu' gɛkaako mɔ dɔ mɔ.

⁴⁵⁻⁴⁶ “Nengyene fo-giyaa gi kya yɛgɛ fo-gisɔɔgyi gi' koso me so mɔ, kɛbi gimɔ fuɛ! I boran yɛɛ fo kyu giyaa kolon kpaa kyena Wurubuaarɛ ase don ibono Wurubuaarɛ laa kyu fo-rɛ fo-ayaa anyɔ too wɔra ɔgya ɔbono ɔɲ kya wu' gɛkaako mɔ dɔ mɔ.

⁴⁷ “Nengyene fo-ginsi gi kya yεgε fo-gisɔɔgyi gi' koso me so mɔ, lɔgedε gimɔ lεε fuε. I boran yεε fo' kyu ginsi kolon kpaa kyena Wurubuaare gεwuragyi mɔ dɔ don ibono Wurubuaare laa kyu fo-rε fo-ansi anyɔ too wɔra ɔgya dɔ mɔ.

⁴⁸ Nno berε i don gεsinkpan so gibiinaa de gεkyan gbaa bun.

Imɔ-lεε ɔgya ɔnan mεη kya nu giwu',

ne nno ilaa gyɔsε-lεε asonsɔɔ aη kya wu' gεkaako.

⁴⁹ “ɔgya laa fuo ɔkamaasε. ɔbono ɔ loo lii mɔ, i laa lɔrɔ mɔ fεε gεnɔɔbono nfɔlε gi kya lɔrɔ ipɔ mɔ. ⁵⁰ Nfɔlε gi bo kon. Nengyene fεε nfɔlε gi ta nmo-ɔkon mɔ, nne ne fε laa wɔra nmo de gi' kii wɔra ɔkon? Iη bo sεi fε laa taalε wɔra. Imɔso fε' wɔra fεε nfɔlε sa abara de fε' nyε gisen yuuli kyu kyena.”

10

Yesu Gi Nyiile Mɔ-Akasebo Mɔ ɔkyii Gikine Ilaa

¹ Yesu gi koso lii nno, ne o kpe Gyudiya gεsinkpan so de Gyɔɔdan ɔbon mɔ gibenbε giko so. Sakpii gi ti kpaa kyaabɔɔ mɔ, ne o nyiile mɔmɔ ilaa fεε gεnɔɔbono ɔ wolaa ɔ kya wɔra mɔ.

² Nfono mɔ Farasii gikpen mɔ dɔ awura ako mε baa soo Yesu idoo kerε. Gεnen so mɔ, mε taasε mɔ yεε, “Aye-nbara dɔ mɔ, i de ɔkpa fεε ɔnyen o' kine mɔ-ka?” ³ Ne Yesu gi kisee taasε mɔmɔ yεε, “Mεnε nbara ne Mosisi gi yela sa fεye kyu lii ɔkyii gikine so?” ⁴ Mε lεε gεnɔ yεε, “Mosisi yεε, nengyene ɔnyen laa kine mɔ-ka mɔ, ɔ' sa mɔ gikine ɔwɔlε de ɔ' lεε mɔ ɔkpa.”

⁵ Mε lεε gεnɔ gεnen mɔ, Yesu gi tɔgε sa mɔmɔ yεε, “Ibono fεye-aso dɔ i kɔrɔ ifuu mɔ so ne Mosisi gi yela nbara ndε sa fεye gεnen. ⁶ Nkana mε ηmarasε yela

Wurubuaare agyebi owole mo do yee lii ko-o aberɛ abono Wurubuaare gi lee soso de gese mo, 'o lee onyen oyuduu de okyii oyuduu'.

Me kii nmarase yee,

⁷ 'Imo ide so ne onyen kya taa mo-se de mo-nyi yegɛ de o' kyu mo-nyoro mada de mo-ka

⁸ de me' bingiri nyamesɛ kolon mo.'

Imoso onyen mo-re mo-ka men baa me gyɛ asa anyo, me bingiri nyamesɛ kolon. ⁹ Ibono Wurubuaare ne n kyu momo dabole wɔra nyamesɛ kolon faa mo, oko on sa o' barage momo do."

¹⁰ Yesu mo-re mo-akasebo mo me kii ba geten do mo, mo-akasebo mo me kii loro taase mo kyu lii gɛdena gesingyi mo so. ¹¹ Ne Yesu gi toge mo-akasebo mo yee, "N kya toge mi-i sa feye yee nengyene fo kine fo-ka kpaa kyu okyii poboro mo, fo toro Wurubuaare gelaare adenabi nbara. O kya kyu imo yee oko mo-ka ne fo laare genen. ¹² Ne fo okyii obono fo kine fo-kuli kpaa dena onyen poboro mo, fo kee fo toro Wurubuaare gelaare adenabi nbara mo. O kya kyu imo fee fo lii fo-kuli gemara ne."

Yesu Gi Sɔɔ Npii Buru-buru Abaa Anyo

¹³ Owi oko do mo, asa ako me kpe me de nbii ma-a bara Yesu yee o' kyu mo-abaa gyan nmo so de o' dalaa sa momo. Yesu akasebo mo, mo, me kya gya momo yee me' kiiri nbii mo. ¹⁴ Yesu gi wu genen mo, i loo mo. Ne o toge sa mo-akasebo mo yee, "Fe' yegɛ nbii mo gi' ba me ase; fen' baa tii momo-okpa. Abono me de fee genen nbii ndɛana onan mo ne n kya nye Wurubuaare gewuragyi do akyenabi mo. ¹⁵ Gesintin ne n' kya toge feye faa, fo nyamesɛ kamaase obono fo men kyu fo-nyoro wɔra fee gebii de fo' kyule kyena Wurubuaare gewuragyi do

akyeabi mɔ, fo maŋ nyɛ ɣɛnen ɣɛkyena ɣɛbono kpa-a.”
¹⁶ Imɔso Yesu gi puge nbii mɔ ne ɔ kyu mɔ-abaa gyan mɔmɔ so kole Wurubuaare ayuule sa mɔmɔ.

Anɛ Ne Nan Nyɛ ɔkyenaten Wurubuaare ɣɛwuragyi dɔ?

¹⁷ Yesu kya laare o' kpe ɔkpa mɔ, ɔnyen ɔko gi sele baa ŋmii mɔ-ayaa dɔ ne ɔ taase mɔ yɛɛ, “ɔbelɛnsɛ dɛnsɛ, nnɛ ne nan wɔra de n' nyɛ Wurubuaare ase ɣɛkyena ɣɛkpa?” ¹⁸ Yesu gi kisee taase mɔ yɛɛ, “Fo kya terɛ me yɛɛ nyamesɛ dɛnsɛ faa mɔ, fo mɛŋ nyi yɛɛ Wurubuaare wole ne n gyɛ nyamesɛ dɛnsɛ? ¹⁹ In ɣyɛ fo nyi Wurubuaare nbara mɔ? Nbara mɔ gi kya nyiile yɛɛ ɣɛŋ' sa fo' mɔɔ isa, ɣɛŋ' lii fo-ka abɛɛ fo-kuli ɣɛmara, ɣɛŋ' yuuri, ɣɛŋ' ten ɔko ɣɛnɔ nbɛɛ dɔ, ɣɛŋ' kudi ɔko gyi, buu fo-sɛ de fo-nyi.” ²⁰ ɔnyen mɔ gi lɛɛ ɣɛnɔ sa Yesu yɛɛ, “ɔbelɛnsɛ, kpe kyu lii me-nbii dɔ mɔ, n kya gyi nbara ndɛ pɛwu so.”

²¹ Yesu gi kisee kerɛ ɔnyen mɔ mɔ, mɔ-ilaa i loo mɔ-gisen dɔ, ne ɔ tɔɣɛ sa mɔ yɛɛ, “I kya san fo ilaa kolon. Naa kpa fɛ fo-ilaa ibono fo bo mɔ pɛwu de fo' kyu aterɛnbi mɔ kyu yɛ sa ayenbo. Fo wɔra ɣɛnen mɔ, fo laa nyɛ ntɛɛla Wurubuaare dɔ, de fo' san naa baa buu me wɔra me-ɔkasebo.” ²² ɔnyen mɔ gi nu ibono Yesu gi tɔɣɛ mɔ ɣɛnen mɔ, mɔ-gisen dɔ i nyida mɔ, i yɔɔ mɔ-nyoro, ne ɔ naa kyon. I kya nyiile yɛɛ ɔ tansi ɔ bo atɔ gikyɔ. ɔ kerɛ mɔ, ɔ maŋ taale wɔra ɣɛnen.

²³ Nfono mɔ, Yesu gi kerɛ mɔ-akasɛbo mɔ dɔ gyan, ne ɔ tɔɣɛ mɔmɔ yɛɛ, “I tansi i bo lon sa aterɛnbi awura de mɛ' kyena Wurubuaare ɣɛwuragyi dɔ akyeabi.” ²⁴ Yesu gi tɔɣɛ ɣɛnen mɔ, i dɛ mɔ-akasɛbo mɔ ɣɛnɔ gikyɔ. Ne o kii tɔɣɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Me-biana, i tansi i bo lon de nyamesɛ ɔ' nyɛ Wurubuaare ɣɛwuragyi dɔ akyeabi.

²⁵ Pɛi de aterenbi wura ɔ' nyɛ Wurubuaarɛ gɛwुरagyi dɔ gɛkyena mɔ, i bo lon sa mɔ don gɛnɔɔbono gɛkpatitii gɛ laa loo ɔbaatɔ ɔbɔ dɔ lii mɔ.” ²⁶ Yesu gi tɔgɛ gɛnen mɔ, i lɔɔ dɛ mɔ-akasebo mɔ gɛnɔ too, ne mɛ san taase mɔ yɛɛ, “Gɛnen berɛ mɔ, anɛ kaase ne nan nyɛ Wurubuaarɛ ase gɛkyena ne?” ²⁷ Yesu gi kerɛ mɔmɔ faa yiridididi, ne ɔ lɛɛ gɛnɔ sa mɔmɔ yɛɛ, “Imɔ idɛ i don nyamesɛ giwɔra. Wurubuaarɛ-lɛɛ kpɛi. I lii fɛɛ sɛi mɛɲ fo Wurubuaarɛ berɛ giwɔra.”

²⁸ Nfono mɔ Piita gi taase mɔ yɛɛ, “Aye, mɔ, ibono a taa gɛsinkpan ilaa kamaase yɛgɛ, ne a naa a buu fo faa mɔ, nnɛ ne?” ²⁹⁻³⁰ Yesu gi tɔgɛ sa mɔ-akasebo mɔ yɛɛ, “Gɛsintin ne n' kya tɔgɛ fɛye faa, nyamesɛ kamaase ɔbono ɔ taa ilaa iko yɛgɛ me so abɛɛ me-ɔkalan konkonse mɔ so mɔ, kaase laa nyɛ gɛnen ilaa ibono ɔnan gikpadɔ ikue-inun. Fɛɛ ɔko gi taa mɔ-gɛten yɛgɛ, abɛɛ mɔ-sɛ, abɛɛ mɔ-nyi, abɛɛ mɔ-daana, abɛɛ mɔ-tɛɗana, abɛɛ mɔ-pikiyiana, abɛɛ mɔ-biana, abɛɛ mɔ-nsinkpan yɛgɛ me so mɔ, kaase laa nyɛ nten, adaa, atɛɗɛ, anyi, apikiyii, nbii de nsinkpan aberɛ abono ɔ tɛ de ansi faa. Iko kee ne n gyɛ yɛɛ asa mɛ laa ka mɔ-ansi. Ne gɛkyena gɛbono gɛ laa kii ba mɔ dɔ mɔ, ɔ laa nyɛ kyena Wurubuaarɛ ase gɛkpaa-gɛkpaa.” ³¹ Ne Yesu gi kii tɔgɛ yɛɛ, “Gɛnen gɛkyena pobɔɔ gɛbono dɔ mɔ, abono mɛ gyɛ abelɛnsɛ gɛsinkpan so ilaa dɔ mɔ ako mɛ laa kpaa bingiri nbii. Ne abono mɛ gyɛ nbii gɛsɛ gɛɛ ilaa dɔ mɔ ako mɔ, mɔ, mɛ laa kpaa wɔra abelɛnsɛ.”

Yesu Gi Kii Tɔgɛ Mɔ-Giwukyingi Mɔ So Ilaa

³² Yesu mɔ-rɛ mɔ-akasebo mɔ mɛ kya kpe Gyɛrusalem. Asa ako kee mɛ buu mɔmɔ. Mɛ naa mɛ kya kpe mɔ, Yesu ne n gyangbara. Ako mɛ kya laarɛ mɛ' mɔɔ Yesu Gyɛrusalem, imɔso ibono mɛ kii mɛ kya

kpe nno mɔ, i dɛ mɔ-akasɛbo mɔ gɛnɔ ne i bo abono mɛ buu mɔmɔ mɔ gifuu. Yesu gi kii kyu mɔ-akasɛbo gudu anyɔ mɔ lii nkan ne o kii tɔgɛ ɔmɔ ilaa ibono i laa ba mɔ so Gyɛrusalem mɔ. ³³ ɔ tɔgɛ sa mɔ-akasɛbo mɔ yɛɛ, “Fɛ! nu. A kya kpe Gyɛrusalem faa, ako mɛ laa kyu me, anyamesɛ pɛwu mɔmɔ-daa mɔ, wɔra aye Gyuda awura asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ de aye-nbara aɲmarasɛbo abaa dɔ. Mɔmɔ, mɔ, mɛ laa tɔgɛ yɛɛ n gyɛ ilaa nyɛnyɛn ɔwɔrabo, imɔso n' wɔra ɔmɔɔsɛ, de mɔmɔ kee mɛ! kyu me wɔra asa abono mɛ mɛɲ gyɛ Gyuda awura mɔ abaa dɔ. ³⁴ Gɛnen asa abono mɛ laa gyaabii me ikpa kpɛi-kpɛi so, de mɛ! too akyɔlɛ bun me. Mɛ laa taa me awulibi de mɛ! mɔɔ me. Nɛ wu! mɔ, imɔ gɛkɛ sasɛ mɔ, nan kyingi lii ibuni dɔ.”

Gyeemesi Mɔ-rɛ Gyɔn Mɛ Kolɛ Yesu Gɛbelɛnsɛ

³⁵ Imɔ gɛmara mɔ Gyeemesi mɔ-rɛ Gyɔn, Sɛbedi mɔ-biana mɔ, mɛ ba Yesu asɛ, ne mɛ baa kolɛ mɔ yɛɛ, “ɔbelɛnsɛ, a dɛ fo giserɛ, ilaa ibono a kya laarɛ a' baa kolɛ fo faa, wɔra aniya de fo' wɔra imɔ sa aye.” ³⁶ Ne Yesu gi taasɛ mɔmɔ yɛɛ, “Mɛnɛ ne fɛ kya laarɛ n' wɔra sa fɛye?” ³⁷ Ne mɛ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Aberɛ abono fo laa baa gyi gɛwura de nyisigyi mɔ, yɛgɛ aye ne a' wɔra fɔnwurabi nbono a laa sindi fo titiritii mɔ, ɔko ɔ! kyena fɔgibaa gyisɛ so de ɔko, mɔ, ɔ! kyena fo-bɛnɛ so.”

³⁸ Ne Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Fɛ mɛɲ nyi ilaa ibono fɛ kya kolɛ faa. Imɔso fɛ laa taalɛ wu ɔlaawusɛ ɔbono ɔnan ɔ dɛ ɔ gyoo me mɔ? Mɛ-awɔɔɔfɔɔ sagyere ɔbono mɛ laa kyu gyere me mɔ, fɛ laa taalɛ de mɛ! gyere fɛye gɛnen sagyere ɔbono ɔnan kee?” ³⁹ Mɛ kyule mɔ yɛɛ, “ɛn, a laa taalɛ.” Ne Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “I gyɛ gɛsintin berɛ. Fɛ laa wu ɔlaawusɛ ɔbono ɔnan ɔ dɛ ɔ gyoo me mɔ, ne awɔɔɔfɔɔ sagyere ɔbono nan

gyere mɔ, fɛye kee fɛ laa gyere gɛnen sagyere ɔbono. ⁴⁰ Me asɛ ikyenaten mɔ berɛ, meɲ bo ɔkpa de n' lɛɛ yɛɛ ɔdɛ ne ɔ' kyena me-gibaa gyisɛ so abɛɛ ɔdɛ ne ɔ' kyena me-benɛ so. Gɛnen ikyenaten ibono i gyɛ sa daa abono Wurubuaarɛ gi lɔrɔ imɔ yela sa mɔ.”

⁴¹ Yesu akasɛbo sɛnsɛ gudu mɔ mɛ nu ilaa ibono Gyeemesi de Gyɔn mɛ kpaa kolɛ Yesu mɔ, i loo ɔmɔ. ⁴² Imɔso Yesu gi terɛ mɔmɔ pɛwu ba mɔ asɛ, ne ɔ tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Fɛɛ gɛnɔɔbono fɛ nyi mɔ, asa abono mɛ meɲ nyi Wurubuaarɛ agyɛbi mɔ mɔmɔ-awura awura mɛ kya kyu abono mɛ bo mɔmɔ gɛsɛ mɔ wɔra fɛɛ mɔmɔ-nbide. Mɔmɔ-anyamesɛ gbaa'gbaa mɔ kee, mɛ kya kyu ɔlon gyi gɛbelɛnsɛ asa sɛnsɛ so. ⁴³ Fɛye-lɛɛ berɛ, iɲ kaaborɛ i' wɔra fɛɛ asa adɛ. Nengyene ɔko kya laarɛ ɔ' wɔra nyamesɛ gbaa' fɛye dɔ mɔ, i kaaborɛ ɔ' wɔra mɔ-nyoro fɛɛ fɛye-dega, ⁴⁴ ne ɔbono ɔ kya laarɛ ɔ' wɔra fɛye-wura mɔ, i kaaborɛ ɔ' wɔra mɔ-nyoro fɛɛ gɛbide sa ɔkamaasɛ. ⁴⁵ I lii fɛɛ me, anyamesɛ pɛwu mɔmɔ-daa mɔ gbaa, meɲ ba gɛsinkpan so yɛɛ asa mɛ' son me. Nɛ ba daa de n' baa son asa de n' kyu me-nkpa kyɛɛ de i' lɛɛ asa sakyɔ lii ilaa nyɛnyɛn giwɔra dɔ kiiri mɔmɔ sa Wurubuaarɛ.”

Yesu Gi Kyɛ Gyaatanbo

⁴⁶ Yesu mɔ-rɛ mɔ-akasɛbo de sakpii belɛ mɛ loo Gyɛriko ɔsowolɛ so. Mɛ loo mɛ kya lii mɔ, gyaatanbo ɔko tɛ ɔkpa nkan. Mɛ kya terɛ gɛnen gyaatanbo ɔbono yɛɛ Batimeyasɛ. Mɔ-sɛ ne n gyɛ Timeyasɛ. ⁴⁷ Gyaatanbo mɔ gi nu yɛɛ Yesu, Nasarɛtɛnyen mɔ ne n ba ɔ kya kyon mɔ, o yii gɛsɛ ɔ kya kpen ɔ kya tɔgɛ yɛɛ, “Yesu, Wura Deefidi ɔnaanabi, su me so!” ⁴⁸ ɔ kya kpen gɛnen mɔ, asa sakyɔ mɛ kya gya mɔ yɛɛ, “Bun fo-gɛnɔ sol!” Mɛ kya gya

mɔ gɛnen mɔ, idɛ kon gbaa ne ɔ lɔrɔ ɔ kya kpen ken-ken yɛɛ, “Wura Deefidi ɔnaanabi, su me so!” ⁴⁹ Yesu gi nu gɛnen mɔ, o sii yelɛ, ne ɔ tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Fɛ' terɛ mɔ sa me.” Gɛsintin mɔ, mɛ terɛ gyaatanbo mɔ yɛɛ, “Fo-gisen gi' yuule fo, koso, Yesu kya terɛ fo.”

⁵⁰ Gyaatanbo mɔ gi nu gɛnen mɔ, ɔ ɲmanyɛn mɔ-gikuru too nkan, ne ɔ firigi yelɛ mɔ-ayaa so, ne ɔ naa kpe Yesu aɛ. ⁵¹ Ne Yesu gi taasɛ mɔ yɛɛ, “Menɛ ne fo kya laarɛ n' wɔra sa fo?” Gyaatanbo mɔ gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “ɔbelɛnsɛ, n kya laarɛ me-ansi a' bugi.” ⁵² Ne Yesu gi tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Naa fo kya kpe. Gisɔɔgyi gibono fo bo sa me mɔ ne nan bugi fo-ansi faa.” Ayaa abono so mɔ, mɔ-ansi mɔ a bugi, ne ɔ san naa buu Yesu.

11

Yesu Gi Loo Gyɛrusalem Fɛɛ Wura

¹ Yesu mɔ-rɛ mɔ-akasɛbo mɔ mɛ kya fuude Gyɛrusalem mɔ, mɛ kpaɛ fo Bɛtɛfagye de Bɛtani isowolɛ ibono i gyan' Nfɔ Iyii Gibii mɔ so. Mɛ fo nno mɔ, Yesu gi sun mɔ-akasɛbo mɔ dɔ anyɔ ² yɛɛ, “Fɛ' kpe ɔsowolɛ ɔbono ɔ bo aye-ansi dɔ faa. Fɛ kpɛ fɛ kya loo ɔsowolɛ mɔ so mɔ, fɛ laa wu bee fɔlɛ ɔbono ɔko mɛɲ ti gyan' mɔ kerɛ mɔ kyaa de ɔfɛ. Fɛ' sangɛ mɔ de fɛ' kyu mɔ bara me gɛrɛ. ³ Ne fɛɛ ɔko gi taasɛ fɛye yɛɛ, ‘Menɛ ne fɛ kya wɔra gɛnen?’ mɔ, fɛ' tɔgɛ mɔ yɛɛ, ‘Wura mɔ tiri bee mɔ.’ Fɛ tɔgɛ mɔ gɛnen mɔ, ɔ laa yɛgɛ de fɛ' kyu mɔ ba ayaa adɛ so.”

⁴ Imɔso mɛ kpe, ne gɛsintin mɔ, mɛ kpaɛ wu bee fɔlɛ kyaa de ɔfɛ gɛbunono gɛko aɛ ɔkpa nkan, ne mɛ sangɛ mɔ. ⁵ Mɛ kya sangɛ mɔ mɔ, abono mɛ yelɛ nfono mɔ mɛ taasɛ mɔmɔ yɛɛ, “Menɛ n wɔra ne fɛ kya sangɛ bee mɔ?” ⁶ Ne akasɛbo mɔ mɛ tɔgɛ mɔmɔ fɛɛ gɛnɔɔbono

Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ mɔ, imɔso mɛ taa mɔmɔ yɛgɛ, ne mɛ sangɛ bee mɔ kyon.

⁷ Mɛ kyu bee mɔ bara Yesu mɔ, mɛ kyu akuru too gyan mɔ so, ne Yesu gi dii gyan'. ⁸ Asa sakyɔ mɛ kyu mɔmɔ-akuru too mɔ-ɔkpa dɔ, ne ako mɛ kyadɛ afɛdaa mɛ kya too de ɔkpa yɛɛ ɔ' baa naa. ⁹ Abono mɛ gyangbara de abono mɛ buu mɔ-gɛmara mɔ pɛwu, mɛ kya kpen mɛ kya tɔgɛ yɛɛ,

“Ayenbi a gyɛ fo-lɛɛ!

Wurubuaarɛ ɔ' kosorɛ fo-gimu!

Wurubuaarɛ ginyen dɔ ne fo naa fo kya ba faa!

¹⁰ Aye-naana Wura Deefidi gɛwuragyi

gɛbono fo dɛ fo kya ba mɔ gɛ' bara nkyoola!

Ayenbi a' wɔra Wurubuaarɛ ɔbono ɔ bo soso-soso mɔ-lɛɛ!”

¹¹ Yesu gi naa kpaɛ loo Gyɛrusalem, ne ɔ kyon kpe Wurubuaarɛ ɔson obu mɔ gikpaara mɔ so. ɔ kerɛ kerɛ ilaa kamaasɛ gyan. Owi kya ta so mɔ, mɔ-rɛ mɔ-akasɛbo gudu anyɔ mɔ mɛ lii Gyɛrusalem kpe Bɛtani.

Yesu Gi Tɔgɛ Nnɔ Wɔra Gifeeya Oyii

¹² Imɔ gɛdɛ kɛsɛ mɔ, mɛ kii lii Bɛtani mɛ kya kpe Gyɛrusalem mɔ, akon a dɛ Yesu. ¹³ ɔ lɛɛ ansi kerɛ mɔ, o wu gifeeya oyii ɔko mɔ-rɛ mɔ-afɛdaa. Ne ɔ naa kpe mɔ asɛ de ɔ' kpaɛ kerɛ yɛɛ ɔ laa nyɛ mɔ-abi de o' gyi abɛɛ. O kpe mɔ, oɲ wu ba-a gibi kolon oyii mɔ so, afɛdaa wole ne o wu. I lii fɛɛ oyii mɔ owi sɔrɔsɛ mɛɲ ti fo. ¹⁴ Nfono mɔ Yesu gi tɔgɛ nnɔ wɔra oyii mɔ yɛɛ, “Foɲ baa nyɛ sɔrɔ de ɔko ɔ' nyɛ fo-abi gyi gɛkaako.” Yesu gi tɔgɛ sa oyii mɔ gɛnen mɔ, mɔ-akasɛbo mɔ mɛ nu.

Yesu Gi Gya Asa Lii Wurubuaarɛ ɔson Obu Gikpaara Mɔ So

¹⁵ ME kpaafɔ Gyɛrusalem mɔ, Yesu gi kii naa kpe Wurubuaare ɔson obu mɔ gikpaara mɔ so. ɔ fo nno mɔ, o wu yɛɛ asa mɛ kyu nno bingiri gɪgya ogyiten. ɔ gya gɪgya agyibo abono lii gikpaara mɔ so. Asa ako mɛ tɛ mɛ kya boori aterenbi, ne ako mɔ mɛ kya fɛ abonbuɛ nno. O wu mɔmɔ mɔ, ɔ da abono mɛ kya boori aterenbi mɔ iteebulu bun, ne ɔ da abono mɛ kya fɛ abonbuɛ mɔ ngyapaa too-too. ¹⁶ O kine kee yɛɛ ɔko-rɛ ɔko ɔ mɛɲ' sa ɔ' sola gɛsola baa kyu de Wurubuaare ɔson obu mɔ gikpaara mɔ so. ¹⁷ O nyiile asa abono mɛ bo nfono mɔ ilaa yɛɛ, “ME wolaa ɲmarasɛ Wurubuaare agyɛbi ako yela yɛɛ, ‘Me-ɔson obu mɔ laa wɔra ɔdalaaten sa asa kpɛi-kpɛi pɛwu.’

Ne i wonɛ ne fɛye, mɔ, fɛ kyu nno bingiri iyu gikpalaan?”

¹⁸ Yesu ilaa nyiileɛ mɔ i dɛ sakpii mɔ pɛwu gɛnɔ, ne i tɔɔ mɔmɔ-gisen. Gyuda awura asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ de mɔmɔ nbara aɲmarasɛbo mɔ berɛ, mɛ nu ilaa ibono Yesu gi wɔra mɔ, mɛ laare ɔkpa ɔbono so mɛ laa nyɛ mɔɔ mɔ mɔ. Mɛ kii mɛ sele Yesu gifuu. I kya nyiile yɛɛ mɛ wu yɛɛ sakpii mɔ yeɛ mɔ-gɛmara. ¹⁹ I baa fo gɛnen gɛkɛ gɛbono gɛdɔɔdɛ mɔ, Yesu mɔ-rɛ mɔ-akasɛbo mɔ mɛ lii ɔsowolɛ mɔ so.

Gifeeya Oyii Mɔ Gi Wu'

²⁰ Gɛdɛ kɛsɛ nyɛnyɛngɛ fu-u mɔ, Yesu mɔ-rɛ mɔ-akasɛbo mɔ mɛ kii mɛ kya kyon mɔ, mɛ wu gifeeya oyii mɔ gi wu' lii mɔ-ilin dɔ kyu dii. ²¹ Piita gi wu gɛnen mɔ, o nyingi ilaa ibono Yesu gi tɔgɛ sa oyii mɔ mɔ, ne o nyiile Yesu yɛɛ, “ɔbelɛnsɛ, kerɛ, gifeeya oyii ɔbono fo tɔgɛ nno wɔra mɔ gi wu' mɔ!”

²² Yesu gi lɛɛ gɛnɔ tɔgɛ sa mɔ-akasɛbo mɔ yɛɛ, “Fɛ' sɔɔ Wurubuaare gyi. ²³ Gɛsintin ne n kya tɔgɛ fɛye faa, nengyene fo ɔko fo tɔgɛ sa gibii gidɛ yɛɛ, ‘Koso gɛrɛ kpaafɔ

tɔrɔ apoo dɔ', ne fo mɛɲ sɔɔ fo-nyoro akyɔɔlɛ fo-gisen dɔ ne fo sɔɔ gyi yɛɛ i laa wɔra mɔ, Wurubuaarɛ laa yɛgɛ i' wɔra sa fo gɛsintin. ²⁴ Imɔso n kya tɔgɛ fɛye yɛɛ ilaa kamaasɛ ibono fo ɔko fo laa dalaa kolɛ Wurubuaarɛ mɔ, sɔɔ gyi yɛɛ i laa yii fo-gibaa, ne gɛsintin, ɔ laa sa fo imɔ. ²⁵ Fo yeɛ fo kya dalaa ne fo nyi yɛɛ ɔko gi wɔra fo ilaa nyɛnyɛn mɔ, kyu kyɛɛ mɔ, de fo-sɛ ɔbono ɔ bo soso mɔ o' kyu fo-lɛɛ ilaa nyɛnyɛn kyɛɛ fo. [²⁶ Nengyene fo maɲ kyu kyɛɛ fo-nanboana mɔ, gɛnen kee ne fo-sɛ ɔbono ɔ bo soso mɔ maɲ kyu fo-lɛɛ ilaa nyɛnyɛn kyɛɛ fo ne.]”

Abelɛnsɛ Ako Mɛ Daasɛ Yesu Kerɛ

²⁷ Yesu mɔ-rɛ mɔ-akasɛbo mɔ mɛ kii ba Gyɛrusalem ɔsowolɛ so. ɔ naa Wurubuaarɛ ɔson obu mɔ gikpaara mɔ so mɔ, Gyuda awura asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ de mɔmɔ-nbara aɲmarasɛbo de abelɛnsɛ sɛnsɛ ako mɛ ba mɔ asɛ ²⁸ ne mɛ baa taasɛ mɔ yɛɛ, “Ilaa ibono fo kya wɔra faa mɔ, anɛ ginyɛn dɔ ne fo kya wɔra imɔ daa? Anɛ ne n sa fo ɔkpa yɛɛ fo' wɔra imɔ?” ²⁹ Nfono ne Yesu gi tɔgɛ abelɛnsɛ mɔ yɛɛ, “Nan taasɛ fɛye ilaa kolon. Fɛ lɛɛ gɛnɔ sa me mɔ, nan tɔgɛ fɛye ɔbono ginyɛn n dɛ n kya wɔra gɛnen ilaa idɛ mɔ. ³⁰ Ilaa taasɛsɛ mɔ ne n gyɛ yɛɛ, ‘Wurubuaarɛ sagyere ɔbono Gyɔn gi gyere asa mɔ, anɛ ne n sa mɔ ɔkpa? Wurubuaarɛ abɛɛ anyamesɛ?’ Fɛ! lɛɛ gɛnɔ de n' nu.”

³¹ Yesu gi taasɛ abelɛnsɛ mɔ gɛnen mɔ, akyɔɔlɛ a tɔrɔ mɔmɔ wolɛ-wolɛ so, ne mɛ tɔgɛ yɛɛ, “Nengyene a tɔgɛ yɛɛ Wurubuaarɛ ne n sa Gyɔn gɛnen ɔkpa ɔbono mɔ, ɔ laa taasɛ aye yɛɛ ne menɛ n wɔra so ne a mɛɲ sɔɔ Gyɔn gyi? ³² Abɛɛ a' tɔgɛ yɛɛ nyamesɛ ne n sa Gyɔn gɛnen ɔkpa ɔbono daa? Kuaa!” Ibono so mɛ mɛɲ taalɛ tɔgɛ gɛnen mɔ ne n gyɛ yɛɛ mɛ seɛ sakpii mɔ gifuu. I lii fɛɛ sakpii mɔ kya buu Gyɔn yɛɛ Wurubuaarɛ ne n sun mɔ ne ɔ gyɛ Wurubuaarɛ ikalan ɔtɔgɛbo gɛsintin. ³³ Imɔso

mE tɔgE sa Yesu yEE, “A mEη nyi.” Ne Yesu gi kisee tɔgE sa mɔmɔ yEE, “Fɛ maη tɔgE me berE mɔ, me kee maη tɔgE fɛye ɔbono ɔ sa me ɔkpa ne n' kya wɔra ilaa ibono n kya wɔra mɔ.”

12

*Yesu Gi Da Abel*ENSE Mɔ GikpalE

¹ Yesu gi kii tɔgE sa abelENSE mɔ akpalE dɔ yEE, “ɔnyen ɔko gi kyena. ɔ dɔɔ gifɔlE giko ndɔɔ. (Mɛ kya kyu gɛnen gifɔlE gibono abi kyu wɔra nta.) ɔ pɔɔɔ ɔpɔɔrE kyaabɔɔ ndɔɔ mɔ, ɔ wɔra nta mɔ ɔdooten ndɔɔ mɔ dɔ, ne ɔ pɔɔɔ obu faa lege-lege nfono asa mE laa nyE dii ndɔɔ mɔ mɔ. ɔ wɔra imɔ idE ta mɔ, o kyu ndɔɔ mɔ kyu wɔra asa ako abaa dɔ yEE mE' kerE nmɔ so de mɔ-rE mɔmɔ mE' yE agyan abono mE laa nyE mɔ. Ne ɔ koso kpe ɔkpa kpa kEɛla.

² “GifɔlE mɔ abi aberE tEɛɛE a fo mɔ, ndɔɔ wura mɔ gi sun mɔ-dega ɔko yEE o' kpe mɔ-ndɔɔ akerebo mɔ aɛ de ɔ' kpa sɔɔ mɔ-lɛɛ ogyiten bara mɔ. ³ Mɔ-dega mɔ gi kpe mɔ, mɔ-ndɔɔ akerebo mɔ mE keda mɔ, ne mE daare mɔ, ne mE gya mɔ kii abaa gikpan. ⁴ Ndɔɔ wura mɔ gi nu ilaa ibono i ba mɔ, o kii sun mɔ-dega ɔko ndɔɔ akerebo mɔ aɛ. Mɛ daare ɔbono kee gooli mɔ-gimu, ne mE wɔra mɔ ibono i mEη gyE iwɔrase mɔ. ⁵ Ndɔɔ wura mɔ gi kii sun mɔ-dega ɔko kee. ɔbono berE mɔ, mE mɔɔ mɔ kpem! O sun mɔ-adega sENSE gɛnen, ne ndɔɔ akerebo mɔ mE kya daare ako, ne mE kya mɔɔ ako.

⁶ “I san ndɔɔ wura mɔ isa kolon ɔko ɔη ti sun mɔ. Mɔ ne n gyE mɔ-bi kolon ɔbono ɔ bo ne mɔ-ilaa ne n bo mɔ-gisen dɔ mɔ. ɔ tɔgE sa mɔ-nyoro yEE, ‘Me-bi mɔ berE, mE laa kyu buubuu sa mɔ.’ Gɛsintin mɔ, o sun mɔ-bi mɔ mɔmɔ aɛ. ⁷ Ndɔɔ akerebo mɔ mE wu mɔ ɔ kya ba mɔ, mE tɔgE sa abara yEE, ‘ɔbono ɔ laa gyi mɔ-sɛ atɔ mɔ ne

n kya ba faa. A' mɔɔ mɔ de mɔ-tɔgyi mɔ ɔ' nyɛ sii de aye.' ⁸ Gɛsintin mɔ, mɛ keda ndɔɔ wura mɔ mɔ-bi mɔ mɔɔ, ne mɛ too mɔ lii ndɔɔ mɔ dɔ."

⁹ Yesu gi da gikpalɛ gidɛ ta mɔ, ɔ taasɛ abelɛnsɛ mɔ yɛɛ, "Fɛ nyi yɛɛ menɛ ne ndɔɔ wura mɔ laa wɔra? N' tɔgɛ sa fɛyɛ: ɔ laa kpaa mɔɔ mɔ-ndɔɔ akerɛbo mɔ de o' kyu ndɔɔ mɔ wɔra apobɔɔ abaa dɔ." ¹⁰ Yesu gi kii taasɛ mɔmɔ yɛɛ, "Imɔso fɛɣ ti kalɛ Wurubuaarɛ ɔwɔlɛ mɔ agyɛbi adɛ? Mɛ ɣmarasɛ yɛɛ, 'Gibui gibono ibu apɔɔbo mɔ mɛ kyu too gɛbaamara mɔ, gɛnen gibui kolon gibono ne n baa yɛgɛ obu mɔ gi' wɔra ɔlon ɔ yɛlɛ faa.

¹¹ Gɛnen ilaa idɛ i kya lii Wurubuaarɛ asɛ daa. I bo aye ɔbolɛ ne i kya dɛ aye-gɛnɔ.' "

¹² Gikpalɛ mɔ Yesu gi da kyu lii ndɔɔ akerɛbo mɔ so mɔ, abelɛnsɛ mɔ mɛ laarɛ yɛɛ mɛ' keda mɔ. I lii fɛɛ mɛ bii yɛɛ mɔmɔ ne ɔ darɛ. Mɛ kii mɛ seɛ sakpii ɔbono ɔ bo nfono mɔ. Imɔso mɛ naa taa mɔ yɛgɛ.

Abelɛnsɛ Ako Mɛ Daasɛ Yesu Kerɛ Ilaa Taasɛɛ Dɔ

¹³ Abelɛnsɛ mɔ mɛ naa gɛnen mɔ, mɛ kpaa sun Farasii gikpen mɔ dɔ asa ako de Wura Hɛrodɛ gɛmara abuubo mɔ ako kpe Yesu asɛ yɛɛ mɛ' kpaa taasɛ mɔ ilaa adawo so; nengyene fɛɛ ɔ lɛɛ gɛnɔ ɔkpa so mɔ, de ɔ' nyɛ tɔɔ mɔmɔ-ɔdoo dɔ. ¹⁴ Asunbo mɔ mɛ kpe, ne mɛ kpaa too Yesu soso yɛɛ, "ɔbelɛnsɛ, a wu yɛɛ fo bo gɛsintin ne fo mɛɣ seɛ ɔko. Fo berɛ, fo mɛɣ kya kerɛ nyamesɛ sakɔ abɛɛ mɔ-nyisigyɛ ɔbono ɔ bo mɔ de fo' buu ɔko don ɔko. Fo kya nyiile asa Wurubuaarɛ ɔkpa daa gɛsintin ɔkpa so. Rom wura belɛ ɔbono ɔ kya kerɛ aye so ne ɔɣ kya son Wurubuaarɛ mɔ, i dɛ ɔkpa Wurubuaarɛ asɛ fɛɛ a' sɔɔ mɔ-lɛnpoo abɛɛ a mɛɣ sa a' sɔɔ?"

¹⁵ Yesu gi dɛsɛ yɛɛ mɛ kerɛ ansi daa ne mɛ kya taasɛ mɔ. Imɔso ɔ taasɛ mɔmɔ yɛɛ, "Menɛ so ne fɛ kya soo

me idoo gɛnen? ɔko ɔ' lɛɛ aterenbi gibi ba de n' kerɛ.”
¹⁶ Gɛsintin mɔ, mɛ kyu aterenbi gibi kyu sa mɔ, ne Yesu gi taasɛ mɔmɔ yɛɛ, “Anɛ gimu de mɔ-ginyen ne n gyan aterenbi gibi gide so faa?” Ne mɛ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Rom wura belɛ mɔ-lɛɛ.”¹⁷ Nfono ne Yesu gi tɔgɛ mɔmɔ yɛɛ, “To. Gɛnen berɛ mɔ, ilaa ibono i gyɛ Rom wura bele mɔ-lɛɛ mɔ, fɛ' kyu sa mɔ, de ibono, mɔ, i gyɛ Wurubuaarɛ-lɛɛ mɔ, fɛ' kyu sa Wurubuaarɛ.” Gɛnɔɔbono Yesu gi tɔgɛ mɔ, i de mɔmɔ-gɛnɔ gikyɔ.

Saadusii Awura Mɛ Taasɛ Yesu Ilaa

¹⁸ Saadusii gikpen dɔ awura ako kee mɛ ba Yesu asɛ. Saadusii awura adɛ ne n kpɛ mɛ de yɛɛ nyamesɛ gi wu' mɔ, i ta. Iɲ baa i bo gɛtɛɛko ɔ laa kpaa kyena, ne Wurubuaarɛ maɲ kyingi asa gɛkaako. Imɔso gɛnen asa adɛ mɛ ba de mɛ' baa nu Yesu gɛnɔ dɔ. Mɛ taasɛ mɔ yɛɛ,¹⁹ “ɔbelɛnsɛ, Mosisi gi yela nbara nko sa aye yɛɛ, ‘Nengyene ɔnyen gi wu' taa mɔ-ka yɛgɛ owi ɔbono mɔ-ka mɔ mɛɲ ti korogɛ sa mɔ mɔ, mɔ-tedɛ abɛɛ mɔ-daa o' kyu ɔkyii mɔ lɛɛ gikulaa de mɔ-rɛ mɔ mɛ' korogɛ nbii sa mɔ-kuli ɔbono o wu' mɔ.’

²⁰ “To. Owi ɔko dɔ mɔ, ɔnyen ɔko mɔ-rɛ mɔ-tedɛana asee mɛ kyena. Gɛnen ɔnyen baarɛ gi kyu ɔkyii. Mɔ-rɛ mɔ-ka mɔ mɛɲ korogɛ pɛi ne ɔnyen mɔ gi wu' taa mɔ-ka mɔ yɛgɛ.²¹ Mosisi nbara nbono ɔ yela sa aye mɔ so mɔ, mɔ-gigyanmara mɔ gi kyu ɔkyii mɔ lɛɛ gikulaa. Mɔ-rɛ ɔkyii mɔ mɛ mɛɲ korogɛ, ne mɔ kee gi wu' taa ɔkyii mɔ yɛgɛ. ɔsase mɔ kee gɛnen.²² Mɔmɔ anyen sono mɔ pɛwu mɛ dena ɔkyii mɔ, ne mɛ wu' taa mɔ yɛgɛ. ɔkyii mɔ mɛɲ korogɛ sa mɔmɔ ɔko-rɛ ɔko. Laalaalogɛ mɔ, ɔkyii mɔ kee gi wu'.²³ To, nengyene Wurubuaarɛ laa kyingi asa mɔ, anɛ ne n bo ɔkyii mɔ gɛnen gɛkyena pobɔɔ gɛbono dɔ? I kya nyiile yɛɛ owi ɔbono mɛ tɛ

de ansi mɔ, mɔmɔ anyen sono adɛ pɛwu mɛ dena mɔ gyan.”

²⁴ Yesu gi lɛɛ gɛnɔ sa mɔmɔ yɛɛ, “Fɛ fuɛ. I kya nyiile yɛɛ fɛ mɛɲ kya nu Wurubuaarɛ agyɛbi mɔ gɛsɛ, ne fɛ mɛɲ nyi Wurubuaarɛ ɔlon ɔbono ɔ bo mɔ. ²⁵ Asa abono Wurubuaarɛ laa kyingi de mɛ' nyɛ gɛkyena pobɔɔ mɔ, gɛdena gɛ mɛɲ baa gɛ bo no sa mɔmɔ. Mɔmɔ-gɛkyena gɛ laa wɔra daa fɛɛ Wurubuaarɛ dɔ isɔɔ-lɛɛ mɔ ɔnan.”

²⁶ Ne Yesu gi kii tɔgɛ sa Saadusii awura mɔ yɛɛ, “Fɛ kya sɔɔ akycɔɔlɛ yɛɛ asa mɛ wu' mɔ, iɲ baa i bo gɛtɛɛko mɛ laa kpaa kyena mɔ faa mɔ, a' kerɛ Wurubuaarɛ agyɛbi mɔ dɔ de a' kerɛ. Imɔso fɛɲ ti kalɛ aye-naana Mosisi ilaa nno? Owi ɔbono Wurubuaarɛ gi yelɛ giponfɛ giko dɔ tɔngɛ sa mɔ mɔ, ɔ tɔgɛ Mosisi yɛɛ,

‘Me ne n gyɛ Aberaham Wurubuaarɛ.

N gyɛ Ayisiki Wurubuaarɛ,

ne n' gyɛ Gyeekɔpo Wurubuaarɛ.’

²⁷ Aberɛ abono Wurubuaarɛ gi tɔgɛ gɛnen ilaa idɛ sa Mosisi mɔ, gɛnen asa adɛ mɛ ti wolaa wu'. Ne fɛɛ iloobu idɛ mɛɲ bo gɛtɛɛko daa mɔ, Wurubuaarɛ maɲ tɔgɛ yɛɛ, ‘N gyɛ mɔmɔ-Wurubuaarɛ.’ Nkana ɔ laa tɔgɛ daa yɛɛ, ‘Nɛ naa kyena wɔra mɔmɔ-Wurubuaarɛ yɛgɛ.’ Fɛ fuɛ gɛsintin.”

Yesu Gi Nyiile Asa Wurubuaarɛ Nbara Nbono Gi Tansi Gi Tiri Mɔ

²⁸ Mɛ yelɛ mɛ kya sɔɔ akycɔɔlɛ gɛnen mɔ, Gyuda awura nbara ɔɲmarasɛbo ɔko gi ba ɔ kya nu mɔmɔ asɛ. O nu ibono Yesu gi lɛɛ gɛnɔ kanpɛ mɔ, mɔ kee gi taasɛ Yesu yɛɛ, “Wurubuaarɛ nbara mɔ dɔ pɛwu mɔ, nmɔ ne n tansi gi tiri don nsɛnsɛ?”

²⁹ Ne Yesu gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Nbono gi tiri don nsɛnsɛ mɔ ne n gyɛ nbono gi kya tɔgɛ yɛɛ, ‘Isirale awura, fɛ' yela fɛye-aso de fɛ' nu!

Aye-Wura Wurubuaare gyɛ daa ɔkolon.

³⁰ Imɔso laare fo-Wura Wurubuaare ilaa lii fo-gisen dɔ.
Kyu fo-gisen pɛwu, fo-gɛwɔnsa pɛwu de fo-ɔlon pɛwu
kyu

laare Wurubuaare ilaa.'

³¹ Nbara nyɔsɛ nbono kee gi baa gi tiri mɔ ne n gyɛ yɛɛ,
'Laare fo-nanbo fɛɛ fo-nyoro.'

I mɛɲ baa i bo nbara nko gi tiri don nmɔ ndɛ."

³² Nbara ɔɲmarasɛbo mɔ gi tɔgɛ Yesu yɛɛ, "ɔbelɛnsɛ,
ibono fo tɔgɛ mɔ, i gyɛ gɛsintin; Wurubuaare kolon
ne n bo no. Mɔ-gɛmara mɔ, Wurubuaare ɔko mɛɲ baa
ɔ bo no. ³³ I kaaborɛ nyamesɛ o' kyu mɔ-gisen pɛwu,
mɔ-nwɔnsa pɛwu, de mɔ-nyoro ɔlon pɛwu kyu laare
Wurubuaare ilaa de ɔ' laare mɔ-nanbo ilaa fɛɛ mɔ-
nyoro. Nyamesɛ gi gyi gɛnen nbara nnyɔ ndɛ so mɔ,
imɔ ne n tiri gikyɔ don ibono ɔ laa kyu nbuɛ lɛɛ asunbi
kamaasɛ sa Wurubuaare mɔ." ³⁴ Yesu gi nu gɛnɔɔbono
ɔnyen mɔ gi lɛɛ gɛnɔ fɛɛ ɔlaako onyibo mɔ, ɔ tɔgɛ mɔ
yɛɛ, "Fo-rɛ Wurubuaare gɛwुरagyi dɔ akyenabi mɔ iɲ
bo gɛta de abara."

San kyu lii nfono mɔ, ɔko mɛɲ baa taalɛ da otu taasɛ
Yesu ilaa de mɛ' daasɛ mɔ kerɛ.

Yesu Gi Kisee Taasɛ Asa Mɔ Ilaa

³⁵ Imɔ gɛmara mɔ Yesu kya nyiile ilaa Wurubuaare
ɔson obu gikpaara mɔ so mɔ, ɔ taasɛ abelɛnsɛ mɔ yɛɛ,
"Nnɛ so ne nbara anyiilebo mɔ mɛ kya tɔgɛ yɛɛ ɔbono
Wurubuaare laa sun de o' gyi gɛwura mɔ Wurubuaare
adɛ so mɔ laa kisee wɔra daa Wura Deefidi ɔnaanabi?"

³⁶ Yɛgɛ Wurubuaare Oduduu mɔ gi nyiile Wura Deefidi
ne mɔ gbaa-gbaa gi wolaa tɔgɛ kaasɛ mɔ ilaa yela yɛɛ,
'Wurubuaare laa tɔgɛ sa me-Wura mɔ yɛɛ,

"Baa kyena me-gibaa gyisɛ so de me-rɛ fo a' gyi
gɛwura

de n' yεge fo' kyise fo-akyobo de fo-ayaa." ' ' "

³⁷ Yesu gi kii lεε gεse yεε, "Imoso Deefidi gbaa-gbaa kya terε kaase yεε 'me-Wura' faa mɔ, nne so ne ɔ laa kisee wɔra daa Deefidi ɔnaanabi?"

Sakpii ɔbono ɔ bo nfono mɔ pɛwu gi nu Yesu ilaa tɔgεε mɔ, i wɔra mɔmɔ ɔkon kyɔde.

Yesu Gi Lεε Nbara Anmarasebo Mɔ Gidebi Nyiile

³⁸ Yesu kya nyiile asa mɔ ilaa mɔ, ɔ tɔge sa mɔmɔ yεε, "Fε' kerε fεye-nyoro so dɔɔdan de aye Gyuda awura nbara anmarasebo adε. Mε kya laare daa ngbe bele-bele gisuu naa asa dɔ. Mε kya laare de asa mε' terε mɔmɔ yεε 'Abelense' de mε' kyu buubuu faala ɔmɔ sansana de ɔkamaase o' wu. ³⁹ Ne fεε mε kpe mɔmɔ-akyangbon dɔ abεε mε laa gyi gεkε bele mɔ, abelense de anyamesε gbaa'gbaa ikyenaten ne mε kya laare gikyena. ⁴⁰ Mɔmɔ gɛnen asa abono ne n kya kii kudi akyii ikulaabo mɔmɔ-rε mɔmɔ-biana gyi, yεge mε laa dalaa mɔ, mε kya dalaa faa bolo-bolo de asa mε' nyε yen mɔmɔ yεε mε nyi gedalaa. Owi ɔbono Wurubuaare laa gyi mɔmɔ-nbεle mɔ, mɔmɔ-gisobiide gi laa nyaakyɔ too."

Yesu Gi Yen Okulaabo Yenbo ɔko

⁴¹ Yesu tε Wurubuaare ɔson obu gikpaara mɔ so, mɔ-ansi a sa de aterenbi gidεkaa. Nno ne asa mε kya kyu aterenbi abono mε kya kyεε Wurubuaare mɔ wɔra. Imoso Yesu tε ɔ kerε asa sakyɔ abono mε kya baa too aterenbi mɔ. O wu aterenbi awura sakyɔ mε kya baa too aterenbi bele-bele mε kya wɔra gidεkaa mɔ dɔ. ⁴² Nfono mɔ, ɔkyii okulaabo yenbo ɔko gi ba. Ne o kyu aterenbi abi anyɔ kyu too wɔra gidεkaa mɔ dɔ. ⁴³ Yesu gi wu gɛnen mɔ, ɔ terε mɔ-akasebo mɔ, ne o nyiile mɔmɔ yεε, "Iη gyε fε wu okulaabo yenbo baare? Gεsintin ne n' kya tɔge fεye faa, ɔkyii baare gi kyεε Wurubuaare aterenbi don

asa sɛnsɛ abono mɛ kya too mɔ pɛwu. ⁴⁴ I kya nyiile yɛɛ asa adɛ pɛwu mɛ kya gyɔgɛ mɔmɔ-aterenbi dɔ daa kyu baa kyɛɛ Wurubuaarɛ. Ɔkyii mɔ berɛ, ipii ibono ɔ bo ne nkana imɔ ne ɔ tɛ ɔ kpasa de mɔ, imɔ pɛwu ne o kyu baa kyɛɛ Wurubuaarɛ faa.”

13

Ilaa Ibono I Laa Ba Gɛsinkpan Mɔ Nkɛ Laalaalogɛ Dɔ

¹ Yesu kya lii Wurubuaarɛ ɔson obu mɔ gikpaara mɔ so mɔ, mɔ-akasebo mɔ dɔ ɔko gi tɔgɛ mɔ yɛɛ, “ɔbelɛnsɛ, kerɛ ibu mɔ ɔdan. Kerɛ gɛnɔɔbono imɔ-abui mɔ a kiirɛ ne a bo kanpɛ mɔ.” ² Ne Yesu gi tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Iɲ gyɛ fɛ kya wu ibu belɛ-belɛ idɛ? Ako mɛ laa baa boori imɔ bun. Ba-a gibui kolon gi maɲ san yɛɛ gi maɲ de gɛsɛ.”

³ Imɔ gɛmara mɔ, Yesu tɛ Nfɔ Iyii Gibii mɔ so mɔ-ansi a sa de Wurubuaarɛ ɔson obu mɔ, ne Piita, Gyeemesi, Gyɔn, de Andiru mɛ ba mɛ kya taasɛ mɔ ilaa mɔmɔ wole. Mɛ taasɛ yɛɛ, ⁴ “Owi ɔmɔ dɔ ne mɛ laa boori imɔ bun gɛnen? Menɛ ilaa ne nan ba de i' lɛɛ nyiile yɛɛ ilaa idɛ pɛwu i kya laarɛ i' ba gɛsintin? A kya kole fo, tɔgɛ aye.”

⁵ Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Fɛ' kerɛ fɛye-nyoro so dɔɔdan de ɔko ɔ mɛɲ' sa ɔ' nyɛ fɛye penɛ. Gɛnen ilaa ibono i maɲ ba nperɛ. ⁶ Pɛi de i' lɔɔ ba gɛnen mɔ, asa sakyɔ mɛ laa naa mɛ kya tɔgɛ yɛɛ mɔmɔ ne n gyɛ me ɔbono Wurubuaarɛ gi sun mɔ. Gɛnen asa abono mɛ laa nyɛ asa sakyɔ penɛ. ⁷ Nengyene fɛ kya nu ikɔ so titiritii de koo-koo mɔ, fɛ mɛɲ sa fɛ' yɛgɛ fɛye-gisen gi' ɲmaa fɛye. I lii fɛɛ gɛnen ilaa idɛ i kaaborɛ i' ba. Ne i mɛɲ gyɛ yɛɛ ilaa kamaasɛ i kya yela ɔkara ayaa abono so ne. ⁸ I kya nyiile yɛɛ fɛ laa nu gɛsinkpan so asa kpɛi-kpɛi mɛ laa laarɛ ikɔ too abara so. Abɛyin de abɛyin mɛ laa koso yeɛ mɛ kya kɔ de abara. Nten kpɛi-kpɛi so mɔ, gɛsinkpan gɛ laa gyigisi. Akon kee a laa tɔrɔ. Imɔ idɛana i laa nyiile

yEE gEkyena gEdE ilaa i kya yii gESE i kya kpe laalaalogE daa. I laa wORA fEE gEnOObono gEdun gE kya tu Okyii, ne i mEn gyE ayaa abono so ne O kya korogE mO.

⁹ “fEeye abono fE kya son me mO berE, fE' bii fEeye-nyoro akedabi. Ibono fE gyE me-akasEbo faa so mO, mE laa kyu fEeye kyu kpe nbELe agyibo aSE. ME laa taa fEeye awulibi mOmO-akyangbon dO. Me so mO, fE laa yeLe awura de abeyin abelense ansi dO de mE' nyE nu me-ilaa lii fEeye-gEnO dO. ¹⁰ PEi ne gESinkpan so gEkyena gE laa ta Okara mO, gEnen mO, mE tOgE me-Okalan konkonSE mO sa gESinkpan so asa kPEi-kPEi pEWu gyan'.

¹¹ “Nengyene mE kyu fEeye kyu kpe nbELe agyibo aSE mO, fE mEn' sa fE' yEGE de i' wORA fEeye gEWOnsa yEE mene ne fE laa kpaatOgE nbELe ogyiten mO. Owi mO gi fo mO, fE' bugi fEeye-nno de fE' tOgE ilaa ibono Wurubuaare laa sa fEeye yEE fE' tOgE mO. Wurubuaare Oduduu mO ne nan tOngE naa de fEeye so, i mEn gyE fEeye gbaa-gbaa ne nan tOngE.

¹² “I laa ba yEE fEeye abono fE kya son me faa dO ako, fEeye-daana abEE fEeye-tedEana mE laa fE fEeye sa fEeye-akyobo de mE' mOOb fEeye. OSE gbaa laa kyu gEnen wORA mO-bi, ne gEbii gE laa koso yeLe gEmO-sE de gEmO-nyi so de gE' yEGE asa mE' mOOb mOmO. ¹³ Me so mO, Okamaase laa kyo fEeye. Obono O laa yeLe mO-ayaa so ka gyan me so kpaal lii mO, Wurubuaare laa mOlegE mO de O' nyE Okyenaten mO aSE.

NkE Nbono DO-LEE AwOrOfOOb MO A Laa Don AwOrOfOOb Kamaase

¹⁴ “PEi de gEkyena gEdE gE' yela Okara mO, fE laa wu ilaa kyosE ibono i kya nyida Wurubuaare Oson ilaa mO i yeLe nfono i mEn kaaborE i' yeLe mO. (Fo Obono fo kya kale ilaa idE mO, nu imO gESE.) FE wu ilaa kyosE mO nno gEnen mO, fEeye abono fE bo Gyudiyaa gESinkpan so

mɔ, fɛ' sele kpe abii dɔ. ¹⁵ Fo ɔbono fo bo nɛmanman gɛnen owi ɔbono mɔ, sele. Gɛɲ sa fo' kii gɛmara abɛɛ fo' loo obu dɔ yɛɛ fo laa kpaɔ puru ilaa iko. ¹⁶ Fo ɔbono fo bo ndɔɔ dɔ gɛnen owi ɔbono mɔ, gɛɲ baa kii ba gɛwi yɛɛ fo kya ba de fo' baa kyu fo-gikuru. ¹⁷ Awɔɔɔɔɔ a laa nyaakyɔ gikyɔ so mɔ, akyii abono mɛ de itɔ gɛnen nkɛ nbono dɔ abɛɛ mɔmɔ-biana mɛ san mɛ kya nyabo mɔ, mɔmɔ laako! ¹⁸ Fɛ' dalaa sa Wurubuaarɛ yɛɛ gɛnen ilaa idɛ mɔ, i mɛɲ' sa i' ba gikyɛ dɔ. ¹⁹ I lii fɛɛ gɛnen nkɛ nbono dɔ-lɛɛ awɔɔɔɔɔ mɔ a laa don awɔɔɔɔɔ kamaasɛ abono nyamesɛ gi ti wu kerɛ kpɛ kyu lii ko-o ibono Wurubuaarɛ gi lɛɛ soso de gɛsɛ mɔ baa lii de ndɛ faa. Ne awɔɔɔɔɔ abono ɔnan kee a maɲ baa ba gɛkaako. ²⁰ Asa abono Wurubuaarɛ gi tɔɔsɛ lɛɛ yɛɛ mɛ' nyɛ mɔ-gɛwuragyi dɔ akyenabi mɔ so mɔ, ɔ keda awɔɔɔɔɔ nkɛ mɔ kɔɔgɛ. Iɲ gyɛ gɛnen mɔ, nkana pɛi de nkɛ mɔ gi baa logɛ mɔ, iɲ baa san ba-a isa.

²¹ “Gɛnen owi ɔbono mɔ, ako mɛ laa tɔgɛ yɛɛ, ‘Kerɛ, ɔbono Wurubuaarɛ gi sun yɛɛ ɔ' baa mɔlɛgɛ aye mɔ ne gɛrɛ.’ Ako, mɔ, mɛ laa tɔgɛ yɛɛ, ‘Kerɛ, mɔ ne n gyɛ ɔdɛ.’ Nengyene mɛ nyiile fɛye gɛnen mɔ, fɛ mɛɲ sa fɛ' sɔɔ mɔmɔ gyi. ²² I kya nyiile yɛɛ gɛnen owi ɔbono mɔ, i laa nyɛ abonbo ako. ɔko laa tɔgɛ yɛɛ, ‘Me ne n gyɛ ɔbono Wurubuaarɛ gi tɔgɛ yɛɛ ɔ laa sun mɔ.’ ɔbanban, mɔ, laa tɔgɛ yɛɛ, ‘N gyɛ Wurubuaarɛ ikalan ɔtɔgɛbo.’ Mɛ laa wɔra ilaa ibono i kya dɛ gɛnɔ de ilaa ibono i kya lɛɛ ɔlon beɛ nyiile mɔ. Nkana mɔmɔ-ilaa wɔrase mɔ i laa penɛ asa abono Wurubuaarɛ gi tɔɔsɛ lɛɛ yɛɛ mɛ' nyɛ mɔ-gɛwuragyi dɔ akyenabi mɔ gbaa. I maɲ kii sa gɛnen.

²³ “Imɔso fɛye abono fɛ kya son me mɔ berɛ, fɛ' dɛsɛ fɛye-nyoro so. Nɛ wolaa gyɔ fɛye ilaa kamaasɛ ɔwɔlii yela.

Kirisito Laa Lii WurubuaarE AwolE dO Ba De Nyisigy De Olon BelE

²⁴ “AwOrofoO mO nke mO gi baa kyon mO, gEnen nke nbono dO mO, owi laa biiri. Bose laa yela asa gikulaa. ²⁵ Agyekpebi a laa kyigi giyan-giyan. WurubuaarE laa keda ilaa ibono i bo soso mO gyigisi. ²⁶ Nfono ne asa mE laa wu me, anyamesE pEwu mOmO-daa mO, nan naa lii WurubuaarE awolE dO n kya ba, n dE nyisigy de olon belE. ²⁷ Nan sun WurubuaarE dO isOo de mE' kpa koola asa abono WurubuaarE gi toose lEe yEe mE laa nyE mO-gEwuragyi dO akyenabi mO. MEd laa koola mOmO lii gEsinkpan gEdE gEten kamaase.”

*Owi Obono Kirisito Laa Kyu Ba M*O, WurubuaarE MOnkon Ne N Nyi

²⁸ Ne Yesu gi da gikpalE sa mOmO yEe, “fE' kase ilaa lii gifeeya oyii so. Aye gErE mO, nengyene fE wu gifeeya ngyalenbi gi punge ne gi boori afEdaa mO, fE kya bii yEe gikyE gi kya fuude ne. ²⁹ Genen kee ne i dE ne. Nengyene fE wu ilaa ibonoana nE toge sa fEye faa i kya ba mO, fE' bii yEe me-gikiiba mO gi tansi fuude ne. N ti n yeE fEye-gEbunono gbaa-gbaa. ³⁰ GEsintin ne n kya toge fEye faa. Asa abono mE tE gEsinkpan so genen aberE adE dO mO mE maŋ wu' ta pEi de genen ilaa idEana pEwu i' loo ba. ³¹ Soso de gEsE i laa yela Okara. Me-agyEbi mO berE, a maŋ yela Okara gEkaako kpa-a.

³² “GekE gEbono abEE owi obono nan kii ba mO berE, Oko mEŋ nyi. WurubuaarE dO isOo gbaa mE mEŋ nyi, ne me, WurubuaarE mO-bi mO kee, mEŋ nyi, genen mO, mese WurubuaarE mO-nkon ne n nyi. ³³ Imoso fE mEŋ nyi owi obono nan kii ba faa mO, fE' kerE dandan de fE' dEsE fEye-nyoro so.

³⁴ “I laa wOra fEE gikpalE gibono nan baa da faa. ObelensE Oko ne n kyena, O kya laare o' kpe Okpa.

Gɛkaabono ɔ laa koso gɛwi mɔ, o kyu mɔ-gɛsun wɔra mɔ-adege abaa dɔ, mɔmɔ ɔkamaase mɔ-rɛ mɔ-lɛɛ gɛsun wɔrase. ɔ tɔgɛ sa ɔbono ɔ tɛ ɔ kya dii mɔ-gɛbunono mɔ yɛɛ ɔ kya kyon faa, ɔ' kerɛ dɔɔdan; ɔ mɛɲ' sa ɔ' dɛ ginsi gidɛ.” ³⁵ Yesu gi tɔgɛ sa mɔ-akasɛbo mɔ yɛɛ, “Imɔso fɛye kee, fɛ' dɛsɛ fɛye-nyoro so. I kya nyiile yɛɛ fɛ mɛɲ nyi aberɛ abono me, fɛye-gɛten wura mɔ, nan kii ba mɔ. I gyɛ gɛnyɛ-o, gɛnyɛ de nsana-o, kyaase gyangbarase afolɛberɛ-o, abɛɛ gibaadiike daa-o, ɔko mɛɲ nyi. ³⁶ Mɛɲ' kya laare fɛɛ n' baa tuule fɛye ibono fɛ mɛɲ dɛsɛ. ³⁷ Iɲ gyɛ fɛye-wolɛ ne n' kya tɔgɛ ilaa idɛ mi-i sa. N dare daa nyamesɛ kamaase yɛɛ ɔ' dɛsɛ mɔ-nyoro so gyoo me-giba.”

14

*Abel*ɛnsɛ Mɛ Da Gɛdɛ Yela De Mɛ' Nyɛ Yesu Mɔɔ

¹ I kya san nkɛ nnyɔ de Gyuda awura mɛ' gyi mɔmɔ-lɛwu Gi Serege Aye So gɛkɛ belɛ de Bodobodo Maadiisɛ Agyiberɛ gɛsi. Gɛnen owi ɔbono mɔ Gyuda awura asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ de mɔmɔ-nbara aɲmarasɛbo mɛ san mɛ kya laare gɛnɔɔbono mɛ laa ɲara kɛda Yesu de mɛ' mɔɔ mɔ mɔ. ² I kya nyiile yɛɛ mɛ kya tɔgɛ yɛɛ iɲ kaabore mɛ' mɔɔ mɔ gɛsi mɔ gigyɛ dɔ; iɲ gyɛ gɛnen mɔ, i laa naa bara ikɔ.

ɔkyii ɔko Gi Lɔrɔ Yesu Gyoo Gipule

³ Yesu gi kpe Bɛtani ɔsowolɛ so. ɔ bo nno mɔ, o kpe Simon ɔbono nkana ɔ gyɛ okononbu mɔ gɛwi. Mɛ tɛ mɛ kya gyi mɔ, ɔkyii ɔko gi ba Yesu ase ɔ dɛ anuwanterɛ boɔgyalonsɛ ɔko ɔnan. Nadi oyii ilin ne mɛ kyu wɔra mɔ. ɔ fo Yesu ase mɔ, ɔ kɛda puruntuwa dɛnsɛ ɔbono anuwanterɛ mɔ bo mɔ dɔ mɔ gibɔ kpɛɛdɛ, ne ɔ kyɛɛgɛ anuwanterɛ mɔ worogɛ Yesu gimu so. ⁴ Ibono ɔkyii mɔ

gi wɔra mɔ i loo asa abono mɛ bo nno mɔ ako. Imɔso mɛ taasɛ abara yɛɛ, “Menɛ n wɔra ne ɔkyii baarɛ gi gyi anuwanterɛ mɔ gyɛrɛbi faa? ⁵ Anuwanterɛ baarɛ mɛn wɔra ɔfɛsɛ mɔ, nkana a laa nyɛ aterenbi belɛ de a' kyu yɛ yɛ sa ayenbo!” Imɔso mɛ saalɛ ɔkyii mɔ.

⁶ Yesu, mɔ, gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Menɛ n wɔra ne fɛ kya nyala ɔkyii mɔ gɛnen? Fɛ' taa mɔ yɛgɛ. Ilaa dɛnsɛ ne ɔ wɔra sa me faa. ⁷ Ayenbo abono fɛ darɛ faa, mɛ bo fɛyɛ asɛ adaa-adaa. Nengyene fɛ kya laarɛ fɛ' wɔra mɔmɔ idɛnsɛ mɔ, fɛ laa taalɛ wɔra sa mɔmɔ aberɛ kamaasɛ. Me berɛ, fɛ maɲ nyɛ me n' kyena fɛyɛ asɛ kpaa lii. ⁸ ɔkyii mɔ gi wɔra ibono ɔ laa taalɛ mɔ sa me. O gyere me yela gyoo me-gipule ne. ⁹ Fɛ' sɔɔ gibui yela. Gɛsinkpan so gɛten kamaasɛ gɛbono mɛ laa tɔgɛ tɔgɛ Wurubuaarɛ ɔkalan konkonsɛ kyu lii me so mɔ, mɛ laa tɔgɛ ilaa ibono ɔkyii baarɛ gi wɔra sa me faa kee kyu nyingi mɔ.”

Gyudasɛ Laa Fɛ Yesu Sa Gyuda Awura Abelɛnsɛ

¹⁰ Imɔ idɛ gɛmara mɔ, Yesu akasɛbo gudu anyɔ mɔ dɔ ɔbono mɛ kya terɛ mɔ yɛɛ Gyudasɛ Isikaayɔtɛ mɔ, gi kpe kpaa wu Gyuda awura asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ mɔ, ne ɔ tɔgɛ mɔmɔ yɛɛ ɔ laa kpaa ɔmɔ de mɛ' nyɛ Yesu.

¹¹ Mɛ nu ibono Gyudasɛ gi tɔgɛ mɔ, i wɔra mɔmɔ ɔkon, ne mɛ ka sa mɔ yɛɛ nengyene ɔ taalɛ wɔra gɛnen mɔ, mɛ laa sa mɔ aterenbi. Imɔso ɔ san ɔ kya kerɛ owi ɔbono i laa sa de ɔ' yɛgɛ mɛ' nyɛ Yesu mɔ.

Yesu Mɔ-rɛ Mɔ-Akasɛbo Mɔ Mɛ Laa Gyi Gɛkɛ Belɛ

¹² Bodobodo Maadiisɛ Agyiberɛ gɛkɛ belɛ mɔ gɛ kya yii gɛsɛ mɔ, mɛ kya kyɔɔlɛ isandɛ de mɛ' kyu gyi mɔmɔ-lɛwu Gi Seregɛ Aye So gɛkɛ belɛ. Gɛnen gɛkɛ gɛbono mɔ, Yesu akasɛbo mɔ mɛ baa taasɛ mɔ yɛɛ, “Fonɛ ne

fo kya laare a' kpa a kerε agyudɔ yela de a' gyi Lεwu Gi Serege Aye So geke bele mɔ?"

¹³ Ne Yesu gi lεε mɔ-akasεbo anyɔ sun, ne ɔ tɔge mɔmɔ yεε, "Fε' naa loo nten dɔ. Fε kya loo mɔ, fε laa wu ɔnyen ɔko so nkyu de gelɔbi. Fε' buu mɔ kpa a loo geten gebono dɔ ɔ laa loo mɔ, ¹⁴ de fε' taase geten wura mɔ yεε, 'ɔbelense mɔ yεε asafɔ obu ɔmɔ dɔ ne mɔ-rε mɔ-akasεbo mɔ mε laa baa kyena de mε' gyi geke bele mɔ agyudɔ mɔ?' ¹⁵ Geten wura mɔ laa nyiile fεye soso-lεε obu bele ɔko. Ikyenaten de ikamaase i ti i bo nno. Fε' baala agyudɔ mɔ yela sa aye nno."

¹⁶ Yesu akasεbo mɔ mε kyon kpa a loo nten mɔ dɔ. Gεsintin mɔ, mε wu ibono pεwu Yesu gi tɔge sa mɔmɔ mɔ. Ne mε kerε Lεwu Gi Serege Aye So geke bele mɔ agyudɔ mɔ yela nno.

Yesu Gi Nyiile Mɔ-Akasεbo Mɔ Yεε ɔ Laa Wu'

De I' Yεge Wurubuaare Mɔ-rε Anyamesε Mε' Nyε Wɔra Genɔ Pobɔɔ

¹⁷ I fo gedɔɔde mɔ, Yesu mɔ-rε mɔ-akasεbo gudu anyɔ mɔ mε kpe nno de mε' kpa a gyi. ¹⁸ Mε kya gyi mɔ, Yesu gi tɔge yεε, "Gεsintin ne n' kya tɔge mi-i sa fεye faa; fεye dɔ ɔko laa yεge me-akyobo mε' nyε me. Me-rε kaase ne n kya wɔra abaa gyi." ¹⁹ Yesu gi tɔge genen mɔ, i wɔra mɔ-akasεbo mɔ ayen, ne mε san mε kya taase mɔ ɔko-ɔko yεε, "Me ne nan wɔra fo genen?" ²⁰ Yesu gi lεε genɔ yεε, "Fεye gudu anyɔ ade dɔ ɔko laa yεge me-akyobo mε' nyε me. Me-rε kaase a kya wɔra abaa gyi lεpe kolon dɔ faa. ²¹ I bo no yεε me, anyamesε pεwu mɔmɔ-daa mɔ, nan wu' lεwu ɔbono ɔnan mε wolaa ηmarase yela Wurubuaare agyεbi mɔ dɔ kyu lii me so mɔ. ɔbono ɔ laa kyu me, anyamesε pεwu

mɔmɔ-daa mɔ, wɔra me-akyobo abaa dɔ mɔ berɛ, kaasɛ mɔ laako. I mɛɲnan korogɛ mɔ mɔ, i bɔ sa mɔ.”

²² Mɛ san mɛ kya gyi mɔ, Yesu gi puru bodobodo keda, o kyu afaala sa Wurubuaarɛ, ne ɔ gbaa-gbaa mɔ dɔ kyu sa mɔ-akasɛbo mɔ yɛɛ, “Fɛ' sɔɔ de fɛ' gyi. Mɛ-nyoro ne.” ²³ Ne o puru konkɔn de nta keda, ne o kyu afaala sa Wurubuaarɛ. O kyu nta mɔ sa mɔ-akasɛbo mɔ, ne mɔmɔ pɛwu mɛ nun kɔɔlɛ. ²⁴ Ne Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Nta nbono nɛ sa fɛye faa, me-nkalan ne. Nan wu' mɔ, me-nkalan gi laa kyɛɛgɛ fuɛ sa asa sakyɔ de i' yɛgɛ mɔmɔ-rɛ Wurubuaarɛ mɛ' nyɛ wɔra gɛnɔ pobɔɔɔ. ²⁵ Gɛsintin ne n kya tɔgɛ fɛye faa, pɛi ne nan kii nun nta mɔ, gɛnen mɔ, gɛkaabono n tɛ n kya nun nmɔ npobɔɔɔ Wurubuaarɛ gɛwuragyi mɔ dɔ mɔ.”

²⁶ Yesu mɔ-rɛ mɔ-akasɛbo mɔ mɛ gyi ta mɔ, mɛ bii afaala ɔlon sa Wurubuaarɛ, ne mɛ lii kyon Nfɔ Iyii Gibii mɔ so.

Piita Laa Sorogɛ Yɛɛ ɔ Mɛɲ Nyi Yesu

²⁷ Mɛ kya kpe mɔ, Yesu gi tɔgɛ sa mɔ-akasɛbo mɔ yɛɛ, “Fɛye pɛwu fɛ laa selɛ taa me yɛgɛ. I kya nyiile yɛɛ mɛ wolaa ɲmarasɛ me-ilaa yela Wurubuaarɛ agyɛbi mɔ dɔ yɛɛ,

‘Wurubuaarɛ laa mɔɔ isandɛ ɔkparɛbo mɔ;

i ba gɛnen mɔ, isandɛ mɔ mɛ laa yaasɛ giyan-giyan.’

²⁸ Ne Yesu gi kii tɔgɛ yɛɛ, “Nɛ kyingi lii ibuni dɔ mɔ, nan gyangbara fɛye kpe Galeli.”

²⁹ Nfono ne Piita gi tɔgɛ sa Yesu yɛɛ, “Ba-a asɛnsɛ mɔ pɛwu mɛ laa selɛ taa fo yɛgɛ mɔ, me berɛ, maɲ selɛ taa fo yɛgɛ kpa-a.” ³⁰ Yesu gi tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Sɔɔ gibui yela, ndɛ gɛnyɛ gɛdɛ pɛi de ikyaasɛ i' baa folɛ ginyɔ mɔ, fo gbaa ne nan sorogɛ gikpadɔ gisa' yɛɛ fo mɛɲ nyi me.” ³¹ Ne Piita gi kii tɔgɛ mɔ ginsi pɛɛrɛ so yɛɛ, “Ba-a

mE laa mɔɔ me-rE fo mɔ, maŋ soroge yEE meŋ nyi fo.”
Ne akasebo sEne mɔ mE toge gEneen kee.

Yesu Gi Kpaalalaa Geesemeni

³² Yesu mɔ-rE mɔ-akasebo mɔ mE kpe geteeko, mE kya terE nno yEE Geesemeni. ME fo nno mɔ, ɔ toge sa mɔ-akasebo mɔ yEE, “FE' kyena gere gyoo me de n' kpaalalaa.” ³³ ɔ yEge Piita, Gyeemesi, de Gyɔn bere mE' buu mɔ.

ME kya kpe mɔ, mɔ-gisen dɔ i yii geese i kya dee mɔ, ne mɔ-nyoro gi kya toge mɔ. ³⁴ Ne ɔ toge sa mɔmɔ yEE, “N kya wu' mi-i fue. I kya laare de i' mɔɔ me gbaa. FE' kyena gere de FE' dii ilaa kamaase ibono i laa ba mɔ.” ³⁵ ɔ naa taa mɔmɔ yEge kpe ansi dɔ ŋmaraa, ne o kyu mɔ-nyoro too gesinkpan, ɔ kya dalaa ɔ kya kole Wurubuaare yEE nengyene i laa sa mɔ, ɔ' yEge gEneen ilaa ibono i kya ba mɔ so faa, i' baa kyon nkan sa mɔ. ³⁶ O kii toge yEE, “Me-se, sei meŋ don fo giwɔra. Nengyene fo laa kyule mɔ, nkana yEge awɔɔɔ abono a kya ba me so faa a' kyon gibaafon. NE dabole kole gEneen faa, yEge fo-lee fo-gelaare ne ge' wɔra. I meŋ gyE me-lee gelaare.”

³⁷ ɔ dalaa gEneen mɔ, o kii kpe mɔ-akasebo asa' mɔ ase. ɔ baa kpe mɔ, mE de ginsi gide. O kyingi mɔmɔ, ne ɔ taase Simon Piita yEE, “Simon, fe de daa? FE meŋ taale kyena ba-a ŋmaraa de FE' dii ilaa ibono i laa ba mɔ?” ³⁸ Ne ɔ toge sa mɔmɔ yEE, “FE' dii ilaa ibono i laa ba mɔ de FE' dalaa yEE imɔ iko i meŋ' nyE feye penE de FE' wɔra ilaa nyenyen. NE wu yEE feye-asen dɔ bere mɔ nkana fe kya laare fe' wɔra me-gelaare; feye anyamese-lee olon ne meŋ kya taale.”

³⁹ O kii kyon taa mɔmɔ yEge kpaalalaa gEneen gedalaa kolon gebono kee sa Wurubuaare. ⁴⁰ ɔ baa kii kpe mɔ-akasebo mɔ ase mɔ, mE kii de. I lii fee ginsi gide gi de

mómó. O kyingi ómó mó, mé méḡ bii ilaa ibono mé laa tóḡe mó.

⁴¹⁻⁴² Gisasé mó, o kpe kii baa tu mó-akasebo mó, o kyingi mómó, ne ó taase mómó yéé, “Fé san fé dé, fé kya kyoola? Fé' koso ḡenen; owi mó gi fo. Kon ne ilaa nyenyén awórabo mé laa nyé me, anyamesé pèwu mómó-daa mó. Fé' keré. Óbono ó laa kyu me wóra mómó-abaa dó mó ne n kya ba faa. Fé' koso de a' kpaá gyangara mó.”

Yesu Akyobo Abaa A Gyan' Mó So

⁴³ Yesu san ó kya tóngé mó, ayaa abono so mó, Gyudase, Yesu akasebo gudu anyó mó dó óko, gi ba nfono. Sákpii buu mó, mé dé nki de nkpotii. Mé lii Gyuda awura asunbi aléébo abelensé de mómó-nbara aḡmarasebo de mómó-abelensé sènsé mó asé. ⁴⁴ Gyudase óbono ó laa kyu Yesu wóra abelensé mó abaa dó ḡenen mó gi wolaa tóḡe sa sákpii mó yéé, “Óbono fé wu né faala mó da mó gya-gya mó, mó ne. Fé' keda mó de fé' kpare mó kpe abelensé mó asé.”

⁴⁵ Imóso mé kpaá fo nno mó, ḡésintin mó, Gyudase gi naa kpe Yesu asé, ne ó teré mó yéé, “Óbelensé!” ne ó faala mó da mó gya-gya. ⁴⁶ Nfono mó sákpii mó gi keda Yesu. ⁴⁷ Ne Yesu asa abono mé bo nfono mó dó óko gi looré mó-ḡeki léé, ne ó ḡééle dega óko giso fué. Dega mó wura ne n gyé Gyuda awura asunbi aléébo ḡemu.

⁴⁸ Nfono ne Yesu gi taase sákpii mó yéé, “N gyé oyu nyenyén daa, ne fé kyu nki de nkpotii ba de fé' baa keda me faa? ⁴⁹ Iḡ gyé me-ré féye ne n bo no ḡéke kamaase n kya nyiile asa ilaa Wurubuaaré óson obu mó gikpaara mó so? I woné so ne fé méḡ keda me nno? To. Ófaanan ne fé laa kyu wóra me de i' yéḡé ilaa ibono mé wolaa ḡmarasé yela Wurubuaaré agyébi dó mó i' nyé ba ḡésintin.”

⁵⁰ Nfono mɔ mɔ-akasɛbo mɔ pɛwu mɛ seɛ taa mɔ yɛgɛ. ⁵¹ Sakpii mɔ dɛ Yesu ɔ kya kpe mɔ, gɛdegabi gɛko berɛ gɛ buu mɔ. Gikuru boɔgyalonɛ wolɛ ne gɛ bun. Sakpii mɔ gi laarɛ ɔ' keda mɔ. ⁵² Ne o luu mɔ-nyoro lii gikuru mɔ dɔ sa mɔmɔ seɛ kyon gibolonbukpan.

Mɛ Kyu Yesu Kpe Nbɛɛ Agyibo Asɛ

⁵³ Mɛ kparɛ Yesu kpe Gyuda awura asunbi alɛɛbo gɛmu mɔ gɛwi, ne Gyuda awura asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ de mɔmɔ-nbara aɲmarasɛbo de mɔmɔ-abelɛnsɛ sɛnsɛ abono mɛ kya gyi nbɛɛ mɔ pɛwu mɛ baa gyan'. ⁵⁴ Mɛ dɛ Yesu mɛ kya kpe gɛnen mɔ, Piita gi buu mɔmɔ giyaa-giyaa kpa loo asunbi alɛɛbo gɛmu mɔ gikpaara mɔ so. ɔ loo nno mɔ, o sii kyena saarɛ asunbi alɛɛbo gɛmu mɔ ngbɛ awura dɔ, mɛ tɛ mɛ kya wolɛ ɔgya.

⁵⁵ Mɛ kya gyi Yesu nbɛɛ mɔ, Gyuda awura asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ de nbɛɛ agyibo mɔ pɛwu mɛ kya laarɛ ilaa ibono mɛ laa nyɛ yelɛ imɔ so kyu bun Yesu gipuɛɛ de mɛ' nyɛ mɔɔ mɔ mɔ. Mɛ mɛɲ kya nyɛ. ⁵⁶ Abono mɛ ten Yesu gɛnɔ mɔ mɛ nyaakyɔ. Mɔmɔ pɛwu nno mɔ gɛɲ wɔra gikolon. ⁵⁷ Ako mɛ koso kɛɛ abon gyan mɔ so yɛɛ, ⁵⁸ "A nu Yesu gi tɔgɛ yɛɛ, 'Nan boori Wurubuaarɛ ɔson obu baarɛ bun de n' kyu nkɛ nsa yii ɔpobɔɔ. Anyamesɛ abaa ne mɛ kyu pɔɔ ɔdɛ; ɔbono nan yii mɔ berɛ, iɲ gyɛ anyamesɛ abaa ne nan kyu yii mɔ.' " ⁵⁹ Imɔ idɛ gɛnen gbaa mɔ, mɔmɔ abono mɛ tɔgɛ mɔ nno gi mɛɲ wɔra gikolon.

⁶⁰ Nfono ne asunbi alɛɛbo gɛmu mɔ gi koso yelɛ sansana, ne ɔ taasɛ Yesu yɛɛ, "Ibono pɛwu mɛ dɛ ma-a gyan fo so faa, foɲ bo gɛnɔ lɛɛ?" ⁶¹ O sii kurun, ɔɲ tɔgɛ sɛi. Nfono ne asunbi alɛɛbo gɛmu mɔ gi kii taasɛ Yesu yɛɛ, "Fo ne n gyɛ ɔbono Wurubuaarɛ gi wolaa tɔgɛ yɛɛ ɔ laa sun de o' gyi gɛwura mɔ-adɛ so mɔ? Fo-sɛ ne n gyɛ

mɔ ɔbono ayenbi pɛwu a kaabore mɔ mɔ?” ⁶² Yesu yɛɛ, “ɛn, me ne. Ne fɛ laa wu me, anyamesɛ pɛwu mɔmɔ-daa mɔ, n tɛ Wurubuaarɛ ɔlolonbo mɔ gyisɛ gibaa so, n kya gyi gɛwura mɔ asɛ. Nan kyena Wurubuaarɛ awolɛ so kpelegɛ ba gɛsinkpan so.”

⁶³ Asunbi alɛɛbo gɛmu mɔ gi nu imɔ idɛ mɔ, ɔ biidɛ mɔ-gɛgbɛ kyadɛ de i' lɛɛ nyiile yɛɛ ilaa i ba. Ne ɔ tɔgɛ yɛɛ, “Abelɛnsɛ, ibono ɔ tɔgɛ faa, in don abaa? Ilaa imɔ ne a baa a kya laarɛ de a' baa nu lii mɔ so? ⁶⁴ Fɛ nu gɛnɔɔbono o kyu mɔ-nyoro kɛsɛrɛ de Wurubuaarɛ mɔ, fɛ dɛ nnɛ?” ɔ taasɛ mɔmɔ gɛnen mɔ, mɔmɔ pɛwu mɛ bun Yesu gipuɛɛ, ne mɛ kyule yɛɛ ɔ kaabore ɔ' wɔra ɔmɔɔsɛ.

⁶⁵ Nfono mɔ, mɔmɔ ako mɛ too akyɔlɛ bun mɔ. Ne mɛ kyu ilaa iko ηminde mɔ-ansi, mɛ kya ηɛ ma-a ηɛ mɔ akɔn, ne mɛ kya tɔgɛ mɔ yɛɛ ɔ' bii ɔbono ɔ ηɛ mɔ mɔ. Mɛ kyu mɔ sa asunbi alɛɛbo gɛmu mɔ ngbɛ awura mɔ, ne mɛ da-da mɔ itan.

Piita Gi Sorogɛ Gikpadɔ Gisa' Yɛɛ ɔ Mɛη Nyi Yesu

⁶⁶ Piita san ɔ tɛ gikpaara mɔ so gɛsɛ nno mɔ, asunbi alɛɛbo gɛmu mɔ obolonbu ɔko gi ba nfono. ⁶⁷ O wu Piita tɛ ɔ kya wolɛ ɔgya. ɔ kpɛɛlɛ kerɛ mɔ, ne ɔ tɔgɛ yɛɛ, “Fo kee fo-rɛ Yesu Nasarɛtɛnyen mɔ ne n naa.” ⁶⁸ Ne Piita gi sorogɛ yɛɛ, “Mɛη nyi ilaa ibono fo darɛ faa. Mɛη kya nu imɔ gɛsɛ gbɛaa.” Piita gi tɔgɛ gɛnen ta mɔ, ɔ naa kpe gɛbunono asɛ. [Ayaa abono so mɔ, ikyaasɛ i folɛ.] ⁶⁹ Obolonbu ɔko gi wu Piita ne ɔ tɔgɛ sa abono mɛ bo nfono mɔ yɛɛ, “ɔnyen baarɛ bo Yesu adɛ mɔ dɔ.” ⁷⁰ Piita gi kii sorogɛ imɔ lɛɛ ɔkpa. I kii wɔra ηmaraa too mɔ, abono mɛ yeɛ nfono mɔ mɛ tɔgɛ sa Piita yɛɛ, “I gyɛ gɛsintin daa. Fo bo Yesu adɛ mɔ dɔ, i lii fɛɛ fo kee fo gyɛ Galelinyɛn.” ⁷¹ Ne Piita gi ka sa mɔmɔ yɛɛ, “Nɛ kerɛ fɛɛ Wurubuaarɛ, mɛη nyi ɔnyen ɔbono fɛ darɛ

faa. Nengyene abon ne n kya kEE mɔ, me-rE Wurubuaare abaa anyɔ.” ⁷² Ayaa abono so mɔ, ikyaase i folE [ginyɔsE]. Ne Piita gi nyingi gEɔɔbono Yesu gi wolaa tɔgE sa mɔ yEE, “Nde gEɔgE geDe pEi de ikyaase i baa folE ginyɔsE mɔ, fo laa sorogE gikpadɔ gisa' yEE fo mEɲ nyi me.” Piita gi nyingi gEɔɔ mɔ, ɔ loo osuten.

15

MEE Kyu Yesu Kpe ɔbelense Pilato Ansi Dɔ

¹ GeDe gE kpe gE kya kE mɔ, nbEe agyibo mɔ pEwu mE kii gyan. Genen nbEe agyibo abono ne n gyE Gyuda awura asunbi alEeBo abelense de mɔmɔ-isowole so abelense de mɔmɔ-nbara aɲmaraseBo. ME gyan genen mɔ, mE tɔgE kyule abara gEɔɔbono mE laa wɔra Yesu mɔ. Imɔso mE ɲminde mɔ, ne mE kpare mɔ lii kyu kpa wɔra ɔbelense ɔbono ɔ tE sa Rom wura mɔ abaa dɔ yEE o' gyi mɔ-nbEe. ME kya terE genen ɔbelense ɔbono yEE Pilato.

² ɔbelense Pilato kya gyi Yesu nbEe mɔ, ɔ taase mɔ yEE, “Fo ne n gyE wura sa Gyuda awura mɔ?” Ne Yesu gi lEe gEɔ yEE, “Fo-gEɔ dɔ ne i lii.”

³ Gyuda awura asunbi alEeBo abelense mɔ mE kyu ilaa kpEi-kpEi gikyɔ gyan Yesu so. ⁴ Imɔso ɔbelense Pilato gi taase Yesu yEE, “Foɲ kya nu gEɔɔbono mE dE ilaa kpEi-kpEi gikyɔ ma-a gyan fo so mɔ? Fo maɲ lEe gEɔ?” ⁵ Yesu mEɲ baa bugi mɔ-gEɔ tɔgE sEi, imɔso i dE ɔbelense Pilato gEɔ gikyɔ.

MEE TɔgE YEE Yesu ɔ' Wɔra ɔmɔsE

⁶ GeSi kamaase i wolaa i gyE ilaa ibono ɔbelense Pilato kya wɔra sa Gyuda awura mɔ yEE nengyene mE laa gyi mɔmɔ-gEke beLe geDe mɔ, ɔ kya tigi mɔmɔ-asa abono ɔ keda tii de obu mɔ dɔ nyamesE kolon de ɔ' naa. Mɔmɔ

gbaa-gbaa ne n kya lɛɛ yii yɛɛ ɔɔɛ ne mɛ kya laarɛ, ne Pilato kya tigi mɔ sa mɔmɔ. ⁷ Gɛnen owi ɔbono dɔ mɔ, ɔnyen ɔko tii de obu mɛ kya terɛ mɔ yɛɛ Barabase. Owi ɔko dɔ mɔ, mɔ-rɛ asa ako mɛ koso kɔ de abeyin awura. Iƙɔ mɔ dɔ mɔ mɛ mɔɔ asa, imɔso mɛ keda ɔmɔ tii de obu. Gɛnen Barabase baarɛ bo mɔmɔ dɔ.

⁸ Gɛkɛ beɛ mɔ so mɔ, sakpii gi kpe ɔbelɛnsɛ Pilato asɛ kpaa kolɛ mɔ yɛɛ o' tigi abono o tii de obu mɔ dɔ ɔko sa mɔmɔ fɛɛ gɛnɔɔbono ɔ kya kyena wɔra mɔ. ⁹ Ne ɔbelɛnsɛ Pilato gi taasɛ mɔmɔ yɛɛ, “N' tigi Yesu, fɛye Gyuda awura wura mɔ sa fɛye de ɔ' naa abɛɛ?” ¹⁰ I kya nyiile yɛɛ Pilato gi wu yɛɛ Yesu ilaa i bo Gyuda awura asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ mɔ gɛlaaloo daa so ne mɛ kyu mɔ bara mɔ. ¹¹ Gyuda awura asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ mɔ mɛ ti wolaa wu sakpii mɔ yela yɛɛ, “Nengyene Pilato gi taasɛ fɛye yɛɛ anɛ ne ɔ' taa yɛgɛ sa fɛye mɔ, fɛ' tɔgɛ yɛɛ ɔ' tigi daa Barabase; iɲ gyɛ Yesu.” Imɔso mɛ tɔgɛ sa Pilato yɛɛ Barabase ne mɛ kya laarɛ. ¹² Ne Pilato gi kii taasɛ mɔmɔ yɛɛ, “Mɔ, nnɛ ne n' wɔra Yesu ɔbono fɛ kya terɛ yɛɛ fɛye Gyuda awura wura mɔ?”

¹³ ɔ taasɛ mɔmɔ gɛnen mɔ, mɛ kpen tɔgɛ mɔ yɛɛ, “Da mɔ aɲanbi mada de oyii de o' wu!” ¹⁴ Ne Pilato gi taasɛ mɔmɔ yɛɛ, “De i' wonɛ? Menɛ ilaa nyɛnyɛn ne ɔ wɔra?” Nfono mɔ mɛ lɔrɔ kpen ken-ken daa yɛɛ, “Da mɔ aɲanbi oyii so mɔɔ!”

¹⁵ Pilato kya laarɛ ɔ' buɛɛɛ sakpii mɔ de i' yuuli so mɔ, o tigi Barabase, ne ɔ yɛgɛ asogya mɛ' taa Yesu awulibi, ne yɛɛ mɛ' kyu mɔ kpaa da aɲanbi oyii so mɔɔ.

Asogya Mɛ Kyɛfoo Yesu

¹⁶ Nfono mɔ, asogya mɔ mɛ kyu Yesu kyu loo Pilato gɛwi nfono i gyɛ mɔmɔ-gɛsun ɔwɔraten mɔ. Ne mɛ terɛ mɔmɔ Rom asogya gikpen mɔ pɛwu baa gyan nno.

¹⁷ Nfono mɔ, mɛ kyu giwurakuru kyu gyaabii bun mɔ, ne

mE luo iwe wɔra fEE wura gEpe ne mE kyu bun mɔ. ¹⁸ Mɛ san mE kya gyaabii faala mɔ yEE, “Gyuda awura wura! Fo-rE gimu dENSE!” ¹⁹ Mɛ dE gEyabii mE kya taa mɔ-gimu so ma-a kpe ma-a ba, ne mE kya too akyɔlE ma-a bun mɔ. Mɛ san mE kya faala mɔ mE kya ηmii mE kya koso fEE wura-lEE mɔ ɔnan. ²⁰ Mɛ gyaabii mɔ gEnen ta mɔ, mE maragE giwurakuru mɔ, ne mE kiiri mɔ gbaa-gbaa lEE ngbE kyu suu mɔ, ne mE san kpare mɔ lii de mE' kpa da mɔ aŋanbi oyii so mɔɔ.

Mɛ Da Yesu Aŋanbi Mada De Oyii

²¹ Mɛ dE Yesu mE kya kpe mɔ, mE gyangara ɔnyen ɔko, mE kya terE mɔ yEE Simon. ɔ gyE daa Siirinyen. Mɔ-biana ne n gyE Alesanda de Rufuse. Mɛ wu mɔ mɔ, ɔ naa ɔ kya ba ɔ' baa loo ɔsowolE mɔ so, ne mE nyise mɔ yEE ɔ' sola Yesu lEwu oyii mɔ. ²² Mɛ kyu Yesu kpa fo gEteEko, mE kya terE nno yEE Gologota. (Gologota gESE ne n gyE Gimu Giwuye Gikpalan.) ²³ Mɛ fo nno mɔ, mE kyu gElin gEko mE kya terE gEmɔ yEE miira kyu saare nta dɔ sa Yesu yEE o' nun, ne o kine.

²⁴ Nfono mɔ, mE luu Yesu ngbE nbono o suu mɔ ne mE da mɔ aŋanbi mada de oyii mɔ. Ne mE yE mɔ-nyoro so atɔ kyu. Mɛ kya yE atɔ mɔ mɔ, mE too ilaa iko kerE. Ibono i yii de fo mɔ, fo kyu. ²⁵ NyenyengE iwi sango ne mE da Yesu aŋanbi mada de oyii mɔ. ²⁶ Mɛ ηmarasE ilaa ibono so mE kyu bun mɔ gipuEE mɔ mada mɔ-amu so yEE,

GYUDA AWURA WURA Mɔ NE.

²⁷ Mɛ da iyu inyɔ iko kee aŋanbi mada de iyii Yesu asE nfono, ɔko bo mɔ-gyisE gibaa so, ne ɔko bo mɔ-benE so. [²⁸ GEnen ilaa idE i yEgE ilaa ibono mE wolaa ηmarasE yela Wurubuaare agyebi dɔ kyu lii Yesu so mɔ i' ba gESintin. Mɛ ηmarasE yEE,
“Mɛ laa kalE mɔ wɔra ilaa nyenyEn awɔrabo dɔ.”]

²⁹ Asa abono mE yele mE kerE mO, mE kya tugi mO inosun, mE kya yoole mO yEE, “Fo ne yEE fo laa boori Wurubuaare oson obu mO de fo' kyu nkE nsa kii yii mO mO? ³⁰ Kii mOlegE fo-nyoro! KpelegE lii oyii mO so de a' kerE!”

³¹ Genen kee ne Gyuda awura asunbi alEεbo abelense mOmO-rE nbara aηmarasebo mO mE yoole mO ne. Mē kya tOge ma-a sa abara yEE, “Mō ne n mOlegE asa, ne oη kya taale o' mOlegE mO-nyoro faa. ³² Iη gyE mO ne Wurubuaare gi sun yEE o' mOlegE anyamese mO? Iη gyE mO ne n gyE wura sa Isirale awura mO? O' kii kpelegE oyii baare so de a' kerE de a' soO mO gyi.”

Ne abono mE da mOmO-rE Yesu aηanbi mO kee mE kya saale mO genen.

Yesu Gi LEE OηE

³³ I fo owi ken-ken gere-gere mO, i wOra gibiri sirim genen gesinkpan mO pEwu so kaabore owi gbaase.

³⁴ Genen owi gbaase obono mO, Yesu gi kpen ken-ken tOge mO-gede do yEE, “Ilayi, Ilayi, lama sabakitan?” (ImO gese ne n gyE yEE, “Me-Wurubuaare, me-Wurubuaare, i wone ne fo lEE ansi taa me yEge genen?”)

³⁵ Asa abono mE yele nno mO ako mE nu mO ase mO, mE tOge sa abara yEE, “FE' nu! O kya tere Oloobu Ilaagya.” ³⁶ Nfono mO oko gi sele kyu taato dufu-dufu oko kyu kpaa nyise wOra mOmO-nta bonyanse nko do, ne o kyu de gEyabii diire kpe Yesu genO ase yEE o' kyogyoo. Ne kaase mO gi kii tOge yEE, “FE' taa mO yEge de a' kerE yEE Ilaagya laa lii Wurubuaare do baa kpelegere mO oyii mO so?”

³⁷ Nfono mO Yesu gi kpen ken-ken, ne o lEE oηE.

³⁸ Yesu gi wu' genen mO, gikuru gibono gi tii Wurubuaare tudO-lEE obu bele mO gi kyan ginyo lii soso baa yii gese kyim. ³⁹ Asogya mO obelense yele nfono

mɔ-rɛ Yesu ansi a kerɛ abara. O wu gɛnɔɔbono i ba ne Yesu gi kyu lɛɛ ɔɲɛ mɔ, ɔ tɔgɛ yɛɛ, “Gɛsintin, ɔnyen baarɛ tansi ɔ gyɛ Wurubuaarɛ mɔ-bi.”

⁴⁰ Akyii kee mɛ yeɛ gɛta-gɛta wu ilaa idɛ pɛwu. Mɔmɔ ako ne n gyɛ Mariya Magadalakyii, de Salome, de Mariya ɔbono ɔ gyɛ Gyeemesi ɔpiiasɛ de Gyosesi mɔmɔ-nyii mɔ. ⁴¹ Aberɛ abono Yesu naa de Galeli gɛsinkpan so mɔ, mɔmɔ ne n buu mɔ mɛ kya kerɛ mɔ so. Akyii sakɔ abono mɛ buu mɔ ba Gyɛrusalem mɔ kee mɛ bo mɔ-owuten mɔ nfono.

Mɛ Pule Yesu

⁴² Gɛnen gɛkaabono mɛ mɔɔ Yesu mɔ gɛ gyɛ abaala gɛkɛ sa Gyuda awura. Mɛ kya baala ma-a gyoo mɔmɔ-gɛkɛ kyoolasɛ. Imɔso i kya fo gɛdɔɔdɛ mɔ, ⁴³ ɔnyen ɔko gi da otu kpe ɔbelɛnsɛ Pilato asɛ kpaa tɔgɛ mɔ yɛɛ ɔ' yɛgɛ mɔ de ɔ' kpaa saga Yesu gibuni mɔ kpaa pule. Mɛ kya terɛ ɔnyen ɔbono yɛɛ Gyosɛfo. ɔ lii Arimatiya ɔsowolɛ so. ɔ gyɛ nyamesɛ gbaa' Gyuda awura nbɛɛ agyibo mɔ dɔ, ne mɔ-gisen dɔ mɔ, mɔ-ansi a gyan gɛkaabono asa mɛ laa nyɛ Wurubuaarɛ gɛwुरagyi dɔ gɛkyena mɔ so. ⁴⁴ ɔbelɛnsɛ Pilato gi nu yɛɛ Yesu gi wu' belen gɛnen mɔ, i dɛ mɔ-gɛnɔ. Imɔso ɔ terɛ asogya ɔbelɛnsɛ mɔ, ne ɔ taasɛ mɔ yɛɛ, “I gyɛ gɛsintin yɛɛ Yesu gi ti wu'?” ⁴⁵ Ne asogya ɔbelɛnsɛ mɔ gi kyule yɛɛ, “ɛn, Yesu gi ti wu'.” Nfono mɔ, Pilato gi sa Gyosɛfo ɔkpa de ɔ' taalɛ kpaa saga Yesu gibuni mɔ kpaa pule. ⁴⁶ Gyosɛfo gi kpaa sɔɔ gikɛlɛɛ ne ɔ baa saga Yesu gibuni mɔ lii oyii mɔ so, ne o kyu gikɛlɛɛ mɔ kyu mili mɔ pɛwu. ɔ mili mɔ ta mɔ, o kyu obuni mɔ kpaa pule folɛbɔ ɔbono mɛ wolaa logedi yela sa ibuni gipule mɔ dɔ. Ne ɔ belen gibui kpaatakɛrɛ baa tii folɛbɔ mɔ gɛbunono.

⁴⁷ Mariya Magadalakyii mɔ de Mariya, Gyosesi mɔ-nyi mɔ, mɛ bo nno mɛ kperɛ mɔmɔ-ansi kpaa wu Yesu opuleten.

16

Yesu Gi Kyingi Lii Ibuni Dɔ

¹ Gyuda awura gɛkɛ kyoolasɛ mɔ gɛ kyon mɔ, Mariya Magadalakyii mɔ de Mariya, Gyeemesi mɔ-nyi, de Salome mɛ kpaa sɔɔ ilaa iko i dɛ fɛɛ atikee. Mɛ laa kyu kpe folɛbɔ mɔ dɔ de mɛ' kyu kpaa bɔ Yesu gibuni mɔ.

² Gɛkɛ kyoolasɛ mɔ gɛdɛ kɛsɛ mɔ, i gyɛ Kosida. Imɔ nyɛnyɛngɛ fu-u mɔ, gɛnen akyii adɛ mɛ puru ilaa ibono mɛ kpaa sɔɔ mɔ, ne owi mɔ-rɛ mɔ-gibalii mɔ, mɛ ba Yesu opuleten mɔ. ³ Mɛ kya kpe mɔ, mɛ kya taasɛ abara yɛɛ, “Anɛ ne a laa nyɛ de ɔ' belɛn gibui mɔ lii folɛbɔ mɔ gɛbunono sa aye ne?” ⁴ Mɛ baa diirɛ ansi kerɛ mɔ, gibui kpaatakperɛ mɔ gi dɛ nkan, giŋ baa gi tii folɛbɔ mɔ gɛbunono.

⁵ Mɛ loo folɛbɔ mɔ dɔ mɔ, mɛ baa kerɛ mɔ, mɛ wu dega ɔko tɛ de gyisɛ so, o suu gɛgɛ fufuli wurugakya. Akyii mɔ mɛ wu dega mɔ, i ŋmaa mɔmɔ-gisɛn. ⁶ Ne ɔ tɔgɛ mɔmɔ yɛɛ, “Fɛŋ' yɛgɛ fɛye-gisɛn gi' ŋmaa fɛye. In gyɛ Yesu Nasarɛtɛnyɛn ɔbono mɛ da mɔ aŋanbi oyii so mɔɔ mɔ ne fɛ kya laarɛ faa? O kyingi lii ibuni dɔ. ɔŋ baa ɔ bo gɛrɛnaa. Fɛ' kerɛ. Nfono nkana mɔ-gibuni mɔ gi dɛ mɔ ne. ⁷ Imɔso fɛ' kpaa tɔgɛ Piita mɔ-rɛ Yesu akasɛbo sɛnsɛ mɔ yɛɛ ɔ gyangbara mɔmɔ kyon Galeli. Nno ne mɛ laa kii wu mɔ fɛɛ gɛnɔɔbono ɔ wolaa tɔgɛ mɔmɔ yela mɔ.”

⁸ Nfono mɔ akyii mɔ mɛ lii ɔbɔ mɔ dɔ sɛlɛ kyon. I dɛ mɔmɔ-gɛnɔ, ne mɔmɔ-nyoro gi kya da mɔmɔ. I wɔra mɔmɔ gifuu so mɔ, mɛŋ tɔgɛ sɛi sa ɔko-rɛ ɔko.

[⁹ Kosida gεke mɔ Yesu gi kyingi lii ibuni dɔ mɔ, imɔ nyenyenge fu-u mɔ, ɔ daa gilεε mɔ-nyoro nyiile daa Mariya Magadalakyii mɔ. (Mɔ ne n gyε ɔkyii ɔbono fε nu yεε Yesu gi naa kyena gya ilaa nyenyen oduduu kpεi-kpεi sono koso mɔ so mɔ.)¹⁰ Yesu gi lεε mɔ-nyoro nyiile mɔ gɛnen mɔ, ɔkyii mɔ gi naa kpe abono nkana mε buu Yesu mɔ aεε. ɔ baa kpe mɔ, mε kya su, mε kya nyingi Yesu. O buu sa mɔmɔ¹¹ yεε o wu Yesu tε nkpa. O buu sa mɔmɔ gɛnen mɔ, mε mεη sɔɔ imɔ gyi.

Yesu Gi Lεε Mɔ-Nyoro Nyiile Mɔ-Akasebo Ako

¹² Imɔ gεmara mɔ, Yesu mɔ-nanboana anyɔ ako mε lii ɔsowolε bele ɔko so mε kya kpe gεtεεko. Mε naa mε kya kpe mɔ, Yesu gi baa lεε mɔ-nyoro nyiile mɔmɔ. Gɛnɔɔbono ɔ kyεεge mɔ, mε mεη bii mɔ belen.¹³ ɔ lεε mɔ-nyoro nyiile mɔmɔ gɛnen mɔ, mε kii kpe ɔsowolε bele mɔ so kpaa buu sa mɔmɔ-nanboana asense mɔ. Mɔmɔ-nanboana mɔ bere mε mεη sɔɔ imɔ gyi.

¹⁴ Yesu akasebo gudu ɔko mɔ mε tε mε kya gyi mɔ, Yesu gi kpaa lεε mɔ-nyoro nyiile mɔmɔ. ɔ taase mɔmɔ yεε, “Mεnε n wɔra ne fε bo akyɔɔlε ne fεη kya sɔɔ ilaa gyi gɛnen? I kya nyiile yεε asa mε wu me nε kyingi lii ibuni dɔ ne mε baa buu sa fεye mɔ, fε mεη sɔɔ mɔmɔ gyi.”

¹⁵ Ne ɔ tɔge sa mɔmɔ yεε, “Fε' kpe gεsinkpan gɛten kamaase so de fε' kpaa tɔge me-ɔkalan konkonse mɔ sa nyamesε kamaase.¹⁶ ɔbono ɔ sɔɔ ɔkalan mɔ gyi ne fε gyere mɔ Wurubuaare sagyere mɔ, Wurubuaare laa mɔlεge mɔ de ɔ' nyε kyena mɔ ase gεkpaa-gεkpaa. ɔbono mɔ, ɔ mεη sɔɔ ɔkalan mɔ gyi mɔ, Wurubuaare laa bun mɔ gipuεε.¹⁷ Abono mε sɔɔ me-ɔkalan konkonse mɔ gyi mɔ, mε laa wɔra ilaa gbaa'gbaa ibono nkana nyamesε maη taale wɔra mɔ-gibaa so mɔ.

Imo ne n gyε yεε mε laa kyu me Yesu ginyen gya ilaa nyenyen oduduu kpεi-kpεi koso asa so; mε laa dalaa de ndε nbono mεη wolaa mε kya nu mo; ¹⁸ mε laa keda awo de abaa ne mε laa nun giboro kamaase, i maη wora momo sei. Mε laa kyu momo-abaa gyan alobo so, de momo-alobi mo a' ta.”

Wurubuaare Gi Puru Yesu Kyon Wurubuaare Do

¹⁹ Wura Yesu gi toge sa mo-akasεbo mo genen ta mo, i puru mo kyon Wurubuaare do, ne o kpe o tε Wurubuaare gibaa gyise so o kya gyi gewura. ²⁰ Yesu akasεbo mo, mo, mε naa kpe geten kamaase mε kya toge mo-okalan konkonse mo ma-a sa asa, ne Wura Yesu gbaa-gbaa gi naa de momo so wora ilaa gbaa'gbaa de i' lεε nyiile asa yεε mo-okalan mo gyε gesintin.]

ḠḠḠḠ ḠḠḠḠḠ, ḠḠḠḠḠ ḠḠḠḠḠḠḠ ḠḠ ḠḠḠḠ ḠḠḠḠḠ
AnyamesḠ ḠḠ ḠḠḠḠ ḠḠḠ

The New Testament in the Gikyode language

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gikyode

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 30 Nov
2021

4cc402b4-139a-5f33-9af9-fbf62307f663